National Library
Bibliothèque Nationale
JUIL 22 1980
NEWSPAPER SECTION

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7903, United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

NR. 27 SESTDIENA, 1980. GADA 12. JŪLIJS, 30. GADS SATURDAY, JULY 12, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 75 centu

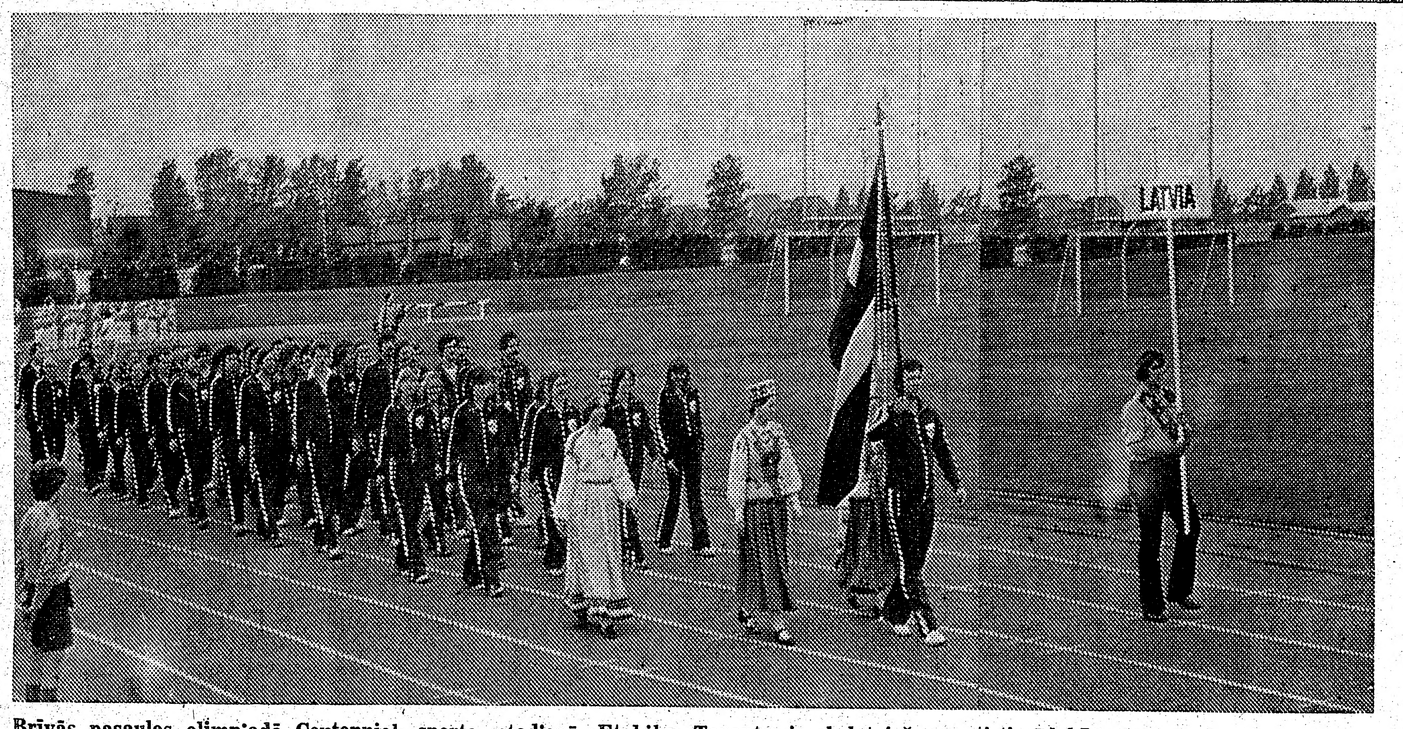

Brīvās pasaules olimpiadā Centennial sporta stadionā Etobiko, Toronto, iesoļo latviešu sportisti. Plakātu ar uzrakstu nes Arvīds Tīģeris, Latvijas karogu — Atis Ozoliņš. Foto: V. Plampe

8000 protestē pret Pad. savienību

Brīvā olimpiadā Toronto piedalījās ap 8000 skatītāju un tā ilga trīs dienas, no 4. līdz 6. jūlijam. Šis sarīkojums plaši atbalsojies arī dienas presē. Olimpiadas referents Alģis Juzukonis izteicies laikr. The Toronto Star intervētājam, ka agrāk rīkotajās olimpiadās armēņu, igauņu, latviešu, lietuviešu un ukraiņu sportistiem bijis jāsacenšās kā „krieviem", bet Brīvā olimpiadā Toronto šo piecu tautību sportisti no ASV un Kanadas vārēja sacensties zem savu zemju nacionālajām krāsām.

Skrējējs, 23 g. vecais Harolds Celms no Sanfrancisko bija viens no 300 amatieru sportistiem, kas ieguva otro vietu 1500 metru distancē. Viņš izteicies, ka sporta spēlēs viņš var ne vien sacensties, bet arī protestēt pret vēsturiskajām netaisnībām. „Mēs šeit neesam tāpēc vien pulcējušies, lai sasniegtu jaunus pasaules rekordus, bet ir arī svarīgi satikties ar tādas pašas etniskās izcelsmes sportistiem.

Minētās piecas Toronto etniskās grupas katra atbalstīja olimpiadu ar 5000 dol., un Ontario provinces valdība apsolījusi 6000 dol. atbalsta. 36 g. vecais vieglatlēts Ulo Kuhi no ASV sacīja, ka piecu tautību piederīgajiem ir svarīgi apliecināt savu identitāti un būt lepniem uz savu tautisko mantojumu. Igauņu sportists arī sacīja, ka pretēji Pad. savienības rīcībai jāparāda, ka neviens sportists nevēlas aizmirst savu etnisko izcelsmi arī sporta laukumā.

Neitrālitāte būtu kapitulācija

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ar maz izņēmumiem vācu valstsvīriem palaikam piemīt nelāga kaite – politiska muļķība. Izņēmumu kategorijā nenoliedzami jāieskaita par dzelzs kancleru dēvētais Bismarks. Tas bija tas pats Bismarks, kas kā pirmais politiķis īstenoja gados vecāko pilsoņu mūža vakara dienu nodrošināšanu. Daudzi, kas pārkāpuši 65 gadu slieksni, droši vien nezina, ka vecuma pensiju radīja un īstenoja Vācijas dzelzs kanclers. Te gan jāpiezīmē, ka Bismarka laikā uz vecuma pensiju varēja pretendēt tikai pēc 70 gadu sasniegšanas, bet caurmēra eiropieša mūža ilgums tajā laikā bija tikai ap 60 g. No politiskās muļķības kaites nesirga arī Otrā pasaules kara beigās skatuvē uznākusī vecā lapsa kanclers Konrāds Adenauers. No Hitlera nožēlojamās morālās un materiālās drupu kaudzes Adenauers nedaudzos gados radīja politiski un saimnieciski apbrīnojamo Rietumvācijas jaunatdzimšanu.

Polītiskās muļķības augstākās pakāpes ordeni izpelnījās kādreiz vācu tautas vairākuma gandrīz dievinātais fanātiskais demagogs Ādolfs Hitlers. Ja viņam būtu kaut druscin prāta un politiskas gudrības, viņš nebūtu aizkāris žīdus. Viņš būtu tūdaļ devis brīvību Staļina imperijas tautām, respektējis Polijas, Ungārijas, Rumānijas, Čechoslovaķijas, Dienvidslavijas un Bulgārijas suverēnitāti – tad Eiropas karte šodien droši vien izskatītos pavisam citādi.

Sociāldemokrata Vilija Branta, tāpat kā viņa pēcteča — tagadējā Bonnas kanclera Helmūta Šmita koķetēšana ar Kremli jāuzskatā par nenoliedzamu politisku muļķību, ja ne pat par Rietumvācijas pašnāvību. Protams, ka nupat notikušajā Kremļa apmeklējumā Šmits nekā pozitīva nepanāca. Visi Brežņeva kompromisa priekšlikumi ir tikai viltīgas lamatas, kuras Helmūts Šmits, tāpat kā viens otrs cits Eiropas tagadējais politiķis, nespēj pilnībā aptvert.

Amerikāņu aizsardzības ministrs Harolds Brauns varbūt vispareizāk novērtējis politisko klimatu Vecajā kontinentā. Pēc apspriedēm Londonā, Parīzē, Romā un Bonnā Brauns preses pārstāvjiem izteicies: „Vairāki Eiropas vadošie politiķi pieņem, ka ASV kļuvušas vājas un amerikāņu iespaids pasaules politikā mazinājies. Ja šim aplamajam pieņēmumam sekotu vēl citas valstis, tad varētu rasties jauns stāvoklis – Eiropas neitrālizācija. Šāda neitrālizācija faktiski nozīmētu labprātīgu pakļaušanos Pad. savienības dominēšanai. Eiropiešiem jāapzinās, ka neitrālizācija ir tikai identisks vārds bezmoteikumu politiskai kapitulācijai. Vidusceļa nav. Jāizšķiras vai nu par palikšanu rietumu aliansē vai arī par liktenīgu politisku kļūdu – kapitulāciju neitrālitātes ietvaros.

Bonnas politiskās naivitātes ietvaros kanclers Šmits, izpatīkot Kremlim, varbūt klusībā cer kādā dienā panākt abu sašķelto Vācijas daļu apvienošanos. Vilija Branta pavērtās detantes slūžas bijušas nesamaksājamas Pad. savienības paglābšanā no atpalicības rūpniecībā un citās saimnieciskās nozarēs. Apbrīnojamā tuvredzībā vai muļķībā Bonna Pad. savienībai aizdevusi biljoniem dolaru. Protams, ka attieksmju saasināšanās gadījumā visi šie aizdevumi būtu jāieraksta skurstenī. Kremļa ekspensijas sapnis ir nodrošināt visu Rietumvācijas produkcijas novirzīšanu uz Sarkano imperiju. Pad. savienības neizmērojamie izejvielu avoti kopā ar Rietumeiropas tehnisko mākiu būtu vienreizējs fainomens pasaules vēsturē. Šim fainomenam nespētu pretoties ne ASV, nedz arī brīvo demokratiju alianse. Un tā Harolda Brauna brīdinājums māk īstā laikā.

Aizvadītajā nedēļā Vašingtona divējādā veidā mēģinājusi apturēt Kremļa ekspansiju. Senāts ar 84 pret 3 balsīm apstiprināja lielāko militārā budžeta papildinājumu ASV vēsturē. 52 bilj. dolaru paredzēti jaunu ieroču radīšanai. Pat amerikāņu kara flotes modernizēšanai senāts piešķīra 2 bilj dolāru vairāk nekā bija prasījas prezidents Kārters. Vēl svarīgāks ir prezidenta Kārtera parakstītais dokuments par amerikāņu jauniešu reģistrēšanos eventuālam obligātam karadienestam. Jāpatur prātā, ka pagaidām runa ir tikai par reģistrēšanos, nevis par iesaukšanu. Reģistrācijai būs padoti apm. 5 milj. amerikāņu jauniešu. Zināmu aprindu aktīvisti dara visu iespējamo, lai sabotētu šo ASV drošībai tik svarīgo soli. Domā, ka apmēram 10% no reģistrējamiem neatsauksies. Tas nozīmē, ka pusmiljonam jaunu amerikāņu draudēs sods līdz 10.000 dol. apmēram.

ASV prezidenta vēlēšanu kampaņas ietvaros republikāņu partijas kongress Detroitā jau nākamā nedēļā apstiprinās gubernātora Ronalda Rēgena kandidātūru. Neatkarīgās partijas kandidāts Andersons, neņemot vērā neticami pretrunīgās politiskās deklarācijas, tomēr izpelnījies zināmu atsaucību tautā. Domājams, ka ne vien liberāļi, bet arī daudzi demokrati, kas neapmierināti ar Kārteru, nobalsos par Andersonu. Pagaidām Rēgens ar 41 proc. vēlētāju atbalstu ir priekšgalā, kamēr Kārters izmisīgi cenšas uzlabot 31 proc. atbalstu. Domā, ka Andersons iegūs ap 26 proc. balsu. Kārtera lielākais ienaidnieks nav Rēgens, bet senātors Kenedijs. Kenedija sašķeltā demokratu partija un Andersona jaucēja loma padara ceļu uz Balto namu gubernātoram Rēgenam gludāku. Vai Rēgens pēc notikušām vēlēšanām attaisnos uz viņu liktās cerības, tas protams, ir pagaidām neatbildēts jautājums. Brīvā pasaule nevar atļauties šajā liktenīgajā laikā piedzīvot vilšanos sava jaunā vadoņa izvēlē.

(Turpinājums 20. lp.)

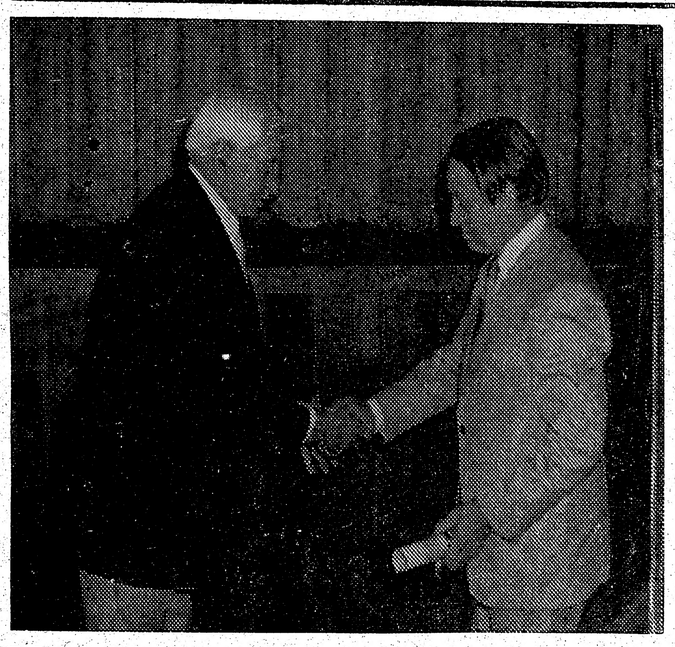

Brīvās pasaules olimpiadas banketā Ukraiņu kultūras centrā Toronto godināja vienu sportistu no katras nācijas par sasniegumiem sportā un aktīvitātēmsabie driskā laukā. No latviešiem šo atzinības rakstu saņēma Latviešu sporta apvienības Kanadā goda biedrs Arnolds Tīcmanis (attēlā pa kreisi), pasniedz konsuls Dr. E. Upenieks. Foto: V. Plampe

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. GADA 12. JŪLIJS, 27. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vaditājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 934-7617. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redaktoriem tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas teksta. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

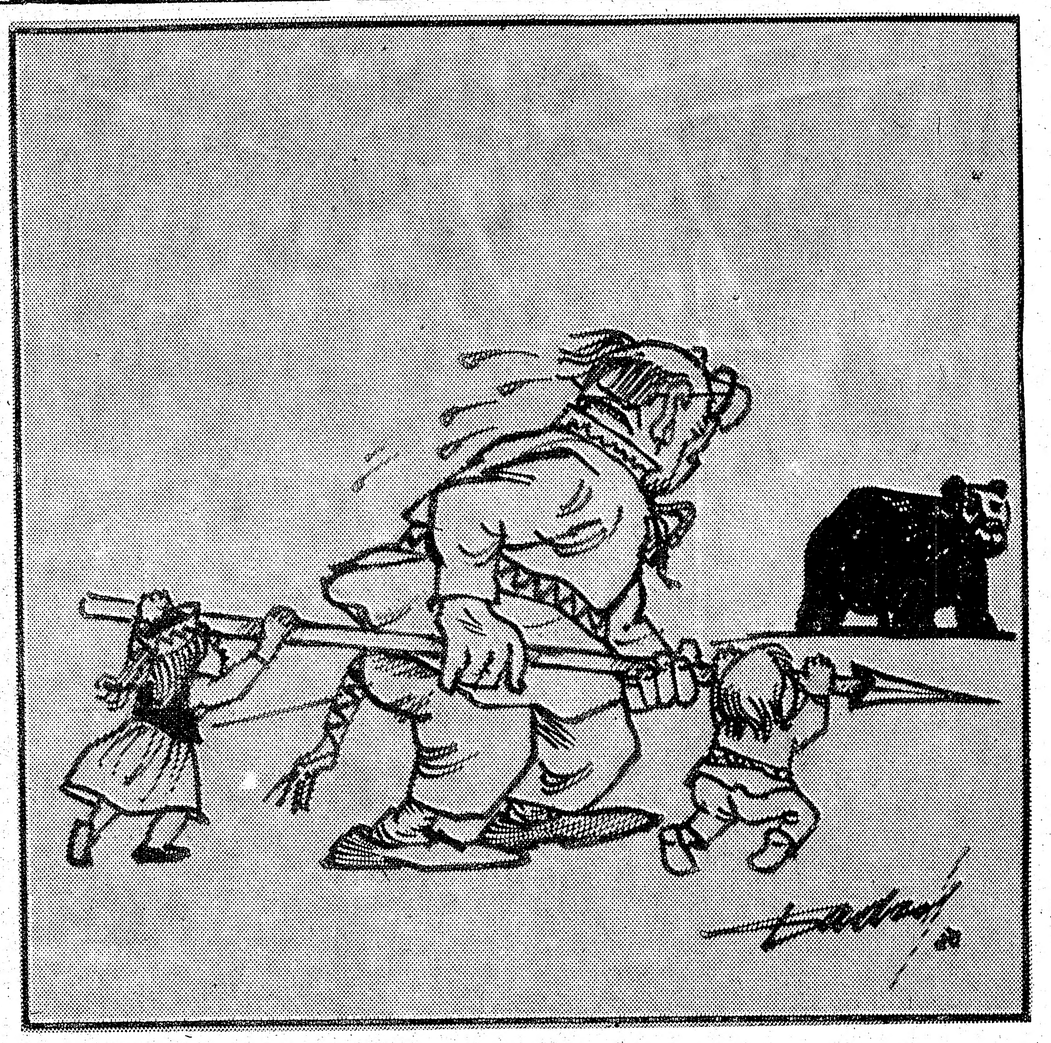

„. . . cīņā būtu vairāk jāiesaista jaunie."

Viktors Kalniņš

Pārspēka plānojumi

Sakarā ar padomju okupāciju Afganistānā derētu pavērot, kā mainījušās pēdējā laikā padomju militārās koncepcijas. 22. partijas kongresā toreizējais aizsardzības ministrs Maļinovskis pilnīgā vienotībā ar tad sludināto tezi, ka „jebkurš militārs konflikts neizbēgami pāraug vispārējā kodolraķešu karā", noraidīja tā saucamās ierobežotās militārās sadursmes. Tagad padomju militārie teorētiķi tā nedomā. Tiesa gan, vēl Chruščova laikos visi ģenerāļi un maršali nepievienojās izplatītai domai par neizbēgamu militāra konflikta pāraugšanu pasaules karā. Maršals Sokolovskis rakstīja vienīgi par „tādas pāraugšanas briesmām", ja tiks lietoti taktiskie kodolieroči. Vēlāk šis teiciens izmests no grāmatas par militāro stratēģiju. Kādas tur briesmas, ja Pad. savienība nesodīti piedalās veselā virknē militāru konfliktu: Ungārijas okupācija, otra Čehoslovakijas okupācija, militārās sadursmes pie Ķīnas robežas, netiešā piedalīšanās Vietnamas karā, tagad tieša agresija pret Afganistānu.

Pilnīgi skaidrs, ka nevar analizēt padomju ārpolitiku, neievērojot Maskavas militārās koncepcijas. Pats interesantākais, ka militārā stratēģija tiek izstrādāta nevis politbirojā, bet ģenerālstābā. Atcerēsimies, ka politiskās vadības prioritāte ir neapstrīdāma padomju dogma. Tā tas bija Staļina un Chruščova laikos. 70. gados kara resora izdotajās grāmatās var izlasīt tādus izteicienus: „Militārās valdības un to organu galvenā funkcija ir kara stratēģisku plānu izstrādāšana un reālizēšana, prasmīga militāru spēku un visas tautas darbības vadīšana, iespēju izmantošana kara politisko mērķu sasniegšanai". To raksta ievērojams padomju militārais teorētiķis Skirdo. Viņš tikai vārdos atzīst politiskās vadības prioritāti, zināmā mērā pretēji boļševiku pamatprincipiem dalīdams politisko un stratēģisko vadību: „Politiskā vadība norāda stratēģiskai vadībai, kur un kā jāizmanto militārie spēki, lai panāktu izvirzītos militāri politiskos mērķus. Bet arī tādā gadījumā mūsdienu apstākļos tiek saglabāta noteikta augstākās militārās vadības patstāvība."

Ja pieturas pie klasiskām militārām koncepcijām par saimniecības noteicēju raksturu, Padomju savienība ir nelabvēlīgā situācijā. Tagadējās Amerikas sankcijas šo stāvokli vēl pasliktinās. Bet arī šajā jautājumā militāriem teorētiķiem ir savs viedoklis. Jau pieminētais Skirdo raksta: „Noteicēja loma ir nevis potenciālām valstu ekonomiskām iespējām, kādas var attīstīt kara laikā, bet to spēku un līdzekļu attiecībai, kas bija valstu rīcībā, pirms tās iesāka karu". Pirms dažiem gadiem viens no galvenajiem ekspertiem pasaules komūnistiskās kustības jautājumos Ponomarjovs teica: „Jau sen galvenajos kapitālistiskās sistēmas centros izveidojās objektīvie priekšnoteikumi, lai pārietu pie sociālisma. Vairākās nesociālistiskās zonas valstīs situācija ir tāda, ka gadiem un desmitgadiem sakrātās degvielas pietiek, lai saplosītu kapitālistisko čaulu... Viss ir atkarīgs no prasmes izmantot iespējas".

Acīm redzot, Kremlis pašreiz mēģina izmantot vienu no tādām iespējām. Ļoti daudz tādas pozicijas izveidošanu sekmēja ASV politika. Nav nevienam noslēpums, ka pēdējos gados Amerika sašaurināja savu aktīvitāti globālā mērogā, toties Pad. savienība visādi paplašināja savu klātieni dažādās pasaules malās. Sākot ar 24. partijas kongresu, padomju militārā doktrina ir militārais pārspēks. „Pad. savien. ir spējīga uz spēku atbildēt ar pārspēku". Tie ir skaidri vārdi. Vienīgi tuvredzīgie nevarēja un arī vēl tagad nespēj saskatīt atklāti sludināto padomju agresīvo kursu. Tagadējā kritiskā situācijā pasaulē ir tādas tuvredzības un egoisma sekas. Liekas, ka plašākas tautas masas, dažādi slāņi Rietumos mūsdienu krizē izrādās noteiktāki nekā daudzi profesionālie politiķi. Tas ir demokratiskās iekārtas spēks.

Lasītāju vēstules

TIKŠANĀS AR DĀRDEDZES ĻAUDĪM TORONTO

Kultūras sakaru komitejas uzdevumā Dzimtenes Balss, kuru par brīvu piesūta „tautiešiem klaidā", vairākos numuros ar turpinājumiem bija iespiesti Andra Vējāna „Vērojumi un pārdomas viņpus Atlantijas okeana", sakarā ar ciemošanos Kanadā un ASV. Šīs okupētās Latvijas nopelniem bagātā kultūras darbinieka īstais vārds ir Donats Kalnačs, dzimis 1927. g. 20. aprīlī Ludzas apriņķa Nīrasz pagasta Vārslavas sādžā, kā tas lasāms Rīgas izdevumā par „Padomju Latvijas" rakstniekiem. Šis pats Vējāns 1966. gadā uzņemts komūnistu partijā, bet Rakstnieku savienībā jau kopš 1953. gada. Tātad uzticams Latvijas okupācijas varas kalps.

Pēc Montrealas ciemiem Vējāns apraksta Toronto apmeklējumu, kur bijis viesis Ulža Matīsa mājā. Viņš raksta: „Te jau pirms mumā ieradusies Velta Toma, Liepiņu pāris (G.), Edīte Āpše, Roberts Freimūts," tad piebildst: „Un arī Tadeušs Puisāns šeit ir." Ciemiņi no Rīgas apvaicājušies arī, kā klājas Dardedzei. „Lūk, te apgaldu apmetušies viņi ir. Gandrīz visa saime," raksta Andris Vējāns un piebilst, ka vajagot „daudz pacietības, daudz pašaizliedzības, lai iekustinātu vienaldzīgos. Būs nepieciešams vēl daudz „dūšas un spēka, lai noturētos pret emigrācijas reakcionāro biedrību draudiem, pret naidīgās un rupjās preses niknajiem uzbrukumiem"... Tad piebilst: „Suņi rej, bet karavāna iet tālāk."

Dardedziešiem sevišķi rūpot „jaunatnes rītdienas likteņi", bērnu nāktne un kādi viņi būs? Tāpēc Toronto esot nodibināta bērniem otra sestdienas skola Valodiņa, un esot „patīkami klausīties, kad zēns vai meitene tīri un skanīgi izburto Dar-de-dze!" Tā paskaidrojusi viena no galvenajām Valodiņas vadītājām un skolotājām Anita Liepiņa. „Draugiem mēs nākam pretim. Un nākotne pateiks tev — mīļu paldies, Dardedze!" izsaucas Andris Vējāns.

Nav ko piebilst! Atliek tikai jautāt, vai šī „uzslava" bijusi pelnīta? **J. Grodums Toronto**

KADĒĻ ATKAL ATGĀDINĀT?

Mani kā draudzes locekli pārsteidz mūsu dr. priekšnieka J. Pētersona „Pārdomas", kas pievienotas Toronto Sv. Andreja draudzes š.g. jūnija Ziņās (Nr. 27.). Viņš pakavējas pie draudzes pilnsapulces, par kuru „vietējā latviešu presē kā svarīgāko un nozīmīgāko, ar izcilus virsrakstu un lieliem burtiem lasām par ārējām, cermoniālām lietām, ne par to, vai esam čakli dievkalpojumu apmeklētāji, un vairāk piedalījušies pie dievgalda, lai sevi garīgi stiprinātu un audzinātu." J. Pētersons pieminējis arī Latviešu nama šī gada pilnsapulci, lai gan sava raksta beigās pats brīdina no savstarpējas nesaprašanās.

Liekas, ka mūsu draudzes priekšnieka „Pārdomas" atkal uzlec ellu šīm „nesaprašanām". Kādēļ atkal atgādināt vecās lietas, kuŗas jau tikpat kā piemirstas, un pārmest laikrakstam, kas atreferējis tikai draudzes pilnsapulces norisi — to., kas tur runāts un lemts? Kāds tad bijis šis „izcilus virsraksts", kas J. Pētersonam nav paticis? — „Latvijas karogu baznīcā vienmēr nenovietos". Par to jau draudzes sapulcē nobalsots, ka karogu novietos tikai īpašos svinīgos dievkalpojumos. Tāds bijis sapulces lēmums. Vai par to plašāka sabiedrība nedrīkstētu zināt, it sevišķi vēl, ja no vairāk nekā 2000 draudzes locekļiem balsošanā piedalījies tikai 61.

Mūsu archibīskaps jau vairākkārt uzsvēris mūsu baznīcas nozīmi cīņā par mūsu tautas tiesībām. Tās nav tikai „ārējās cermoniālās lietas", kā to domā šīs lielās draudzes priekšnieks, bet mūsu tautas dzīvības un nāves jautājums. Ja nebūs latviešu tautas, nebūs arī latviskā baznīca! ŠVai tas tik nesaprotami? Domstarpības aizmirstamas un izlīdzināmas, bet ne atgādināmas ar nevajadzīgiem pārmetumiem.

Draudzes loceklis Toronto

NEVEIKSME IRĀNĀ — KREMĻA DRAUDU SEKAS?

Kanadas laikraksts Our Canada jūnija 6. numurā sniedz kāda Dr. G. H. Hofmaņa īsu korespodenci par amerikāņu Irānas neveiksmes cēloņiem. Viņš raksta:

„Vairāki novērotāji ar labiem sakariem Eiropā un Izraēlas militārie avoti, kam iespējams izsekot telefona sarunām, domā, ka ASV gūstekņu glābšanas misijas pārtraukšana notikusi sakarā ar padomju spiedienu. Jauna kara varbūtība naktī no 26. uz 27. aprīli karājusies mata galā. Pieņem, ka Kremlis draudējis Kārteram, ja amerikāņu glābšanas komanda netiks 30 minūtēs atsaukta, šos „iebrucējus" padomju gaisa spēki iznīcinās. Sekojošā amerikāņu pānika tad novedusi pie jau zināmās helikopteru sadursmes?

Korespondents piebilst, ka oficiālais izskaidrojums ar mechaniskiem traucējumiem esot pilnīgi neticams. Un ja Kārters tiešām esot sācis šādu misiju tikai ar diviem helikopteriem rezervē, kad ASV ir 1000 šādu mašīnu, tad šāda nepārdomāta plānošana būtu nopietnāka pat par padomju draudu versiju. **V. U. Mičigenā**

Kopskats no Jāņu uzveduma Līgo svētkos Saulainē, kur Juŗa Dzeguzes vadībā izrādīja Edgara Kraujiņa luga Līgo vakars Madarās. Attēlā pa labi Anda Sprudža (bagāta tēva meita Tusnelda Bitiniece) un Auseklis Pērkons (students Fricis Debestiņš). Labajā pusē jautrie līgotāji. Foto: V. Plampe

Eduarda Šmugaja „dīpīšu" grāmata

„No Putlosas līdz Sidnejai — Dīpīša atmiņas, 292 lpp. Mintis apgāds Sidnejā. Vāku un illustrācijas zīmējis Dakteris.

Savā iepriekšējā grāmatā No Rīgas līdz Putlosai Eduards Šmugajs „ar sāpi, humoru un smiekliem caur asarām" izstāstīja latviešu karavīru rūgto ceļu. Savā otrā grāmatā No Putlosas līdz Sidnejai, kas būtībā ir pirmās turpinājums, savā kuplajā, krāsainajā valodā Eduards Šmugajs stāsta par „dīpīšiem", protams, par latviski runājošiem. Ciešanas, pārdzīvojumi, neziņa un bailes, kas vēl bija papildinātas ar vāciešu un kara uzvarētāju juceklīgo attieksmi, jo sevišķi pret baltiešu bēgļiem, radīja tādu kā jaunu sociāli un psiholoģiski „gaisā parautu" cilvēku šķiru. Šī „jaunā šķira" tanī pašā laikā tika arī sociāli un ekonomiski nolīdzināta: bijušie karavīri, virsnieki, profesori, skolotāji, augsti valsts ierēdņi, mākslinieki, rakstnieki, zemnieki, bagātie un nabagie — visi dzīvoja blakus barakās, gāja pēc tādas pašas zupas bļodas un visi nezināja, kas notiks un ko sagaidīt. Šie apstākļi bieži vien stabilus cilvēkus pārmainīja, tā sakot — uz leju. Morāliskās un sadzīves mīkla burbuļoja, reizēm smaržoja. No šīs kopainavas Eduards Šmugajs ar smaidu, ar humoru, ar nopūtu un ar satiras adatas piedūrienu zīmē savus epizodiskos stāstus un tautiešu raksturus, viņu ārējās un iekšējās sejas. Viņš to izdara godīgi un meistarīgi — bez patosa, ideālizēšanas vai nosodījuma. Stāsta — tādi mēs bijām, kad nezīnājām, kur un kāda būs mūsu rītdiena. Pa vidiem uzskicētas arī vāciešu, krievu, lietuviešu, igauņu, angļu, amerikāņu un austrāliešu raksturīgās sejas un izdarības.

Grāmatā ir trīs daļas: Vācijā, Uz kuģa — ģenerālis Heintcelmanis un Austrālijā. Karavīri no gūsta izsprūk vai tiek atlaisti pat bez svārkiem muguŗā. Nežēlīgo gadu trenētās smadzenes un instinkti „rāda ceļu". Drīz vien puiši ir apģērbušies, sāk studēt Libekā, Getingenā un visur citur. Atrod arī padzeŗamo nosalušo dvēseļu uzsildīšanai un maija rītā dzied: Gaudeamus! Unra, militārie pārvaldnieki, nometnes, komitejas darbojas. Meitu un cita sievu mīlēšanas iet juku jukām. Bērni un jaunieši iet skolās. Bijušie bagātie un svarīgie vīri cenšas parādīt, kas viņi bija. Tie, kas nav bijuši ne svarīgi, ne bagāti, izgudro sev tituļus. Mācītāji svētdienās saka dievvārdus un svētī visus. Dzīve rit tālāk. Eduards Šmugajs un viņa komiteja dara savu darbošanos. Kas tā būtu par nometnes nacionālo komiteju, ja to nelamātu? Visās šīs grāmatas nodaļās daudzas personas ir sauktas īstos vārdos. Aizkustinošas lappuses par profesoru Teododu Celmu, kas trūkumā un nometņu dzīves jūklī tomēr ir un paliek kā gaismas bāka: cilvēks, latvietis, personība.

Ļoti interesanti Eduards Šmugajs izstāstījis jūŗas ceļojumu uz Austrāliju. 1947. gada 30. oktobrī, Amerikas armijas transporta kuģis Gen. Stuart Heintzelman, 523 pēdu garš, no Brēmerhāfenas ar 843 baltiešu „dīpīšiem" dodas ceļā uz nepazīstamo zemi pie Dienvidpola. Starp tiem ir 439 lietuvieši, 262 latvieši un 142 igauņi. Šī ceļojuma laikā, 18. novembrim tuvojoties, tagadējā Austrālijas Latvieša izdevējs Emīls Dēliņš ir rediģējis avīzi 300 eks. Eduards Šmugajs pastāsta intere-

(Turpinājums 6. lp.)

Jauns, izcils mūziķis

Kādreiz Gaŗezera bērnu nometnē no Čikagas bija ieradies mazs zēns, kuŗu nevarēja dabūt nost no klavierēm. Nelīdzēja aizrādījumi par nometnes noteikumiem ēdienu laikā, ne citu bērnu zobošanās: Ediju no klavierēm bija grūti atraut... Un jau tad, tikko dažus mēnešus kā sācis mācīties pie brīvmākslinieka Valža Treimaņa, viņa piesitieni bija ar mūzikālu izjūtu.

1973. gadā Edijs Lindte iestājās Vines mūzikas skolā Čikagā, piedalījās dažādās sacensībās klavieŗu spēlē un ieguva pirmās vietas. Iestājies Lane technikumā, Edijs iesāka studēt arī klarneti, būdams jau divus gadus Lane technikuma orķestŗa dalībnieks, tāpat pēdējos divus gadus reprezentē skolas mūzikas nodaļu, piedaloties dažādos ansambļos, pavadot citu priekšnesumus un veicot klavieŗu pavadījumus citu instrumentu sacensību dalībniekiem. Pēc vidusskolas beigšanas viņš iecerējis studēt mūziku Ziemeļrietumu universitātē. Katru gadu Lane technikumā iegravē kāda izcila mūziķa vārdu; šogad tas bija Edija vārds. Pašreiz viņš mācās klavieŗspēli pie S. Licata Ilinojas mūzikas apvienības direktora un klarneti pie kāda Čikagas simfoniskā orķestŗa klarnetista.

Jūlijā un augustā Amerikas pūšamo instrumentu izlases orķestris brauks koncertceļojumā uz Angliju. Starp citiem izciliem un speciāli izmeklētiem mūziķiem izvēlēts arī Edijs Lindte. Nākošgad viņš aicināts piedalīties jauno mākslinieku sacensībās Toronto dziesmu svētkos.

Marta Cakare

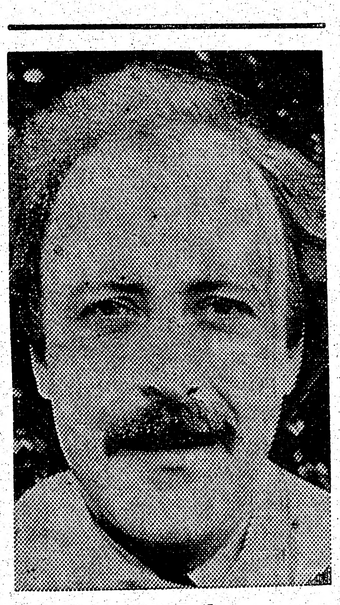

Aldis Zuika ieguvis D.D.S. gradu Detroitas universitātes zobārstniecības nodaļā. Viņš uzņemts Omnicron Kappa Ypsilon organizācijā un papildināsies vienu gadu Strong Memorial slimnīcā Ročestrā, Ņujorkas pavalstī.

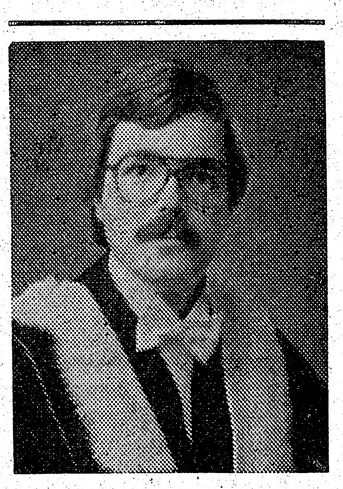

Juris Smolinskis Manitobas universitātē beidzis tieslietu fakultāti ar L.L.B. gradu. Prakses gadu viņš strādās Toronto. J. Smolinskis tajā pašā universitātē 1974. gadā beidza zooloģijas fakultāti ar B. Sc. gradu. Viņš pieder pie DV Manitobas nodaļas saimes.

Jauno latviešu mākslinieku panākumi

Arpiniece, 23 g. vecā Nora Būmane ir jaunākā arpas spēlētāja, kas saņēmusi piedāvājumu saistīties Edmontonas simfoniskajā orķestrī. Tas ir viens no 60 Kanadas simfoniskiem orķestŗiem, kur pilnu darba laiku piesaistītas arpas spēlētājas. Jaunā māksliniece beigusi Toronto universitātes trīsgadīgo mūzikas fakultāti ar mākslinieces diplomu (Artist Diploma). N. Būmane spēlē Kanadas jauniešu orķestrī un šovasar studēs arpas spēli pie slavenās arpinieces Alises Čalifas (Chalif) ASV. Jaunā māksliniece spēlēs Edmontonas orķestrī vietējās operas izrāžu sezonā, sākot ar septembri. Viņa būs nodarbināta arī par arpinieci Banfas mākslas skolā.

Toronto universitātes mūzikas fakultāti beigušais pianists Pēteris Zariņš ar „Bachelor of Music in Performance" gradu uzņemts Mičigenas universitātes mūzikas skolā Annarborā, kur turpinās mūzikas studijas. Šī mūzikas skola pieder pie ievērojamākām ASV, un iekļūt tajā nav viegli.

—ls—

Etniskā prese iepazīstas ar Mekenzija namu

Lai gan Toronto pilsētā jau gadiem ilgi pastāv t. s. Toronto vēsturiskā sabiedrība(Toronto Historical Board), tikai tagad tā bija ieaicinājusi etnisko presi Mekenzija namu (Mackenzie House) ekskursijā, kas notika 12. jūnija pievakarē Bond ielā, gandrīz pašā pilsētas centrā, kur šis nams atrodas jau kopš 1837. gada.

Apciemojuma laikā bija sarīkota arī maza, bet iespaidīga etniskā izstāde ar fotografijām un mākslas zīmējumiem. Šī izstāde bija iekārtota nama dārzā zem kokiem. Rīkotāji sniedza īsu vēsturisku apskatu par Mekenzija namu, kur savā laikā mitis Toronto pirmais pilsētas galva Viljems Leiens Mekenzijs. Tur viņš arī sācis izdot pirmo Toronto laikrakstu, lietojot svina burtu rokas spiedi, kas spējusi reizē iespiest visu vienu lapas pusi. Demonstrējums rādīja, kā šī vēsturiskā prese vēl joprojām spējīga veikt savu uzdevumu.

Preses pieņemšanas laikā A. Gregorovics, kas vada Toronto Historical Board (THB), klātesošajiem pavēstīja, ka viņa organizācija darīs visu iespējamo, lai jau tuvākā nākotnē varētu nodibināt daudzkultūru padomdošanas komiteju pie THB. „Šis ir plāns", teica Grēgorovics, „kas vēl nav pilnīgi izstrādāts, bet ar laiku to darīsim zināmu visiem etniskās preses darbiniekiem."

Uz šo mākslinieciski intimo sarīkojumu bija ieradies arī pašreizējais Toronto pilsētas galva Džons Sevells Apmeklētāju pulkā vēl bija Dr. Ostops Sokoļskis, Etniskā žurnālistu kluba prezidents un Vladimirs Mauko, Ontario etniskās federācijas prezidents.

Rīkotāji preses darbiniekus pacienāja ar „vēsturiskiem" paēdieniem un padzēŗieniem.

A. K.

Mazputniņš, 257. nr., Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, vāku zīmējusi Ingrīda Dāve, redaktore Līga Streipa, 32 lp.

Brīvība, 4 (307). nr., Latvijas sociāldemokratiskās strādnieku partijas mēnešraksts, redaktori B. Kalniņš, J. Rītums un V. Zaļkalns, 12 lp.

Vēstnesis, 7 (78). nr., Olģerta Liepiņa izdevums, redaktori O. Liepiņš, O. Akmentiņš, un E. Keišs, 8 lp.

Jaunā Gaita 128 nr., redaktors L. Zandbergs, Ilmāra Rumpēteŗa vāks, Laimoņa Smilškalna iekārtojums. Saturā Tadeuša Puisāna, Vairas Freiburgas, Andrieva Ezergaiļa u.c. raksti. 68 lp.

Informātors, 6. nr. Vinipegas latviešu biedrības izdevums. Redaktrise Mirdza Rutule. 14 lp.

Gaisma, 1. nr. Latv. katoļu garīgās aprūpes izdevumā, redaktori Jāzeps Trizna un Jonīna Babre. 48 lp.

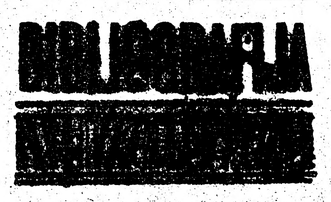

Ziņotājs, 6. (375.) nr., Montreālas latviešu biedrības izdevums, redaktors M. Stauvers, 18 lp.

Brīvā olimpiada dienas presē

VĒL VIENS PAGODINĀJUMS ARNOLDAM TĪCMANIM

Laikraksta Toronto Sun sporta daļā bija ievietots raksts par Brīvo olimpiadu: Kanadas spotistu neapmierināti, ka Kanada savam Maskavas olimpisko spēļu boikotam nav pievienojusi arī saimnieciskās sankcijas," izteicies 27. g. v. diska mešanas čempions Boriss Čambula. Viņš ir viens no kanadiešu vairāk nekā 300 sportistiem, kas piedalās Brīvā olimpiadā, ko atklāja 4. jūlijā Etobiko lielajā Simtgades stadionā. Šīs olimpiadas organizētāji bija latviešu igauņu, lietuviešu, ukraiņu un armēņu grupas Toronto. „Nevar šķirt politiku no sporta," sacīja preses konferencē viens no Brīvās olimpiadas spēļu organizētājiem Rejs Petrauskas. Brīvās olimpiadas goda prezidents ir brigādes ģenerālis Deniss Vitekers, kas ir arī Kanadas olimpiskās organizācijas direktors. Viņš arī izteicies, ka saimnieciskā un kultūras apmaiņu pārtraukšanai ar Pad. savienību nebūtu tik liels iespaids kā Maskavas olimpiadas boikots, jo to izjutīs visi padomju iedzīvotāji. Brīvā olimpiadā vēl piedalās Kanadas un ASV basketbola, volejbola un futbola vienības, šķēpu mešanas meistars Zenons Andrušīns, hokejists Meiks Bosijs, galda tenisa meistare Vita Gerulaite u. c.

Brīvās olimpiadas lielajā banketā 3. jūlijā ukraiņu centrā godināja ar atzinības rakstiem katras tautības vienu sportistu. No latviešiem šādu godinājumu saņēma 75 g. v. Arnolds Tīcmanis, pasaules rekordists veterānu klasē. Olimpiskās spēles turpinājās 5. un 6. jūlijā. Olimpiadas tīrais atlikums novēlēts sirdsapziņas ieslodzītiem Pad. savienībā un Afganistānas bēgļu palīdzībai.

Kanadas lietuvietis 20 g. v. basketbolists Leo Rautins, kas arī piedalās Brīvā olimpiadā un atbalsta Maskavas olimpiadas boikotu, tanī pašā kanadiešu laikrakstā izteicies, ka attura šanās no braukšanas uz Maskavu tomēr nav salīdzināma ar to upuri, ko izcietuši viņa vecāki, kad padomju karaspēkam iebrūkot Lietuvā, 1940. gadā nogalināti visi viņu piederīgie. Leo Rautins piedalās Brīvā olimpiadā kopā ar pārējiem 360 sportistiem, kas pārstāv Ukrainu, Lietuvu, Latviju un Igauniju, lai pievērstu brīvās pasaules uzmanību Pad. savienības agresijai tagad un pagātnē. Brīvā olimpiadā Etobiko simtgades stadionā vēl piedalījās Britu kopvalsts diska mešanas rekordists Boriss Čambula (ukrainis), kanadiešu olimpiskā sieviešu volejbola vienības dalībniece Regīna Armonas (lietuvietē) un ASV olimpiskie volejbolisti Aldis Bērziņš un Andrejs Dumpis (latvieši).

Brīvās olimpiadas sportisti sacentās volejbolā, basketbolā, futbolā un vieglatlētikā.

—ls—

Kapteini Jāni Kaugertu atceroties

DV Pertas vanagi un vanadzes Austrālijā zaudējuši vienu no vecākiem nodaļas biedriem, Latvijas atbrīvošanas cīņu līdzgaitnieku kapteini Jāni Kaugertu, kas 10. aprīlī piebiedrojies mūžībā aizsaukto pulkiem. Ar sarkanbaltsarkano karogu segto šķirstu pavadīja nodaļas vanagu goda sardze. Svētbrīdi vadīja māc. L. Mušinskis. No nodaļas pēdējās ardievas nodeva nodaļas priekšnieks K. Bērziņš. Ziedus un vainagus no Pertas latviešu organizācijām, Latviešu virsnieku apvienības un bij. cīņu biedriem nolika to pārstāvji.

Jānis Kaugerts dzimis 1901. gada 7. jūlijā Rankā. No bēgļu gaitām Krievijā atgriezies dzimtenē, jau 17 gadu vecumā pieteicies brīvprātīgi Latvijas brīvības cīnītājos un ieskaitīts Cēsu skolnieku rotā. Pēc Latvijas izcīnīšanas karavīra gaitas turpinājis Latvijas armijā. Latvijas Kara skolu beidzis pirmajā izlaidumā, pēc tam ieskaitīts 12. Bauskas kājnieku pulkā, piedaloties arī Latgales atbrīvošanas cīņās. Dienējis 1. Liepājas kājnieku pulkā līdz 1940. gadam, kad krievu okupācijas vara Latvijas armiju izformēja. Vācu laikā veicis Liepājas pilsētas 3. policijas iecirkņa priekšnieka pienākumus, bet 1944. g. kā Bauskas pilsētas un pagastu policijas priekšnieks ar saformētajām 2 policijas rotām piedalījies Bauskas aizstāvēšanā pret krievu uzbrukumiem. Fišbachas bēgļu nometnē bijis policijas priekšnieks līdz izceļošanai uz Austrāliju. Bijis DV Pertas nodaļas ilggadējs valdes loceklis, tāpat Latviešu biedrības Rietumaustrālijā un Latviešu virsnieku apvienības biedrs un Pertas Sv. Pāvila latviešu draudzes loceklis.

V. Ešmanis

DV Pertas nodaļas (Austrālijā) Leģiona atceres aktā. No kreisās: ltn. K. Graudiņš, kpt. Jānis Kaugerts un ltn. K. Galvāns. Aizmugurē režisors A. Zīle un DV nodaļas priekšsēdis K. Bērziņš Foto: J. Vucēns

Toronto latviešu YMCA gada sapulce

Toronto latviešu YMCA gada sapulcē Latviešu namā valdes un sekciju ziņojumi rādīja, ka organizācija ir aktīvākā visā Kanadas apjomā. Latviešu YMCA var lepoties arī ar vislielāko aktīvo sportistu skaitu. Sevišķa vērība veltīta jaunatnei. Katru nedēļu treniņi notiek trijās vingrotavās.

Latviešu meistarsacīkstēs basketbolā uzvarēta ilggadējā DV meistarkomanda; futbolā iegūts Ziemeļamerikas latviešu meistara gods. Volejbolā astoņas vienības piedalījušās kanadiešu volejbola līgās, ieskaitot sieviešu vienības. Volejbolā YMCA piedalījusies daudzos turnīros Kanadā un ASV, gūstot pa lielākai daļai pirmās vietas. Lielas rūpes ir materiālo līdzekļu sagādē, jo dalības maksa kanadiešu līgās atkal paaugstināta. Kanadiešu sporta organizācijām aizmugurē parasti ir bagātas firmas, bet tādu nav mums, latviešiem, un ja ir, tad tām nav interese atbalstīt sporta jaunatni.

Latviešu YMCA ievadījusi savas organizācijas oficiālu inkorporāciju un mainījusi nosaukumu, turpmāk saucoties — Toronto Latvian JKS. Jaunā valde konstruējusies šādi: priekšsēdis Olģerts Kurcigs, pirmais vietnieks Atis Ozoliņš, otrais vietnieks Jānis Vilmanis, biedrzine Daina Egle, mantzinis Andris Ciemgalis, kasiere Ināra Vilmane, valdes loceklis Jānis Daugavietis. Sekretāra amatam paredzēts pieaicināt kādu no jaunās audzes sporta darbiniekiem. Revidenta amatā paliek Valdis Galviņš, bet padomē darbosies Ernests Skujiņš sen. un Žanis Zentiņš.

Volejbola treniņi notiks vingrotavā arī vasaras posmā. Tas prasīs atkal materiālus izdevumus, jo vasarā telpas skolā nevar dabūt bez atlīdzības.

Ž. Zentiņš

Latviešu ģimene
meklē aukli
2 gadus vecam puisītim.
Lūdz zvanīt 844-6793

Izdevīgs laiks
pasūtināt spalvu un dūnu
segas, pēļus spilvenus,
kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.
Zvanīt 787-9021.

Kalamazū latviešu skolas izlaiduma dienā. Augšējā attēlā absolventus Ansi Kaugaru un Daini Sīku apsveic klases audzinātāja L. Aistara. Foto: V. Namatēva

Svinīga diena Kalamazū latviešu skolai.

Kalamazū latviešu skolas mācību gada nobeiguma un izlaiduma aktā uzrunu teica pārzinis Dr. Ģ. Kaugars. Viņa uzrunu ar lūgšanu ievadīja skolotāja jauniete M. Laurēna, līdz ar vēlējumu nekad neaizmirst vārdu Latvija. Pēdējās klases audzinātāja L. Aistare pasniedza skolas absolventiem A. Kaugaram un D. Sīkam beigšanas apliecības. Viņi savukārt pateicās visiem skolotājiem un vecākiem ar rožu ziediem, klases audzinātājai L. Aistarei uz pleciem uzsedza siltu seģeni un skolas bibliotēkai atstāja piemiņas grāmatu. Vecāku padomes priekšsēdis Dr. U. Šmidchens īpašu pateicību veltīja skolas pārzinim Dr. Ģ. Kaugaram un 8. kl. audzinātājai L. Aistarai.

Liecības izsniedza arī pārējiem skolēniem, ko veica katrs savas klases audzinātājs: I. Bērziņa, V. Galēna, D. Galēna, M. Laurēna, Z. Ābele, M. Paudrupa un G. Sīka. Priekšnesumu daļā dziedāja skolas koris Daces Galēnas vadībā. Skolas beidzējus apsveica A. Kajaks no Latviešu draudzes, M. Austriņš — Sv. Jāņa draudzes, J. Venners — Kreditsabiedrības, V. Miķelsons Latviešu biedrības, T. Strautkalns — DV apvienības, A. Dravnieks — korporāciju kopas, skolotāja M. Paudupe, A. Gīrupnieks — Mednieku un makšķernieku kluba un Dr. U. Šmidchens no skolas vecāku padomes. Apsveicēji piemiņai nodeva grāmatas, bet bija arī Nameja gredzeni un Latvijas vairodziņi.

V. Boķis

Latvim līdzšinējais priekšnieks

Mākslinieku vienības Latvis gada sapulcē Latviešu namā bija pulcējušies 15 biedru no 47 biedru kopskaita. Sapulcē, ko vadīja Jānis Zuntaks un protokolēja Valija Mērniece, par pilntiesīgiem biedriem uzņēma Valdi Vari un Kārli Bērziņu, līdz ar to izbeidzot jaunbiedru institūtu. No jauna uzņēma Valdi Didrichsonu.

Valdes priekšsēdis Edgars Krūmiņš un kasieris Arvīds Strucis pārskatā ziņoja par aizvadītā gada darbību, izstādi, sanāksmēm un kases stāvokli.

Sapulce uz vienu gadu ievēlēja valdi **gandrīz** līdzšinējā sastāvā: priekšsēdis paliek Edgars Krūmiņš, vietnieks Zigfrīds Jurševskis, kasieris Arvīds Strucis un valdes loceklis sevišķiem uzdevumiem Jānis Zuntaks. Sekretārei Emmai Dzeguzei atsakoties kandidēt, no jauna ievēlēts Valdis Vare. Par pārstāvi 7. Latviešu dziesmu svētku rīcības komitejā un par svētku tēlotājas mākslas izstādes komitejas priekšsēdi izraudzīja Jāni Zuntaku.

—ls—

MEKLĒ

Elmāru, Ernesta dēlu,

Arāju.

Pēdējā zināmā dzīves vieta Adelaidē South, Semaphore Park, Australia. Lūdz ziņot šīs avīzes kantorim.

PATEICĪBA

Nespēdams parsonīgi visiem pateikties, ar šo lūdzu pieņemt manu visdziļāko pateicību par sirsnīgiem līdzjutības vārdiem un ziedu veltēm manās lielajās bēdās un personīgu piedalīšanos, izvadot pēdējā gaitā manu mīļo dzīves draugu

ANNU KOKS, dzim. Lācītis

dzimušu 1909. gada 4. jūnijā Saikavā,

mirušu 1980. gada 1. jūnijā Toronto,

guldītu zemes klēpī 5. jūnijā Latviešu kapos Toronto.

Mīļš, mīļš paldies visiem, visiem!

Dziļās sērās **Edgars Koks**

Latvijas brīvības cīņu atcere

Ap simt apmeklētāju bija ieradušies DV namā Toronto, kur Ziemeļnieki maj. A. Amerika vadībā bija rīkojuši Cēsu kaujas atceres sarīkojumu, kas bija ievērojama daļa no mūsu brīvības cīņām par Latvijas neatkarību. Pēc Latvijas goda konsula Dr. E. Upenieka uzrunas Latvijas, Igaunijas un Lietuvas kritušos brīvības cīnītājus godināja ar klusuma brīdi, pianistam P. Zariņam atskaņojot Lielo jundu. Vēl dzīvos tā laika brīvības cīnītājus godināja aplausiem un ziedu veltēm, tā simboliski cildinot visus latviešu cīnītājus dažādos laikos un vietās, kas aizstāvējuši Latvijas un latviešu tautas brīvības intereses.

Bez majora A. Amerika sarīkojumā bija ieradušies arī tā laika cīnītāji plkv. A. Liepiņš un strēlnieku pārstāvis A. Tirzītis. Varoņu cildinājumu savā poēmā skandēja dzejniece Biruta Senkēviča

Cēsu kauju dalībnieka LKOK Arvīda Laura atmiņu skicējumu par pēdējā posma Juglas kaujām nolasīja sarīkojuma vadītājs R. Norītis, kas nolasīja arī vairāku brīvības cīnītāju un organizāciju pārstāvju apsveikumus. Latvijas brvības cīņu atcerē tās dalībniekus personiski sveica igauņu veterānu pārstāvis K. Tori un no lietuviešiem J. Simanavičus, Baltiešu veterānu līgas priekšsēdis E. Ozols, Latviešu virsnieku apvienības valdes priekšsēdis E. Ziplāns, 3. Jelgavas pulka piemiņas fonda valdes priekšsēdis R. Roze, 7. Siguldas pulka palīdzības fonda pārstāvis E. Ozoliņš, Latviešu karaļa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā priekšsēdis A. Tirzītis, kā arī sarīkojuma vadītājs no LPB Kanadas kopas un LNAK valdes.

Programmas daļā režisors Miķelsons deklamēja Jāņa Akurātera Latvijas balādu un Balādu par kareivi, kas nepārnāca mājā. Maija Ķuze deklamēja Ingrīdas Vīksnas Brāļa atgriešanās un Pēteŗa Aigara Kaŗavīriem. Patriotisku priekšnesumu sniedza Atis Freimanis, deklamējot un dziedot kokles pavadījumā, tāpat arī meiteņu ansamblis Ausma (Sandra Dzirnekle-Broka, Karina Zaksa, Anna Broka un Laura Zariņa) pianista P. Zariņa vadībā.

Sirsnīgus pateicības vārdus programmas izpildītājiem, sarīkojuma apmeklētājiem un DV Toronto nodaļas vanadzēm, kas bija klājušas bagātīgu cienasta galdu, teica sarīkojuma organizētājs A. Ameriks.

R. Norītis

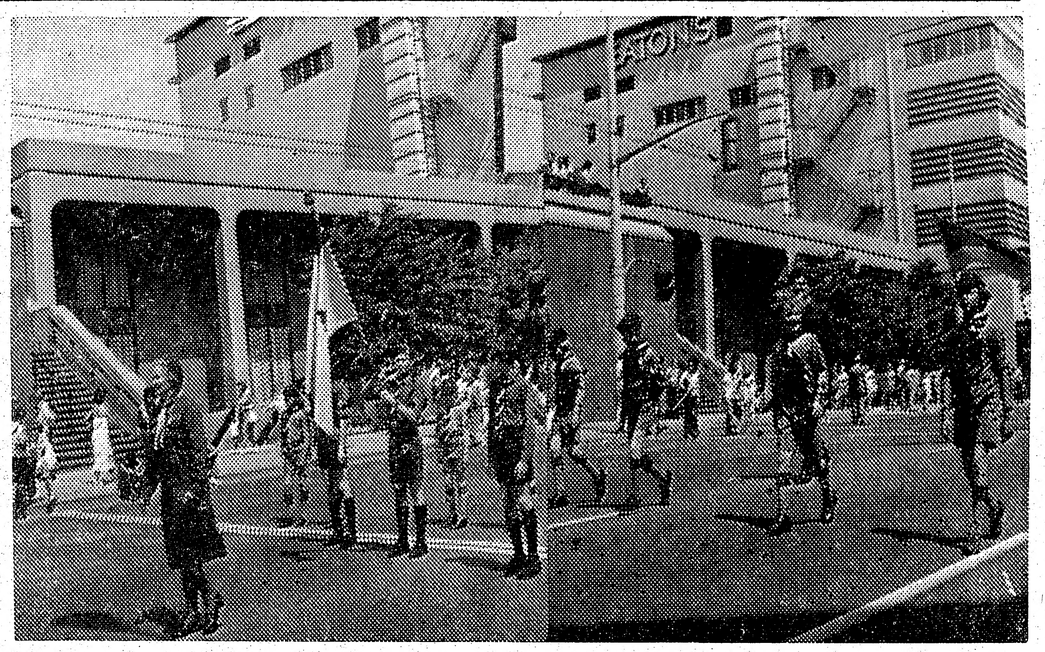

Hamiltonas un apkārtnes lielajā skautu un gaidu parādē. Ar balto latviešu skautu karogu soļo Aiviekstes (39.) skautu vienības darbinieki. Parādi pārraidīja arī vietējais CHCH-11 raidītājs, pieminot arī latviešu grupu. Foto Vilis Ādlers

2x2 nozime un mērķi

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS VICEPRIEKŠSĒDES LĪGAS RUPERTES RAKSTS PAR 2X2

18. Divreiz divi nometne šogad notiks Mičigenā. Šīs nometnes saimei jau piederēs ap 1300 latviešu, kuŗu starpā būs arī pirmo divreizdivinieku bērni. Jauna paaudze turpina šo skaisto tradiciju un nodos to tālāk saviem bērniem. 2x2 nozīme latviešu sabiedriski kultūrālajā dzīvē ir liela. Ja sagaidām, ka 2x2 darbosies kā „cilvēku pārveidojamā mašīna", desmit dienās sagatavojot sabiedriskus darbiniekus un latvisko zinātņu lietpratējus, tad jāsaka, ka 2x2 sekmes ir, saudzīgi izsakoties, mērenas. Ja apzināmies, ka katra notikuma ietekme gan sabiedrībā, gan individuāla cilvēka dzīvē tomēr drīzāk pielīdzināma vilnīšiem, kuŗus rada kāds ārējs apstāklis, tad varam saskatīt 2x2 īsto svētību un nozīmi. Nebūs maz tādu aktīvo latviešu jauniešu, kuŗus nebūtu skāruši šie 2x2 radītie „vilnīši", vai nu kā nometnes dalībniekus, vai arī saskarsme ar citiem jauniešiem, kuŗi šinī nometnē piedalījušies, kā arī idejas un projekti, kuŗi bez 2x2 nebūtu radušies.

Ļoti nozīmīga ir arī 2x2 praktiskā ietekme latviešu sabiedrībā. Šīs nometnes ilgu laiku bija vienīgais rēgulārais institūts jauniešiem vispusīgu latvisko zināšanu apgūšanai un dzīvei latviskā vidē, kaut arī tikai īsu nometnes laiku. Tā bijusi kā teiksmaina latvietības sala, kas ik gadus paceļas, lai pēc desmit intensīvām latvietības, darba, prieka un draudzības dienām atkal nogrimtu līdz nākošajam gadam. Lai kur mēs atrastos ģeografiskā nozīmē, 2x2 nometnē mēs esam mazā Latvijā.

2x2 paraugam sekmīgi sekojuši Dienvidamerikas Latviešu jaunatnes apvienības nometņu un Eiropas vasaras kursu rīkotāji. Tagad 2x2 radītie vilnīši beidzot sāk sasniegt arī citas paaudzes. Pagājušajā rudenī Klīvlandē notika 1x1 nometne, bērniem no 12 līdz 16 gadiem. ALA piemērojusi 2x2 ideju savām vajadzībām, plānojot Latviskās kultūras nedēļu, kuŗa šovasar notiks Gaŗezerā no 10. — 17. augustam. Kultūras nedēļas galvenie mērķi ir sagādāt visām paaudzēm iespēju paplašināt savas latviskās zināšanas un veicināt ģimeņu vienību līdzdalību. Visai ģimenei pavadot nedēļu kopā latviskā vidē, ģimenes locekļiem varētu rasties kopēji draugi un kopējas atmiņas, kas varētu stiprināt ģimenes latvisko apziņu un identitāti, ierosināt pārrunas un likt pamatus turpmākam darbam latviskajā vidē.

Vadoties no Latviskās kultūras nedēļā iegūtajām atziņām un pieredzes, ALA 1981. gada vasarā varēs visu paaudžu latviskās izglītības iespējas paplašināt, tuvojoties tiešajam 2x2 paraugam, varbūt uzsākot 3x3 vai Latvisko kultūras nedēļas tradiciju 2x2 absolventiem, viņu bērniem, vecākiem un vecvecākiem. Ievirzes, no kuŗām varētu izvēlēties 1981. gada programmu, būtu: vēsture—sabiedrība—politika, māksla—literātūra—mūzika, latviešu valoda, ģimene—skola—audzināšana, koris—teātris—tautas dejas, daiļamatniecība, tradicijas—svētki—latviskā virtuvē—latviskā māja, bērnu programma dalībnieku bērniem, apmēram 6 — 12 gadu vecumā (½x ½). Kultūras nedēļas dalībniekiem būs izdevība pārrunu veidā vai atbildot uz aptaujām, piedalīties šīs programmas izveidošanā.

Protams, var paiet vairāki gadi, līdz šis pasākums sasniegs vēlamo kvalitāti, kuŗā gan akadēmiskā, gan organizātoriskā, gan latviskā gara nozīmē redzama 2x2 darbībā. Dažos veidos atšķirība tomēr nepieciešama, piemēram, rodot piemērotas nodarbības tiem, kas latviski runā vāji vai nemaz, lai dotu izdevību latviešu sabiedrībā piedalīties arī etniski jauktajām ģimenēm. Pamatmērķi tomēr ir tie paši — veicināt latvisko izglītību un dzīvi latviskā vidē, lai visas paaudzes spētu izjust, cik labi gan ir — būt kopā!

Līga Ruperte,
ALA vicepriekšsēde speciāliem uzdevumiem un 2x2 padomes locekle

Gaŗezeram līdzsinējā vadība

Gaŗezera gadskārtējo biedru sapulci ar ilūgšanas vārdiem ievadīja prāv. J. Turks. Sapulce par vadītāju izraudzīja J. Meiju. Visi pārskati un budžeta projekti biedriem bija piesūtīti jau iepriekš, prezidents A. Tīdemanim vēl sniedzot papildus pārskatu.

Draugu saimei šogad pievienojušies 15 labvēļi, no kuŗiem pēdējie ir Saginavas latviešu kluba dāmu komiteja un Anna Varonis. Gaŗezerā pavisam 213 biedri, kas iemaksājuši 59.348 dol. Pagājušā gadā par biedriem kļuvusi Čikagas organizāciju apvienība un Pensionāru apvienība Ilinojā. Gaŗezers pieder 170 biedriem ar 4837 akcijām; vēl pārdošanā atrodas 155 akcijas. Šogad ziedojumos saņemts 11.164 dol., no tiem 6.419 dol. Draudzīgā aicinājumā. Grand Rapidu Vienības draudze nodevusi 1.000 dol. Jāņa un Lidijas Grinbergu piemiņai, vidusskolas vajadzībām DV ASV nodevuši 500 un Indianapoles draudzes dāmu komiteja 100 dol. Stipendiju kontā J. Osis iemaksājis 100 dol. Gaŗezera būvēm Korporāciju kopa Klīvlandē atvēlējusi 50 dol.

A. Tīdemanis ziņoja arī par jau paveiktajiem un vēl veicamiem darbiem, kuŗos šogad strādājuši 23 talcinieki. Bērnu nometnes vajadzībām pulkv. O. Kalpaka mājā trūkst labas klavieres, tāpat vajadzība pēc matorlaivas, kuŗu iegādei nav līdzekļu, bet cerība uz ziedotājiem.

Revīzijas komisijas pārskatu sniedza priekšsēdis J. Utināns, aicinot visiem darbiniekiem izteikt pateicību par veikto darbu. Viņš arī ieteica „neko neprojektēt jaunu, kamēr parādi nav samaksāti". Kases pārskatā kasiere O. Gruele minēja, ka šogad 18.909 dol. apmērā izdarīta parādu atmaksa; šogad budžetā tam paredzēti 12.000 dol., kuŗus aizdos organizācijas vai personas bez augļiem, bet līdz sapulces dienai neviens to vēl nebija darījis. Pagājušā gada pārskatu un šī gada budžetu 375.841 dol. apmērā sapulce pieņēma.

Katru gadu sapulcē no 9 padomes locekļiem pārvēl 3. Šogad pārvēlamie bija A. Tīdemanis, Dr. Z. Zadvinskis un R. Dimante. Viņi arī kandidēja nākamajiem 3 gadiem, bet sapulce vēl uzstādīja J. Smukuli. Aizklāti balsojot ievēlēja A. Tīdemani ar 4221 balsīm, R. Dimanti ar 3967 un Dr. Z. Zadvinski ar 3608 balsīm. Vēlāk padomes sēdā atstāja līdzšinējos amatus: Dr. Z. Zadvinskis — padomes priekšsēdis, A. Tīdemanis — prezidents un administrātors, V. Miķelsons — viceprezidents un sarīkojumu daļas vadītājs, J. Tupesis — padomes sekretārs, māc. V. Vārsbergs — izglītības nozares vadītājs, R. Dimante — būvkomisijas vadītāja un J. Ķinēns un J. Mintiks locekļi, A. Elgūts — sekretāra vietnieks. Revīzijas komisijā pārvēlams bija J. Utināns, viņus atkal ievēlēja ar aklamāciju. Revīzijas komisijā vēl darbosies J. Meija un A. Šneiders.

Pārrunās J. Ķinēns aizrādīja, ka ziedojumi ir „Gaŗezera pulkstenis", kas pateiks, cik ilgi tas dzīvos. R. Ārums aicināja svētdienās nestrādāt, viņu atbalstīja A. Drillis, bet A. Tīdemanis aizrādīja uz „tiešo nepieciešamību". J. Kramēns vēlējās, lai Gaŗezerā vairāk atrastos jaunatnes. J. Meija atbildēja: „Gaŗezers ir jaunatnei, tas gaida jaunatni". Prāv. J. Turks aicināja izveidot „rītdienas komisiju", lai plānotu, „kas šeit būs pēc 10 vai 20 gadiem."

Sapulces beigās arch. A. Vinters iepazīstināja ar iecerēto mūzeja un sarīkojumu nama būvprojektiem.

V. Boķis

Andris Zeibots, C. A.
Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS
Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS
797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

Par Floridas latviešu dzīvi lasiet mēnešrakstā
SAULAINĀ KRASTA VĒSTIS.
Abonēšanas maksa pret ziedojumiem.
Adrese:
Rev. A. Lamberts, P. O. Box 14566
St. Petersburg, Fl. 33733 USA.

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

PRĀV. J. TURKA ORDINĀCIJAS ATCERE KALAMAZŪ

Kalamazū Sv. Jāņa draudzes mācītājs un Vidienes apgabala prāvests Jānis Turks 22. jūnijā atskatījās uz savas ordinācijas 50 gadiem. 1930. gada 22. jūnijā viņu Doma baznīcā Rīgā ordinējis bīskaps Kārlis Irbe. Ordināciju Kalamazū latviešu saime plaši atzīmēja, vispirms ar garīgu koncertu draudzes baznīcā, piedaloties ērģelniekam brīvmākslinieka Valdim Treimanim, prof. V. Rušēvicam (vijole), dziedonei Emmai Saulītei un tenoram P. Lielzuikam. Pēc koncerta baznīcas sabiedriskajās telpās bija sadraudzīga tikšanās.

Otrās dienas rītā draudzes baznīcā notika prāvesta ordinācijas atceres dievkalpojums, kurā piedalījās archibīskaps A. Lūsis un Kalamazū, Čikagas, Linkolnas, Filadelfijas, Milvoku un Vičitas draudžu mācītāji. Sprediķi teica archibīskaps, pēc tam garīdznieki baudīja Svēto vakarēdienu. Starp draudzes dziesmām bija arī draudzes locekļa E. Brožes sacerētā dziesma, veltīta prāvestam Turkam ordinācijas jubilejā.

Pēc dievkalpojuma Kalamazū centrā bija rīkotas kopējas pusdienas, kur uzrunu teica Vidienes apgabala vikāre Vera Fricsona. Viesības vadīja draudzes valdes loceklis Ādolfs Artmanis. No daudzajiem apsveicējiem jubilāru pirmais sveica archibīskaps A. Lūsis, pasniedzot aploksni, tad Kalamazū draudzes priekšnieka vietnieks V. Grīnbergs ar draudzes locekļu parakstītu adresi un aploksni. No dāmu komitejas ar ziediem sveica Valija Vigante, tad kaimiņdraudzes māc. A. Piebalgs. Mār. N. Reinfelds sveicināja no Vičitas dievkalpojumu kopas un Denveras un Kolorado Springa latviešu draudzēm. Māc. H. Jesifers no savas Linkolnas draudzes. No Filadelfijas Sv. Jāņa draudzes sveicināja māc. M. Kirsons, no Čikagas Sv. Jāņa draudzes māc. G. Straumanis, tad evaņģelists Leons Vīksne, no Milvoku Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas draudzes priekšnieks Jānis Inveiss, māc. J. Ķinēns, no Čikagas Ciānas draudzes māc. V. Vārsbergs. No korp. Ventonia mācītājiem V. Vārsbergs pasniedza kristietības simbolu — koka krustiņu, ko darinājis mākslinieks no Palestīnas dārzā augušā olīvkoka zara. Archibīskapa dzīvesbiedre Lidija Lūse sveica no Kanadas apgabala draudžu darbiniekiem un no Toronto Sv. Jāņa draudzes pasniedza rozes. No ASV vidienes apgabala dāmu komitejām sveica māc. Vera Fricsone, no Čikagas Sv. Jāņa draudzes — dāmu komitejas priekšniece I. Ruģele un Milvoku Sv. Jāņa draudzes — dāmu komitejas priekšniece Z. Lazdiņa.

No Lansingas draudzes, kuras gans ir arī prāv. J. Turks, sveicināja priekšnieks P. Kubuliņš un dāmu komitejas priekšniece Asja Vītola. Citi sveicieni: no Kalamazū draudzes priekšnieks A. Kajaks, dāmu komitejas A. Ķeņģe, Grand Rapidu — A. Valdmanis un H. Jansone, no otras draudzes — K. Liepiņš, no Čikagas dr. A. Birkens, Indianapoles J. Pūtelis, Kalamazū latv. biedrības priekšnieks un Gaŗezera viceprezidents V. Miķelsons, Kalamazū latv. biedrība un dāmu komiteja, DV Kalamazū apvienības priekšnieks T. Strautkalns (aploksne), DV dāmu komitejas priekšniece Ilga Ose, no Mičiganas latv. virsnieku apvienības un korp. kopas Kalamazū — seniors Albins Dravnieks, Detroitas Pāvila draudzes pr-ks H. Everss, arī no korp. Ventonia, P. Austriņš no Kalamazū vīru koŗa, no Imeria K. Lubava, no DV ansambļa — priekšniece E. Ozola. Bija arī ļoti daudz rakstveida apsveikumu.

E. B.

Lielupes (275.) skautu vienība Kurzemes cīņu atceres sarīkojumā. Pie pults vienības priekšnieks vadītājs R. Rollis. Tālāk apbalvotie roveri: I. Elksnis, M. Minka, G. Grīviņš un A. Elksnis. Foto: V. Namatēva

Skauti atceras Kurzemes varoņus

„Laika tecējumā savu asumu zaudē smagie kaŗa pārdzīvojumi, ciešanas un asins upuri. Atmiņā pakāpeniski izbal toreizējie drāmatiskie notikumi", teica referents Auseklis Elksnis Lielupes 275. skautu vienības rīkotajā Kurzemes cīņu piemiņas sarīkojumā Kalamazū, atskatoties uz šo cīņu gaitām un drāmatiskajām beigām pēc kapitulācijas, kad daudzus cīnītājus nogalināja un citus aizdzina vergu darbos uz Pad. savienības soda nometnēm un ieslodzījuma vietām, kur arī tos sagaidīja neaprakstāmas ciešanas un nāve. Referents savu apskatu beidza gaišā izskaņā, jo mums rodas jauna audze, kas no jauna izcīnīs Latvijas brīvību.

Pirms sarīkojuma Sv. Jāņa draudzes baznīcā dievkalpojumu vadīja prāv. J. Turks, piedaloties arī skautu vienībai. Laicīgo sarīkojumu vadīja vienības priekšnieks vadītājs R. Rollis. Pateicības zīmes par 14 gadu skautu vienības darba atbalstīšanu viņš pasniedza prāv. J. Turkam un vecāku padomes kasierim A. Elksnim. Veterānu zīmes par 10 gadu skautošanu saņēma roveri G. Grīviņš, Alfr. Elksnis, M. Minka un I. Elksnis, kas visi bija devuši svinīgo roveru solījumu. Godināja arī vadītājus Sigrīdu un Jāni Ķesterus. Beigu vārdus teica vadītājs Ā. Artmanis, izceļot skautu vienības priekšnieka vadītāja R. Roļļa nopelnus skautu organizācijā; viņam šinī gadā aprit 50 gadu, kopš sācis skautot.

V. Bokis

SAVIENOTAS VALSTIS

ČIKAGA

● Šī gada pavasaŗa bagātajā koncertu un sarīkojumu klāstā, maija mēneša koncerta dievkalpojums, slavas un pateicības zīmē, ar soprāna Skaidrītes Lambertes un Valža Treimaņa piedalīšanos, pacēla mūs visus priekā un pateicībā Dievam. Skaidrīte Lamberte apveltīta ar ļoti tīru un dzidru tembru, noteiktu koloratūras apjomā, labu elpu un dikciju. Skaistajā pavasaŗa svētdienā viegli un brīvi izskanēja Hendeļa Mirjamas dziesma, Pie Viņa nāciet, Kāds prieks, tāpat Mendelsona Kad jūs no sirds mani meklēsiet un Mocarta Alelūja. Latviešu kompozīcijas krāšņumu deva V. Baštika Pavasaŗa dziesma, Lūgšana un V. Ozoliņa Dvēseli, putnu, kuŗu Čikagā dzirdējām pirmo reizi ar O. Cakara tekstu; viņš bija arī tulkojis klasisko darbu tekstus. Ļoti izjusti un piekļāvīgi uz klavieŗēm un ērģelēm pavadīja Valdis Treimanis. Bija prieks, pēc ļoti smagās un grūtās slimības, atkal dzirdēt mūzicējam mūsu iemīļoto mākslinieku. Koncerta dievkalpojumu rīkoja Čikagas baptistu draudzes māsu pulciņš, atzīmējot savus gadsvētkus. Pieminot miruša pulciņa biedres, Skaidrīte Lamberte un Marta Cakare duetā nodziedāja Sinklera Alelūja. Svētku runātāja bija Amerikas latviešu baptistu apvienības māsu apvienības priekšniece Benita Ukstiņa.

Marta Cakare

● Čikagas latviešu draudžu aizvesto piemiņas dievkalpojums un Organizāciju apvienības akts notika pilsētas vidienes lielākajā baznīcā 14. jūnijā. Māras Vanagas ērģeļu mūzikai skanot, karogus ienesa skauti un gaidas. Dievkalpojumu vadīja visu šejienes draudžu mācītāji. Dziedāja Čikagas apvienotais koris diriģenta R. Kalnmaļa vadībā. Svētrunu teica māc. V. Landmanis. Baznīcas zālē laicīgo aktu vadīja A. Kandrovičs. Uzrunas teica Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis, un Detroitas latviešu biedrības priekšmieks S. Rudzītis. Koncertdaļā 4 dziesmas dziedāja jauniete Anīta Cepure V. Treimaņu klavieŗu pavadījumā.

Valentīna Auguste

GRAND RAPIDI

● Bladžeta slimnīcā miris 54 g. vecais Austris Krūmiņš. Viņš bija dzimis Jēkabpilī apr. Zalves pagastā. ASV no Vācijas ieceļojis 1950. gadā. Grand Rapidos ilgus gadus vadīja savu auto labošanas darbnīcu un benzīna pildītavu. Aktīvi darbojās Latviešu sabiedrībā, dziedāja korī un darbojās citos sabiedriskos pasākumos. Kapsētā no aizgājēju atvadījās Gaida Valkovska (Grand Rapidu latviešu koris), A. Lapsiņš (Latviešu biedrība), V. Lībants, (Pensionāru biedrība), draugu vārdā A. Eksnis un J. Geriņš. Bēru mielastā par aizgājēja dzīves gaitām pastāstīja skolot. M. Grants. **V.Z.**

Eduarda Šmugaja . . .

Turpinājums no 3. lp.)

santu epizodu par gatavošanos 18. novembŗa atzīmēšanai uz kuģa. Tāpat kā Getingenā, varbūt pieredzes dēļ, Šmugaju ievēl par komitejas vadītāju. Viņš uzrunā savus 262 latviešus: „Tautieši un tautietes"... Atskan kliedzieni, ka viņi apnikuši no komitejām: „Atkal tautietis! Tautietis! Komiteja! Nost! Nost ar tautiešiem un komitejām! Nost!" — „Labi," es teicu. „Esmu pārteicies, uzrunājot jūs par tautiešiem un tautietēm. Atvainojos. Tagad uzrunāšu jūs kā pienākas. Tad nu klausaities čaļi un fidas!..." Visi nomierinās un klausās, kas domāts 18. novembŗa sarīkojumam. (123) Transports ierodas Rietumaustrālijā, Frementles ostā 28. novembrī.

Grāmatas trešā daļa — „Austrālijā" — ir vislielākā, aizņem 155 no grāmatas 292 lappusēm un, var teikt, arī visinteresantākā. Tanī Eduards Šmugajs izstāsta — kā latvieši sāk sevi „iestādīt" jaunajā zemē. Jau nodaļu virsraksti vien kaut ko pastāsta: Dzimšanas diena, Kanimbā, Benegilā, Koteltes un uzdzīve botāniskā dārzā, Smukam smuka nelaime, Bildinājums, Pirmais darbs, Augļu dārzos, Galva un astes, Sēžaties pie galda, sauciet meitenes, Trauku mazgāšanai nederīgs, Dzelzs punā, Trīs Pēteŗi, Es sāku mācīties, Latvijas 30 gadu svinības, Patriarchālā iekārta, Man jābēg no Dzelzs Puna, Mēslu bedrē, Negaidīts pagrieziens, Atkal skolotājs, Divējādas dzīves. Balū un es, Kā būvē plonku, Viesības un laiva, Mani sveicina un es kapitulēju, Man piedraud, Eksāmeni, Skaivilē, Rivsbijā, Satikšanās uz ielas un Policists un pulkstenmeistars.

Arī pats autors izstrādājas visādos darbos — dzelzs raktuvē, par labības krāvēju vezumā, augļu dārzos, immigrantu nometnes skolā par angļu valodas skolotāju, ūdensvadu sistēmā Sidnejā par tīrītāju. Iepazīstas ar tādiem austrāliešiem, kādi ir darbu vadītāji pie ūdensvadu sistēmas — Džēks un Gretas nometnes komandanta palīgs majors Palmers. Tie jūtas un visādi liek manīt, ka viņi ir „augstākas klases" cilvēki nekā jaunieceļotāji. Bezgala daudz komisku un sērīgu atgadījumu ar pašu tautiešiem. Krāsaina, raiba, dzīva ainava viscauri. Bieži jāpasmaida un jāpasmejas.

Šī Eduarda Šmugaja grāmata, ko viņš pats sauc — Dīpīša atmiņas — nav parastā atmiņu grāmata, monotonā izstāstījumā, kas atmiņu grāmatās gadās tik bieži. Savas atmiņas viņš ietērpis literāri izkoptā, smaidīgā valodā, viegli plūstošā stāstījumā. Viņa izstāstītie cilvēki un viņš pats grāmatā dzīvo pilnasinīgu dzīvi.

Pēc nometņu skolās nostrādātiem gadiem un noliktiem eksāmeniem Eduards Šmugajs dabū pilnas skolotāja tiesības un 1955. gada 1. februārī sāk strādāt Sidnejā, zēnu pamatskolā. Turpina darbu dažās citās skolās līdz pensijas izpeļņai. Jāpiebilst, ka nebija daudz tādu vīru starp latviešu „dīpīšiem" Austrālijā vai citās zemēs, kas būtu ieguvuši maģistra gradus jauno mītņu zemju universitātēs. Eduardam Šmugajam ir jau 57 gadi, kad viņš iegūst maģistra gradu paidagoģijā Sidnejas universitātē. Šeit parādās latviešu kaŗavīru izturīgā „kanaka" uzņēmības gars un drosme. Bijis Latvijā skolotājs un skolas pārzinis un grada ieguvējs tautsaimniecības fakultātē, viņš nevarēja pieļaut savām smadzenēm gulēt dīkā. Arī austrāliešiem bija jāparāda: mēs nebūsim nekādi jūsu kalpi, paldies! Grāmata lasās, kā saka — ar rāvienu. Stāstījuma lappuses apliecina un ainavo dziļāk daudzie foto, kas raduŝies visā gājumā — No Putlosas līdz Sidnejai.

Jānis Klīdzējs

Austra Balode

LATVIETIM

Kad svešas zemes vizuļi
viļ tevi savā slazdā —
tad paej malā,
un paliec stiprs savā garā,
un uzticies
tai asinsbalsij spēcīgai,
no aizlaikiem kas šalc,
un tevi sauc
uz zemi to —
tev paša Dieva nolemto,
pie māsām, brāļiem atšķirtiem,
pie plašajiem Daugavas
ūdeņiem,
kur dzintars vizuļo,
un sena daina skan.
Tā tava zeme,
asinīm un sviedriem slacītā—
„Tā pieder tev!" —
tā balsis sauc no aizkapa.
Liec rokā savu spītu,
latvieti,
bet — nelūzti!

Valdis Mežezers

MAZAS NAKTS DZIESMAS

1.

Saldi tvanot ievas zied.
Iemieg lakstīgala.
Zilas tāles sirdī dzied.
Nakts mums sapņus dala.

Nav jau laimes tās arvien,
Kad tā izjust varam
Skaistumu, kas vienam vien
Baltam ievas zaram.

2.

Drīz jau putni rītu slavēs.
Zālē rasas lāses žūs.
Kas mūs abus sapņot kavēs,
Kas pirms ausmas izšķirs mūs?

Mēness piegaismojis tāli,
Kokiem gaŗas ēnas krīt.
Vēsma glāsta puķes, zāli.
Tā mums rītu sagaidīt.

Kārlis Dzelzītis

GLĀSTS

No tālienes kāds liegs un
vēlīgs glāsts
Kā dvesma burvīga man
skāra vaigu
Un pēkšņi vieda sudrabainu
zaigu,
No kuŗa klīda drūmo ēnu klāsts.

Vai sirdi viļina jauns dvēseles
stāsts
Un gara augstienē tu raugi
taku svaigu,
Pār bezdibeni saucošu un baigu,
Lai dzejā pārvērstos
tavs dzīves lāsts?

Nāka vakars vēls.
Jau zvaigznes krīt
Mirdz glāsta gaismā
debes dārzu ceļi,
Pa kuŗiem jāiet būs
mums kādreiz rīt.

Es glāstu varā
jaunus spēkus smeļu,
Kas vedina vēl sevi piepildīt,
Lai laiku bezgalībā tālāk zeļu.

(156. turpinājums)

Vēl bija saglabājušās liecības, ka „starecam" daudz kas kopējs ar bijušo ķeizaru: āriene, sveša valodu prašana, kāda reta chroniska slimība. Tāpat kā Aleksandrs, arī Fjodorovs Kuzmičs nemīlēja ilgi dzīvot vienā vietā. Pēdējos mūža gadus Fjodors pavadīja Tomskā, kur mira 1869. gadā. Kupčs (uzpircējs) Chromovs bija viņa kā „taisnas dzīves cilvēka" vajadzībām izbūvējis mājiņu ar divām cellēm — istabām. Viņa kapu apmeklēja Nikolajs II, būdams vēl troņmantnieks. Chromovu pieņēma ķeizars Aleksandrs III. Tas lika atdarīt Aleksandra I šķirstu Petropavlovsēas katedrālē, Pēterpilī, kas izrādījās tukšs, Domāja, ka zārkā no Taganrogas atvests kāds svešs mirons. Aleksandra III kabinetā pie sienas karājās blakus Aleksandra I un Fjodora Kuzmiča ģīmetnes. 1921. gadā boļševiki otrreiz atdarīja Aleksandra I šķirstu, un tas atkal izrādījās tukšs.

Kuzmiča identitāti pa ilgajiem gadiem skaidrojuši gan ķeizariskā galma locekļi ar zinātnieku interesēm, gan vēsturnieki. Pēdējā īpašas komisijas sēde notika 1911. gadā lielkņaza Nikolaja Michailoviča vadībā, un tā izteicās, ka ķeizars un vientuļnieks bijuši viena un tā pati persona. Caru valdības tieši necēla šķēršļus pētniecības darbiem, bet nevēlējās, ka par tiem ziņo atklātībai. Lielā rakstnieka Tolstoja sakrātos materiālus neviens preses izdevums negribēja publicēt. Kad to beidzot uzņēmās Koroļenko, arī rakstnieks, savā žurnālā Krievijas Bagātība, tad redaktoram radās lielas nepatikšanas.

Beidzamais un nepārprotamais pierādījums tika apzināts Rīgā. Fjodors Kuzmičs vienmēr nēsāja sev līdz audekla kulīti, izsacīdamies: „Te ir mans noslēpums". Pēc viņa nāves kulītē atrada laika plūdumā nodzeltējušu papīru, uz kuŗa bija dažas rindas brīvmūrnieku slepenajā rakstā. Neviens 75 gadu laikā nebija mācējis to atšifrēt. Dažus gadus pirms Otrā pasaules kaŗa zīmēto reproducēja laikraksta Slovo galvenais redaktors Ivans Sazontovičs Lukašs, toreiz diezgan pazīstams krievu rakstnieks emigrācijā. Atsaucās divi lietpratēji: Gorbušovs tepat Rīgas Slovo un un Ļisenko Belgradas Novoje Vremja. Abu ekspertīzes sakrita par tekstu: „Anna Vasiļjevna, es redzēju mežonīgu nelaimi mūsu dēlā. Grāfs Pālens ziņo par Aleksandra līdzdalību sazvērestībā. Šodien vajaga noslēpties, kur iespējams. Pāvils." Tā ir zīmīte, ar ko Pāvils I nāves dienā ziņoja par briesmām savai mīļākajai, kņazei Annai Gagārinai. Še nosauktais Aleksandrs ir troņmantnieks Aleksandrs Pavlovičs, vēlākais ķeizars un „Fjodors Kuzmičs". Zīmīgi, ka Pāvils runā par „mūsu dēlu". Tad Aleksandrs patiesībā nebūtu ķeizarienes, bet favorītes Annas Gagārinas pēcnācējs. Krievijas galmā ar dzimšanām un miršanām iet tā savādi, Staļina šķiršanās mīklu ieskaitot. Ka Pāvils nožņaugts ar Aleksandra ziņu, tas savā laikā nebija nekāds noslēpums Eiropā, arī Napoleons ironizēja par to. Aleksandrs I nebija būtībā nekāds maigais ercenģelis „Dieva svētītais", bet gan īsts Dostojevska tips — Parricida — latīņu mēlē — sava tēva slepkava!

Zīmīgi, ka žņaudzējs Baltijas muižnieks Pālens pats atklājis savam upurim pirms nāves viņam uzticēto noslēpumu, bet tomēr to nogalinājis. Vai katram gadījumam bija gribējis ziņot uz divām pusēm?

Nāves grēks nospieda „bicantieti" un mistiķi. Mēs tagad zinām, kāds baismīgs un dīvains liktenis viņu piemeklēja. Kā bija ar ķeizarieni Elizabeti? Viņa nepaspēja vairs padzīvot īpaši celtajā Taganrogas pilī, bet drīz devās uz Caricinu — vēlako Staļina pilsētu un ceļā nomira Beļevas pilsētiņā, Tulas guberņā, 1826. gada 1. maijā. Arī par viņu ir pētījumi, ka tā patiesībā „aizgājusi no pasaules", iestādamās mūķenes kārtā kādā Navgardas klosterī. Viņas laulības dzīve nebija laimīga, jo abi laulātie bija viens otram neuzticīgi. Pašās beigās it kā izlīguši, un pirms Aleksandrs pametis troni, abi ilgi runājušies. Viņa nadzīvojusi līdz 1861. gadam kā „klusētāja", ne ar vienu nerunājusi, atskaitot Nikolaju I, kas reiz to apciemojis. Aleksandram I bērnu nebija, tāpēc uz troņa nāca viņa brālis vai pusbrālis Nikolajs. Tos desmit gadus no 1825. —— 1835. gadam ekskeizars, šķiet, pavadīja Anglijā, jo uz turieni bija adresējis dažas slepenas pēdējās vēstules. Bet par to vairs nav nekādu pēdu.

Baltijas muižnieki toreiz krievu ķeizariem bija liktenīgi, nepieciešami. Zirgu, Fjodoram Kuzmičam, kuŗa mugurā viņš pirmoreiz parādījās Sibirijā, pēc Nikolaja I pavēles esot iedevis apgabala komandieris grāfs Osten-Sakens, agrākais Aleksandra draugs.

Drīz sākās kaŗš, un tā Ivana Lukaša sensacionālie materiāli palika pasaules preses un pētniecības neizmantoti, kamēr 1952. gadā Buenosaires parādījās prof. A. M. Zirikina grāmata Ķeizara Aleksandra I noslēpumi. Tur līdz šim pilnīgākās, drošākās ziņas par tēva slepkavu uz troņa un īpatnējo veidu, kā tas šo noziegumu centies Dieva priekšā izpirkt.

KRIEVU KOLONIJA RĪGĀ

Kad boļševiki pirmo reizi aizbēga, tas nav tik sen un notika mūsu dzīves laikā, precīzi runājot, 1919. un 1920. gadā,, tad tiem līdz neaizgāja, protams, krievu intelliģence, kas te bija jau kopš caru laikiem iesakņojušies: ierēdņi, skolotāji, neliels skaits mākslinieku. Pa skaisto Troņmantnieka bulvāri vēlajā saulainajā rudenī pastaigādamies, ieraudzīju pretī nākam gluži sirmu vīriņu tumšām acenēm, vieglā, baltā uzvalkā, ar spieķīti pie rokas. Tas bija mūsu krievu valodas paidagogs otrajā pilsētas „videnē", kur tikko biju sācis iet. Tas bija ieguvums, jo savu valodu viņš zināja, kā viens īsts, dzimis un izglītots krievs var prast.

Viņš arī juta garīgas saites ar literātūru, mākslu. Atceros, stāstīja klasē skumju ziņu, ka Somijā miris tolaik diezgan populārais rakstnieks simbolists Leonīds Andrējevs, kas ietekmējis arī latviešus. „Kad pār Krieviju nāca bēdu dienas, viņa sirds neizturēja, tā pārtrūka..." Vēl tagad iztēlē dzirdu baltā skolmeistara rāmo, aizkustinājuma pilno balsi.

Somijā bija atradis patvērumu vēl ievērojamais natūrālistu skolas pārstāvis gleznotājs, tolaik arī jau stipri vecais Ilja Rēpins, kuŗa vēsturiski joviālo gleznu „Aizkrāču kazaki raksta vēstuli turku sultānam" bija nopircis cars, un kuŗa otru slaveno darbu „Jānis Briesmīgais apkampj paša nonāvētā dēla līķi" Maskavā izstādē bija sagraizījis psīchopats. Jā, krievu vēsture vienmēr neganta un dinamiska, tumša un nežēlīga.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Jāņa ev. lut. draudzes Saulaines pārvalde sadalījusi amatus šādi: pārvaldes priekšnieks Aigars Brencis, vietnieks Valdis Grasmanis sekretārs Alberts Kalviņš, kasiere Inese Dobele, saimniecības vadītājs Kārlis Ozoliņš, palīgs Artūrs Villers, sarīkojumu daļas vadītājs Guntis Tannis, palīgs Jānis Skrastiņš, nometnes lietu vadītājs Māris Lūsis, būvdarbu vadītājs Laimonis Kinstlers, palīgi V. Grasmanis (elektrības instalācija) un K. Ozoliņš (ūdensvadi un kanālizācija), mantzinis un izdaiļošanas vadītājs Egons Lazda, līgumu kārtotājs J. Skrastiņš. No Saulaines pārvaldes aizgājuši līdzšinējie Alberts Lucs un Olģerts Bernaus. Draudzes dāmu komitejas pārstāves Saulaines pārvaldē Lilija Bādere, Ērika Reinfelde, Valija Purmale un Ingeborga Vēvere. Mazo bērnu Putnusalas izbūvei draudzes locekļi lūgti ar ziedojumiem atbalstīt iesākto darbu pabeigšanu. Saulaines vakariņas šogad devušas 3852 dol. atlikumu.

● Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometnes atklāšanu 6. jūlijā ievadīja ar dievkalpojumu māc. J. Cāliša vadībā. Dievkalpojumā pieminēja, ka šovasar paiet 20 gadi kopš Sidrabenes brīvdabas baznīcas izveidošanas 1960. gadā pēc mākslinieka Otto Grebžes meta. Galvenais mūra darbu veicējs bijis nelaikis Fricis Pavasars. Nometnes mastos paceļoties karogiem un atskanot Latvijas himnai, nometni atklāja Sv. Andreja draudzes priekšnieks J. Pētersons, bet nometnes komandante Dzintra Ozola iepazīstināja klātesošos ar nometnes personālu. Nometnes atbildīgais vadītājs ir māc. J. Cālītis, meiteņu galvenā vadītāja Sarma Eglīte, zēnu galvenais vadītājs Juris Dilevko un Kate Lapiņa, mazo bērnu nometnes vadītāja Dagnija Priede. Latviski nerunājošo bērnu nometni vada Suzanna Zaķe. Pirmajā dienā bija reģistrēti 43 bērni un jaunieši, darbojās 14 vadītāji. Bērnu un sporta svētki Sidrabenē 26. un 27. jūlijā, šacha turnīri 9. un 10. augustā. Volejbola skolu no 3. līdz 10. augustam un basketbola skolu no 10. līdz 17. augustam vadīs Ivars Graudiņš un Jānis Daugavietis. Sidrabenē šovasar viesosies un šacha apmācības vadīs starptautiskais šacha meistars Edmārs Mednis, sportu apmācīs Nīna Tomase (no Londonas), rokdarbus — E. Zīverte, rotas lietu kalšanu — zeltkalis E. Ozols un J. Pētersons, stikla gleznie-cību — Arnolds Treibergs. Draudzes dāmu komitejas vadītā Sidrabenes kafejnīca atvērta nedēļu nogalēs un svētku dienās. Atlikums par labu jaunas kafejnīcas iekārtošanai. Sidrabenē izīrējamas telpas, iepriekš sazinoties ar pārvaldes priekšnieku M. Blūmu, tālr. 783-2153 vai rakstot A. Raģim, Camp Sidrabene, 5100 Appleby Line, R.R. 6, Milton, Ont. L9T 2Y1.

● Sv. Jāņa draudzes atbalstītā Vietnamas bēgļu Tranu ģimene, kas ieradās Toronto 31. oktobrī, jau apguvusi angļu valodu, un ģimenes galvā atradis darbu trauku fabrikā, viņa sieva strādā par šuvēju, bet trīs bērni mācās Parkdale vidusskolā. Draudzes locekļu saziedotā nauda izlietota, bet turpmākais atbalsts vairs nav nepieciešams, kādēļ draudze pārtraukusi izsauktās ģimenes atbalstīšanu. Bēgļu ģimene ļoti pateikusies par sniegto palīdzību.

● Māc. A. Briedis salaulājis inž. Vernonu Gonsalves un Karīnu Bebri.

● Pēc ilgas slimošanas 5. jūlijā nepilnu 79 g. vecumā miris Jānis Plaude. Aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikis atstāj Toronto dzīvesbiedri un dēlu.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās šaušanas sacīkstes 19. jūlijā pl. 10 Bērzainē. Bez parastajām šaušanas sacīkšu disciplīnām pirmo reizi notiks „Skeet" māla baložu šaušana. Vakarā saviesīgs sarīkojums Bērzaines sabiedriskās telpās. Kluba eksternās šaušanas sacīkstes, piedaloties arī Hamiltonas un Sv. Katrīnu klubiem, 9. augustā pl. 10 Bērzainē. Aizvadītajās tenisa laukuma atklāšanas sacīkstēs uzvarēja Rūdolfs Ceinovskis.

● 8 tautību māla baložu šaušanas sacīkstēs 6. jūlijā Gunn Club šautuvē pie Berijas piedalījās ap 60 šāvēju, to vidū 11 latvieši, kas izcīnīja 3. v. ar 458 baložiem (iesp. 500). Uzvarēja italiešu komanda ar 479 baložiem. Otrā vietā grieķu šāvēji (468). Latviešu komandas rezultāti: O. Ivanovskis — 95 baloži (iesp. 100) V. Krauklis 94, R. Mierkalns 92, J. Muskats 89 un P. Benjamiņš 88.

● 6. septembrī pl. 9 LSAK šaušanas sekcijas izkārtojumā Bērzainē notiks baltiešu šaušanas sacīkstes māla baložos 22 kalibra (smagās un vieglās) šaušanas disciplīnās. 13. septembrī tai pašā laikā un vietā sacīkšu turpinājums šaušanā ar pistolēm. 20. septembrī paredzētas Kanadas latviešu šaušanas meistarsacīkstes. Tuvāka informācija pie LSAK šaušanas sekc. vad. O. Zvirgzdgrauda (tālr. 221-4554). Viņš saņēmis arī speciālu apbalvojumu kā atzīstams šāvēju apmācītājs Toronto sporta klubā, kuŗā ir arī biedrs.

● DV Toronto nodaļas gadskārtējās šaušanas meistarsacīkstes 12. jūlijā pl. 9 Bērzainē. Reģistrēšanās līdz pl. 12. Var piedalīties tikai nodaļas biedri. Pēcpusdienā šaušanas sacensības ar pistolēm un māla baložu klasē. Sporta spēļu daļā padomā makšķeru mešana un futbola bumba. Vakarā zaļumballe.

● „Skeet" šautuves atklāšanu 21. jūnijā Bērzainē ievadīja kluba priekšnieks Jānis Atmata, sašaujot pirmo māla balodi. Sacensībās uzvarēja V. Krauklis ar 20 baložiem (iesp. 25), A. Tropiņš 19 un J. Purviņš 15. Pēc sacensībām notika līgošana. Pie ugunskura piedalījās ap 60 līgotāju. Sacīkšu laikā Bērzaines dīķī ielaida zivju mazuļus — foreles.

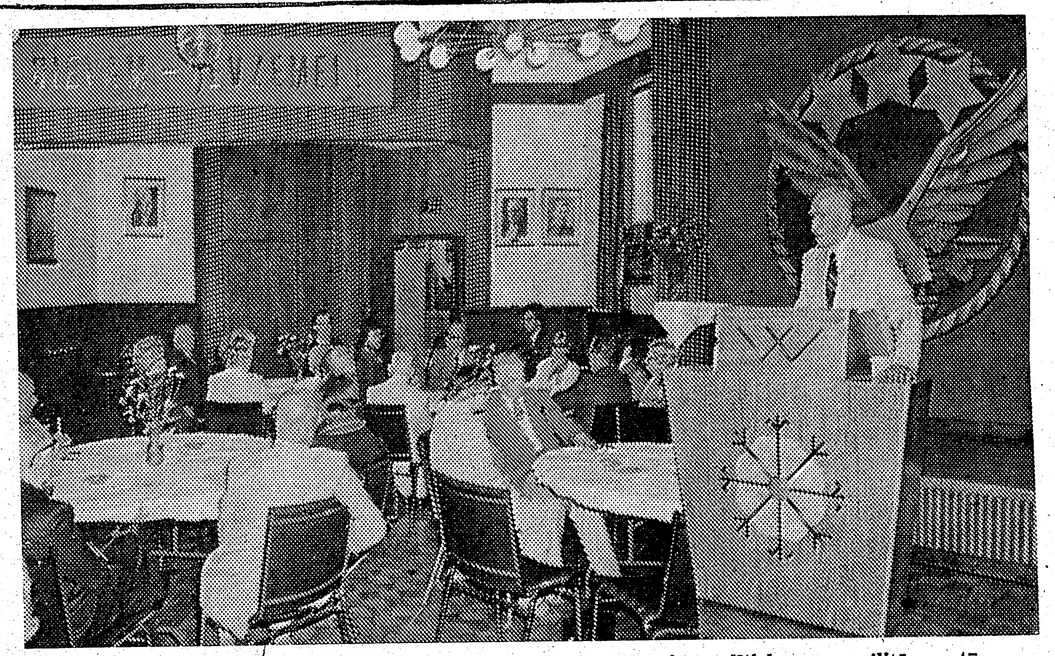

Cēsu kauju atceres sarīkojumā DV namā Toronto par šo kauju politisko un militāro stāvokli referēja majors LKOK A. Ameriks (attēlā pa labi). Foto: V. Plampe

Jauno latviešu komponistu konkurss

7. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komiteja izsludina dziesmu konkursu latviešu komponistiem brīvajā pasaulē, kas dzimuši 1946. gadā vai arī jaunāki.

1. TĒMATI UN GODALGAS:

a) Koŗa dziesmai sieviešu, vīru, vai jauktam korim 1. godalga $300 (Kanadas), 2. godalga $200. Dziesma var būt: a capella korim, ar klavieŗu, ērģeļu vai kokļu pavadījumu, tautasdziesmu apdare un oriģināldziesma ar latviešu autoru vai dainu tekstu.

b) Solo dziesmai 1. godalga $300 (Kanadas), 2. godalga $200. Dziesmas var būt: ar klavieŗu, ērģeļu, vai kokles pavadījumu, tautasdziesma, oriģināldziesma ar latviešu autora vai dainu tekstu.

2. Kompozicijas iesūtāmas ne vēlāk kā ar 1981. gada 15. aprīļa gaisa pasta zīmogu apzīmogotā sūtījumā rīcības komitejas konkursa daļai: LATVIAN MUSIC CONTEST, c/o Mrs. I. Bulmane, 23 Markland Drive, Etobicoke, Ont. M9C 1M8, Canada.

Kompozicijas apzīmējamas ar moto. Tas pats moto rakstāms arī uz kompozicijām pievienotās slēgtās aploksnes, kuŗā jāievieto autora vārds, uzvārds, dzimšanas gads un adrese.

3. Viena autora iesūtīto dziesmu skaits nav ierobežots, bet iesūtītiem darbiem jābūt līdz šim nepublicētiem un publikai neatskaņotiem.

4. Žūrijas komisijā darbosies pazīstami latviešu komponisti ar prof. T. Ķeniņu kā šīs komisijas priekšsēdi.

Žūrijas komisija tiesīga godalgas sadalīt pēc saviem ieskatiem attiecīgas katēgorijas līdzekļu robežās. Vienai sacensības grupai paredzētā summa nav izmantojama citai grupai. Žūrijas komisijas lēmumi ir galīgi un negrozāmi.

5. Godalgoto un ieteikto darbu pirmatskaņošanas un pirmpublicēšanas tiesības pieder dziesmu svētku rīcības komitejai.

BAZNĪCA — LATVISKĀS KULTŪRAS VEICINĀTĀJA

Savā Rietumvācijas apmeklējumā archibīskaps Arnolds Lūsis viesojās arī Minsterē, īpašu uzmanību veltījot Minsteres latviešu ģimnazijai. Pēc dažu mācībstundu noklausīšanās archibīskaps piedalījās skolotāju informācijas sapulcē, kur plaši pārrunāja jaunu skolēnu piesaistīšanas iespēju. Ģimnazijai sevišķi vajadzīgi Vācijas latviešu bērni. Palīdzīgas varētu būt draudzes un lokālās organizācijas, kam būtu jārūpējas par papildskolu un svētdienas skolu darba atjaunošanu, lai bērni iegūtu reliģisko un latvisko audzināšanu.

Ģimnazijas aulā archibīskaps referēja par baznīcas devumu latviešu kultūrai, kur tai bijusi sava loma, ne tikai aprobežojoties ar tiešo reliģisko darbu vien. Vēsturi pētot, redzams, ka pat daudzi nelatviešu mācītāji bijuši īsti un patiesi latviešu draugi; viņu vidū ir bijuši baznīcas darbinieki, kas likuši pamatus latviešu literātūrai un rakstu valodai un atstājuši arī vērtīgas ietekmes tautas morālē, kā arī garīgās un saimnieciskās kultūras aprisēs.

Skolu attīstībā sevišķi nopelni bijuši Alūksnes mācītājam un bībeles tulkotājam Ernestam Glikam. Dziļa un paliekama ietekme tautas kultūrā Jurim Mancelim, Kristapam Fīrekeram un Vecajam Stenderam. Senatnīgi vārdi, kas noderētu kā sinoniimi mūsdienu valodas bagātināšanai, atrodami Stendera leksikonā un Jēk. Langes vārdnīcā. No šīm vārdnīcām „jaunvārdus" aizguvis arī Rainis, piemēram: mīla, miņa, Antiņš, Tots, Lipsts u. c. Tautas kopības apziņu veicinājušas brāļu draudzes, kuŗu paspārnē Vidzemes zemnieki sākuši apzināties savu latvisko identitāti.

Referents ietvēra daudz jaunu atklājumu par baznīcas lomu latviešu kultūras attīstībā.

Archibīskaps piedalījās arī Minsteres draudzes jauniešu iesvētē Apustuļu baznīcā. Iesvētes dievkalpojuma liturģiju pārmaiņus vadīja archibīskaps ar draudzes mācītāju F. Kristbergu un māc. A. Liepkalnu. Iesvētāmie jaunieši bija Liene Ozola no Kanadas un māsas Andrea un Irisa Pauzeres no Vācijas, visas trīs Minsteres ģimnazijas skolnieces. Dievkalpojumu kuplināja skolēnu koŗītis skolotājas E. Zeiles-Annusas vadībā.

G. S.

Kā līgoja Anglijā

DVF Notinghamas nodaļas vadība bija aicinājusi tautiešus līgošanai nodaļas klubā sestdien 21. jūnijā. Pulcējies bija bija ap pussimt līgotāju, to vidū arī Mansfildas nodaļas sekretārs J. Plūme. Tālākā viesņa bija V. Mucenieka vairāk nekā 80 gadus vecā māmuļa no Kanadas; savā laikā no Latvijas deportēta, vēlāk atgriezusies dzimtenē un tagad jau labu laiku dzīvo pie bērniem brīvajā pasaulē.

Vanadzes un talcinieces bija galdos cēlušas Jāņu sieru, pīrāgus un citas uzkodas, telpas rotājušas ziediem un zaļumiem. Vanadžu kopas vadītāja Tamāra Kelkē un nodaas valdes priekšsēdis Dominiks Čudars kopā ar grupu Jāņu bērnu ievadīja aplīgošanos, piedevām cienāja līgotājus ar sieru un miestiņu, kā arī pašus Jāņus apveltīja vainagiem. Karīna Eglīte bija savirknējusi un sagatavojusi Līgo dziesmas, kas skanēja līdz pusnaktij.

Pauls Kuzmickis, nodaļas valdes loceklis, gādāja par stiprākiem apspirdzinājumiem. Bija arī mazā izloze, kur vislabāk laime uzsmaidīja rūpniekam Emīlam Gailam. Kā izteicās nodaļas kasieris Jānis Lūsis, tad izloze devusi 34 mārciņu ienākumu. J.F.

Pie ieejas Karavānas Rīgas paviljonā viesus sagaidīja Rīgas pilsētas vecākais E. Kalviņš, pa kreisi Miss Rīga Anda Kukse un Rita Langenfelde. Foto: V. Plampe

Pasaules baptistu kongress Toronto

TANĪ PIEDALĀS ARĪ OKUPĒTĀS LATVIJAS BĪSKAPS JĀNIS TERVITS

14. Pasaules baptistu kongresā Toronto no 8. līdz 13. jūlijam, ko organizēja Pasaules baptistu apvienība, piedalās 16.000 delegātu no visas pasaules, ieskaitot Pad. savienību un pārstāvot 30 milj. baptistu no 120 valstīm. Pasaules baptistu apvienības prezidents ir Dēvids Vongs no Hongkongas. Kanadā ir 193.000 baptistu, bet lielākais baptistu skaits — vairāk nekā 25 milj., atrodas ASV, Indijā 814.552, Brazilijā 464.000. Ievērojamākie baptisti ir ASV prezidents Džimijs Kārters, māc. Bilijs Grēms, nesen mirušais Japānas ministru prezidents Masajoši Ohira, bijušais Kanadas ministru prezidents nelaikis Džons Dīfenbēkers, nelaikis Mārtiņš Luters Kings u.c.

Pazīstamais baptistu mācītājs Bilijs Grēms būs galvenais runātājs kongresā 12. jūlijā, pl. 19.30 Maple Leaf Gardens auditorijā, kur kongresu atklāja 8. jūlijā, reizē atzīmējot Pasaules baptistu apvienības 75 gadu jubileju. Kongresa 10.000 sieviešu delegātes ar 200 vadītājām priekšgalā iepriekš bija izkārtojušas dievkalpojumu Jorkminsteres parka baznīcā. Kongresa laikā notika arī vairāki koncerti, sanāksmes, dievkalpojumi Kanadas nacionālās izstādes parkā, Harfour Front un Raiersona auditorijā, piedaloties apvienotiem 60 koriem ar 500 balsīm. Bez tam vēl dažādās baptistu baznīcās Toronto risinājās vakara programmas ar Brazilijas, Bolivijas, Kenijas, Zairas, Indijas un Indonēzijas baptistu nacionāliem priekšnesumiem. Īpašas programmas paredzētas arī delegātu bērniem un jauniešiem. Ontario provinces ģen. ltn. Paulīne Makgibone un ASV ģenerālkonsuls Frederiks Smits jun. 6. jūlijā bija ielūgti kanadiešu un amerikāņu dievkalpojumā Sv. Paula anglikāņu baznīcā, Blūra ielā, kur Toronto pēdējo reizi Pasaules baptistu kongress notika 1928. gadā.

Sakarā ar Pasaules baptistu kongresu Toronto 30. jūnijā ieradās arī okupētās Latvijas bīskaps Jānis Tervits, kopā ar Pad. savienības baptistu delegātiem. 4. jūlija sanāksmē bīskaps Valmer Road baznīcā uzrunāja vietējās draudzes locekļus un atbildēja uz jautājumiem, bet 6. jūlija rīta dievkalpojumā ar dievgaldu bīskaps teica svētrunu. 13. jūlija dievkalpojumā pl. 11.00 Sv. Jāņa baznīcā, piedalīsies latviešu baptistu garīdznieki. Galvenais runātājs būs bīskaps J. Tervits, piedaloties arī Latviešu baptistu apvienības priekšniekam F. Čukuram no ASV. 12. jūlijā baptistu draudzes māsu pulciņš rīko Sv. Jāņa baznīcas telpās pl. 14.00 draudzības pēcpusdienu. No ASV Toronto ieradušies 50 un no Brazilijas 10 baptistu draudžu darbinieku, to vidū arī Pasaules baptistu jaunatnes apvienības vadītājs māc. Daltons Ķeidāns.

Pasaules baptistu kongresā nav vēlējies piedalīties krievu baptistu vadītājs māc. Michails Židkovs, kas izteicies Toronto baptistu baznīcas referentam māc. Karpecam, ka viņam jāpaliekot Maskavā, lai sagaidītu Olimpiadas sportistus, kur olimpiskās sporta spēles sāksies 19. jūlijā. No komūnitu pārvaldītajām valstīm kongresā piedalās tikai 14 delegāti gaidīto 28 vietā. Sakarā ar rietumu preses ziņām, ka daži komūnistu delegāti esot saistīti ar KGB (čeku), māc. Karpecs bijis piesardzīgs paskaidrojumu sniegšanā Toronto laikraksta Sun līdzstrādniekam, tāpat viņš nedomājot, ka Pad. savienība izdarījusi spiedienu uz savu baptistu grupu. ASV bazētā baptistu grupa, kas saucas Evaņģeliskā Pad. savienības baptistu baznīcu padome, kongresa laikā sarīkojusi Toronto Harbour Castle Hiltona viesnīcā paralēlu sanāksmi ar brīvajā pasaulē izkļuvušo krievu baptistu mācītāju Georgu Vinsu par galveno runātāju.

14. Pasaules baptistu kongresā Toronto Kanada piedalās ar 5000, bet ASV ar 10.000 delegātiem, kas ir lielākā grupa; 200 delegāti nāk no t. s. Trešās pasaules valstīm.

V. S.

Čikagas Latvju tautas mākslas muzejs bija sarīkojis daiļamatniecības skati, kurā piedalījās rotkaļi E. Mednis, A. Telle, O. Grīns un K. Grencions; keramiķi R. Pūliņa, O. Ozoliņš un E. Kesnere un audēji V. Cukura, A. Pūliņa, M. Strods un L. Bite. Ādas izstrādājumus rādīja A. Ziediņš, bet kokles bija gatavojis A. Rieksts. Augšējā attēlā Edmunds Mednis un Ilze Šīmane pie A. Rieksta gatavotajām koklēm. Foto: V. Jaunkalnietis

Ko Lešinskis teica Sanfrancisko?

Uz Rietumiem pārbēgušais čekas majors Imants Lešinskis 8. jūnijā Sanfrancisko referāta sākumā norādīja, ka viņam jau bijusi iespēja latviešu sanāksmēs runāt Toronto, tad Čikagā un šinī braucienā Losandželosā un tagad Sanfrancisko. Viņš piezīmēja, ka šinī skaistajā Zelta Vārtu pilsētā — Sanfrancisko esot bijis jau arī agrāk vairākas reizes.

Sava referāta ievadā Lešinskis pieskārās Afganistānas okupācijai un tiem traģiskajiem apstākļiem, ka afganistāniešu brīvības iznīcināšanā piespiestiem jāpiedalās arī latviešu karavīriem un jāatdod tur savas dzīvības. Viņš norādīja arī uz Pad. savienības pašreizējo saimniecisko krizi, kuŗai sākumi meklējami jau 60. gados, bet kas pēdējos piecos gados esot jau nokļuvusi pat līdz depresijai. Viņš piezīmēja, ka arī tagad vēl turpinot sistēmatiski pētīt Pad. savienības publicēto statistiku, kuŗas analize rādot, ka visās Pad. savienības saimniecības nozarēs produkcija krītoties un ka lauksaimniecībā jau sākot iestāties katastrofāls stāvoklis. Pēdējo piecgades plānu Pad. savienība izsludinājusi kā „kvalitātes celšanas piecgadi", kuŗā jātiek vaļā no brāķu ražošanas, bet tagad to vairs pat nepieminot, un statistika rādot, ka netiks sasniegta pat paredzētā kvantitāte. Runātājs, sasaistot saimniecisko krīzi ar Afganistānas okupāciju, secināja, ka šī krize ir vislielākais drauds komūnistiskās varas pastāvēšanai. Komūnistiskā vara tomēr nav atteikusies no sava nodoma graut demokratiskās valstis, lai sagatavotu ceļu komūnisma izplatībai visā pasaulē.

ČEKAS DARBS — IZNĪCINĀT POLĪTISKO TRIMDU

Lešinskis liecināja, ka viņa kā čekista uzdevums no 1960. g. līdz 1976. gadam bijis, darbojoties čekas filiālē, „kultūras sakaru komitejā", graut, skaldīt un pēc iespējas iznīcināt politisko trimdu. Čeka pie trimdas latviešiem fiziskai iznīcināšanai nevarēja piekļūt, tāpēc bijis jālieto citi veidi un paņēmieni. Latvijas okupācijas varai ļoti nepatīk, ka rietumu zemēs pastāv brīvi latvieši un ka par par viņu darbību ziņas ar raidītājiem, apmeklētājiem, vēstulēm un vēl citādos dažādos veidos nonāk arī okupētajā Latvijā.

„Kad sāku savu darbu čekas radītā, kultūras sakaru komitejā," teica Lešinskis, „tad valdīja ieskats, ka trimda ir tik vienota un morāli stipra, ka tā nav sašķeļama. Tomēr ar neatlaidību, līdzīgi kā ūdens pilieni sadrupina akmeni, komitejai tomēr izdevās trimdas sabiedrībā radīt mazas plaisiņas. Nekādā ziņā nevar teikt, ka būtu izdevies trimdu sašķelt un tā ir sašķelta, bet tomēr komitejai izdevās trimdas sabiedrībā radīt, kā jau teicu, mazas plaisiņas, radīt illūziju, ka ar okupācijas varu varēs sadzīvot. Izdevās iestāstīt, ka dzīve tagad Latvijā visās nozarēs iet uz augšu un ka līdzšinējā trimdas organizāciju darbība un politiskā cīņa bijusi aplam absurda. Ka arī trimdai ir jāmeklē jauni ceļi sadarbībai ar tautu dzimtenē un ar tās kultūras darbiniekiem, jo tikai šis ceļš ir pareizākais tautas eksistencei arī nākotnē."

„Sākumā šim šķelšanas darbam nebija nekādu materiālu," turpināja Imants Lešinskis. „Uz ‚kultūras sakaru komiteju' čekas darbinieki atnesa tikai dažus numurus trimdas laikraksta. Tos čeka bija ieguvusi abonējot. Tūristu ‚apstrādāšanas' veidi arī bija par daudz klaji un robusti. Latviešu tūristiem rīkoja atvadu vakarus ar deju, kur spēlēja dažādus ‚reilenderus' un Veco ratiņu. Čekisti deju vakaros rūpējās, lai netrūktu vodkas, un tad attiecīgā brīdī tūristam noprasīja — nu, cik tad jums tut Sanfrancisko ir to latviešu, kādi ir vadoņi? Protams, šādai pieejai bija gaužām maz pamākumu. Tāpat Dzimtenes Balss tonis atbaidīja.

Latvieši raksta kanadiešu laikrakstiem

Lielie Toronto dienas laikraksti The Toronto Sun un Star labprāt iespiež latviešu vēstules par mūsu problēmām. G. Sukse rakstīja: Pad. savienība ir pārsteigta un sašutusi, ka demokratiskās rietumvalstis netic Maskavas maldināšanas manevriem par padomju okupācijas spēku atvilkšanu no Afganistānas. Varētu tikai iedomāties, cik Pad. savienība justos sašutusi, ja rietumu valstis aicinātu atvilkt padomju spēkus no trim Baltijas valstīm un Ukrainas, kuŗas jau 40 gaŗus gadus nelegāli okupējusi Pad. savienība.

V. Cinis: Staļina rokaspuiši 1941. gada jūnijā deportēja 100.000 Baltijas valstu iedzīvotājus. Daži šī necilvēcīgā darba pastrādātāji vēl šodien ir dzīvi un atraduši patvērumu citās zemēs. Ja viņus atzītu par vainīgiem kaŗa noziegumos, tos tāpat medītu un sodītu kā nacistus, kuŗus tagad dedzīgi medī Kanadas federālās valdības ģenerālprokurors (Solicitor-General) Roberto Kaplāns. Ar Jaltas vienošanos 1945. gada jūnijā sabiedrotie izdeva padomju armijai 50.000 pretkomūnistiskos kazakus drošai nāvei. Skumji atzīt, ka sabiedroto politiķi, kas izdarīja šo nodevību, tāpat vainojami noziegumos pret cilvēcību kā nacisti.

The Toronto Sun šai vēstulei licis piezīmi: Tā bija Anglijas kauna pilna rīcība.

PATEICĪBA

Ziemeļnieki no sirds pateicas ikvienam, kas abalstīja un veicināja Cēsu kauju 61. gada atceri. Sevišķa pateicība DV Toronto nodaļai, atceres vadītājam Rūdolfam Norītim un priekšnesumu izpildītājiem dzejniecei Birutai Senkēvičai, Maijai Ķuzei, Pēterim Zariņam, ansamblim „Ausma", Hugo Miķelsonam un Atim Freimanim.

Jo sirsnīga, mīļa pateicība mūsu pastāvīgām atbalstītājām Toronto nodaļas vanadzēm, kuŗu roku čakluma un sirsnīgas gādības iespaidā atcere izskanēja visu dalībnieku tuvībā, draudzībā un jaukā, sirsnīgā vienotībā. Mīļās vanadzes, lai jūsu čaklās rokas nepagurst! Uz redzēšanos nākamā atcerē!

Aį darbiņi, ai darbiņi! Bez darbiņa nevarēju: Darbiņš man prieku deva, Pilnu klēti labībiņas. (T. dz.)

Ziemeļnieki

Sveicam

Augustu Ziediņa kungu un kundzi viņu 40 gadu laulības jubilejā

un vēlam visu labāko turpmākās dzīves gaitās.

Rita un Wallys Ercumi Otavā un Viktorija un Jānis Taperi Toronto.

„KANADIEŠU" REKORDSKAITS GAREZERA VIDUSSKOLĀ

19 latviešu jaunieši no Kanadas pieteikušies šovasar 6 nedēļas mācīties Gaŗezera vasaras vidusskolā. Šajā rekordskaitā, kas ir apm. 10 procentu no visiem audzēkņiem, galvenokārt ir no Toronto un Hamiltonas, bet vistālāko ceļu no Kvebekas pilsētas mērojis bijušais Toronto latviešu skolas audzēknis Laris Beņķis ar savu māti Baibu, kas strādās Gaŗezera bibliotēkā un māsiņu, kas vēl bērnu dārza gados. 1. klasē „kanadiešu" vairāk nekā piektā daļa — veseli 8, to vidū dvīņi Ūve un Uldis Hadgins (Hodgins). Vistālāko ceļu uz skolu brauc Maija Balode no Zviedrijas un Marika Šentivanji no Saudiarabijas, kur viņas tēvs strādā ellas sabiedrību dienestā.

Arī skolas darbos tautieši no Kanadas krietni pārstāvēti. Mirdza Lejiņa savu Toronto sabiedriskā darba pieredzi jau 5. gadu liek lietā sekretāres amatā, arī viņas palīdze Indra Zeidaka ir no Kanadas, tālās Vankuveras, tāpat galvenā meiteņu audzinātāja un inspektora vietniece Judīte Vāgnere, audzinātājas Rudīte Loze (jau 3. vasaru) un Sandra Bādere. Viktors Upeslācis jau 6. gadu pēc kārtas ir sabiedrības mācības skolotājs.

Šī ir Gaŗezera vidusskolas 16. mācību vasara.

-ein-

Ziedojumi TLTA ģimnazijai

Toronto latviešu biedrības dāmu komiteja 400 dol., DV Kanadas valde 200 dol., Dr. A. Vanags 200 dol., DV Toronto nodaļa 100 dol., Latv. ārstu un zobārstu apvienība 100 dol., korp. Selonija 50 dol., Toronto latv. saimniecisko darbinieku apvienība 50 dol., Toronto latv. katoļu draudze 50 dol., korp. Spīdola 50dol.,Anna Ozoliņa 50 dol., K. Stagava fonds 20 dol., M. un P. Vāgneri 20 dol. I. Stagava (J. Zvaigznes fonds) 20 dol., B. Senkēviča 20 dol. TLTA ģimnazijai ziedotas grāmatas: Virsnieku apvienība — „Latvijas kaŗa skola", A. Zemdega — vienu grāmatu, Latv. dievturu Burtnieku draudze — divas grāmatas.

ČIKAGA

● Čikagas draudžu sadarbības kopas Aizvesto piemiņas dievkalpojumā piedalījās visu konfesiju mācītāji. Karogus ienesa skautu Staburaga (70.) un gaidu Gaujas (6.) vienības locekļi vadītāju A. Inkas un G. Augenšteinas vadībā. Spredikī teica māc. V. Landmanis. Ērģeles spēlēja Māra Vanaga. Čikagas latviešu organizāciju apvienības izkārtotais piemiņas akts notika blakus telpās. To atklāja apvienības priekšsēdis I. Bergmanis. Piemiņas runu teica Detroitas Latviešu biedrības un Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis Sigurds Rudzītis. Sekoja jaunās dziedones Anitas Cepuras solo dziesmas un brīvmākslinieka V. Treimaņa atskaņotais Bēthovena Sēru maršs. Pateicību vakara rīkotājiem un kuplinātājiem izteica vakara vadītājs A. Kandrovičs. Svētā Vārda katedrālē, Čikagas iekšpilsētā, bija lietuviešu rīkotais piemiņas dievkalpojums. 1200 sēdvietu plašais dievnams bija piepildīts līdz pēdējai vietai, ļaudz dievlūdzēju stāvēja kājās. Dievkalpojumā, kas notika angļu un lietuviešu valodā, piedalījās visu konfesiju pārstāvji bīskapa V. Brezgis vadībā.

-iš-

Čikagas latviešu organizāciju apvienības 14. jūnija aizvesto piemiņas aktu atklāja organizācijas priekšsēdis I. Bergmanis, piemiņas runu teica Detroitas Latviešu biedrības priekšnieks S. Rudzītis (attēla vidū), pa labi Anita Cepure, kas dziedāja koncertā.

Foto: V. Jaunkalnietis

Kalamazū Latviešu biedrībai 30 gadi

Kalamazū Latviešu biedrības valde izšķīrusies par nama remontiem, lai uzpostās telpas 13. septembrī atcerētos biedrības 30 gadus. Lielākais un arī nepieciešamākais remonta darbs ir jumta seguma atjaunošana un lielās zāles sienu pārbūve. Pagājušā gadā namā iebūvēja jaunu apsildīšanas iekārtu. Ja vajadzīgos darbus izdotu uzņēmējam, tie izmaksātu ievērojamas summas, bet pateicoties valdes viceprieksšēdim Arvīdam Bārzdelim, viņa zināšanai un enerģiskai pieejai, pašam uzņemoties vadību un veicot arī galvenā strādnieka pienākumus, darbi izmaksās tikai materiālu cenu.

Kopš A. Bārzdelis darbus uzsācis, viņa grupā par talciniekiem strādā arī divi amerikāņu speciālisti. Tagad, kad darbs jau ievadīts, pieteikušies vairāki atbalstītāji. Viens no lielākajiem ziedotājiem, Rūdolfs Jankavs, līdz ar piesūtīto naudas čeku, raksta:

„Paldies Latviešu biedrībai par labi organizēto un izjusto programmu 14. jūnija aizvesto piemiņas dienas sarīkojumā. Redzot iesāktos pārbūves darbus, gribas iet palīgā un, tāpat kā sākumā, kad nopirka šo ēku, ņemt darvas spaini pie rokas, trepes uz pleca, lupatas kabatā un kāpt uz jumta. Tagad, diemžēl, tik augstu vairs nekāpju, tāpēc savā un sievas vārdā pievienoju čeku par 200 dol. ēkas pārbūvei."

Bez R. Jankava, kas nav viņa pirmais materiālais atbalsts biedrībai, vēl atsaukušies: Antons Polis ar 25 dol., Dr. Valdis Muižnieks 30, Vilis Miķelsons 25, Vilhelms Lietapurs 25 un Edgars Krasts 10 dol.

V. Boķis

Latvijas ciemā jau 22 mājas

Ciema zemes īpašnieku apvienības gadskārtējās sapulces ieceres.

Gaŗezera rietumdaļas kaimiņos, Detroitas Kristus draudzes izveidotajā ciemā Latvija esošie 95 apbūves gabali tagad visi atsevišķu latviešu īpašumā. Tieši ciemā un tā tuvākā apkārtnē, gar ezermalu, uzbūvētas 22 mājas. Ciems izveidojis apvienību, kuŗā 7. jūnijā sanāca uz gadskārtējo zemes īpašnieku sapulci Gaŗezera vidusskolas Kronvalda zālē. Sapulci atklāja un vadīja apvienības priekšsēdis A. Aistars, protokolēja sekretārs A. Ārums.

No 95 īpašniekiem personiski un ar pilnvarām bija pārstāvēti 48. A. Aistars ziņoja, ka pagājušā gadā notikušas 4 valdes sēdes, izdarīta 60 pēdu ezera nostiprināšana, kas veikta ar talkām. R. Kalnmals uzņēmies parka zāļāju apkopšanu. Arī šogad plānotas talkas, un pirmā notika J. Pelda vadībā 26. jūlijā, pl. 9 no rīta. Sāktas arī sarunas par esošo ielu asfaltēšanu. Apriņķa pārvalde tam pievienojusies, ja paši īpašnieki piedalītos ar 50 proc. izdevumu samaksu.

Kases pārskatu sniedza kasieris J. Pelds, no kuŗa bija redzams, ka ciema budžetu sastāda nepilni 2.000 dol., pašreiz kasē atrodas 539 dol. R. Avota nodevusi 150 dol. ziedojumu ezera laipu izbūvei. Ziņojot par izdarīto revīziju, tās priekšsēdis K. Ziemelis teica: „Viss atrasts pedantiskā kārtībā" un lūdza sapulci izteikt kasierim un valdei pateicību.

Pārvēlot ciema zemes īpašnieku apvienības valdi, tanī ievēlēja līdzšinējos: A. Aistaru, R. Līdumu, J. Peldu, R. Kalmali un R. Ārumu. Revīzijas komisijā K. Ziemeli, V. Grīnbergu un A. Eriņu.

Sapulce atzina, ka tāpat kā līdz šim, rīkojams 18. novembŗa piemiņas akts un dažādi citi saieti, ko aicināja izkārtot A. Ārumu. Plašākas pārrunas radās par atsevišķu kapu nodalījuma iegādi Three Rivers pilsētā. Vienojās, ka nepieciešamo informāciju iegūs A. Āruma, bet kapu iegādi izdarīs apvienība.

V. Boķis

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

18. septembrī — ceturtdien — pl. 20 mecosoprāna Ileānes Pētersones koncerts St. Andrews Presbiterāņu baznīcā.

4. oktobrī Latviešu ņama gada svētki.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā.

1981. GADA

21. februārī, sestdien, pl. 20 Linda Aļļe — čello, Town Hallē.

14. martā, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieŗu koncerts, Town Hallē.

1. — 5. jūlijam ..7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā.

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

MEŽCIEMS

2. augustā Rudzpuķu balle. Sākums pl. 20.

BĒRZAINE

12. jūlijā pl. 9 DV Toronto nod. gadskārtējās meistarsacīkstes ar šautenēm un pistolēm, kā arī māla baložu šaušana. Makšķeres un futbols. Vakarā zaļumballe. Ieeja brīva.

DRUVA

26. jūlijā pl. 14 DV Druvas nodrīko Dārza svētkus A. Kalniņa mājā. Priekšnesumi, deja un rotaļas, sporta spēles, loterija. Azaids. Ieejas maksa 3 dol.

Tāllēkšanā sievietēm Brīvās pasaules olimpiadā Toronto visas trīs medaļas ieguva latvietes. Attēla vidū Astrīde Kaņķe (zelta medaļa), pa kreisi Maira Berholca (sudraba) un Sandra Bādere (bronza).

Foto: V. Plampe

★ Rumānijas lidotājs 27 gadus vecais Aurels Popesku pārbēdzis ar 20 bēgļiem padomju lidmašīnā uz rietumiem, pārlidojot robežu un nolaižoties pie Feldbachas, Austrijā. Bēgļu vidū ir 10 pieaugušie, 2 jaunieši un 8 bērni. Tie pieprasījuši patvēruma tiesības Austrijā, kas arī apsolīts. Lidmašīnu paredzēts atgriezt atpakaļ Rumānijai. Bēgšanas lidojums ildzis 2 stundas, nolidojot 450 km. Lidmašīna lidojusi 150 pēdu augstumā, lai izvairītos no radara stacijām un augstsprieguma vadiem.

★ Pad. savienības šacha meistars Igors Ivanovs nobēdzis no padomju Aeroflot lidmašīnas, kad tā uzņēmusi degvielu Gandera lidlaukā Ņufaunlandē) ceļā no Havanas uz Maskavu. Šacha meistars pieprasījis patvērumu tiesības Kanadā.

★ Varšavā simtiem strādnieku atstājuši savas darba vietas rūpnīcās, protestējot pret augstām gaļas cenām Polijā. Protesti notikuši vismaz trīs lielākās rūpnīcās Varšavā un Ziemeļpolijas pilsētās, kas ir visnopietnākie strādnieku nemieri četru gadu laikā. Nemieri sākās, kad komūnistiskā valdība izsludināja jaunu gaļas sadalas sistēmu.

Divu koŗu koncerts

Milvoku kārtējā vīru koŗa koncertā nu jau trešo gadu piedalās Milvoku DV un Kalamazū vīru koŗi. Liekas, ka abi koŗi atraduši pareizo ceļu, lai uzturētu augstu savu programmu un izpildījuma līmeni, iemantotu plašākas publikas interesi un atsaucību. Abi koŗi, iestudējot vienādu programmu, iestudēšanas gaitā apmainoties diriģentiem, nu jau sakususi par vienu vienību. Triju gadu sadarbībā šī saliedētība vairāk vērojama.

Šis bija labākais no visiem trim kopējiem koncertiem. Šoreiz vērojām katra diriģenta īpatnējo uztveri dziesmu tulkojumā. Tas jo sevišķi sakāms par atkārtojumiem un dziesmām, kuŗas viņu vadībā bijām dzirdējuši agrākos koncertos. V. Aparjoda vadībā reiz atrastais dziesmu tulkojums gandrīz nemainās. Gan laika gaitā nāk klāt asāki akcentējumi, dažas nelielas tempa maiņas, bet visumā paliek komponistu noliktās robežās. Ne tā ar R. Zuiku. Viņa vadība vairāk emocionāla, ne aplēsta. Tāpēc arī tempi, kā arī dināmiskie kāpinājumi mainās ar katru izpildījumu. Tā varbūt šī koncerta labāko sniegumu, Alfrēda Kalniņa Biķeri miroņu salā (J. Poruka, šoreiz R. Zuika vadīja daudz lēnākā tempā, nekā citkārt, arī daudz lēnāk nekā komponists nosacījis, bet tieši ar to padarot šo dziesmu monumentālu un izteiksmīgu.

Programmu ievadīja šeit pirmo reizi dzirdētais H. Pavasara Zelta vanags (P. Aigara) dir. V. Aparjoda vadībā. Arī otru dziesmu, K. Lietiņa skaisto tautasdziesmu sabalsojumu Sniga sniegi, putināja, vadīja V. Aparjods; tā bija jāatkārto. Divas H. Pavasara dziesmas — Miglā (E. Ķezberes) un tautasdziesmas sabalsojums Pūti, pūti, zilais vējš (P. Lielzuikas solo) diriģēja R. Zuika.

Koncerta pirmo daļu pabeidza V. Aparjoda vadībā J. Norviļa Rudzu pļāvēju dziesma (V. Veldres). Dziesmas mundrā apdare un izpildījums visai tuvs klausītāju vairumam. Četras nākošās dziesmas Alfrēda Kalniņa. Tas mazliet novēlots veltījums komponista simtgadei.

Pēdējā daļā bez J. Graubiņa amizantās Viens gans nomira (dir. V. Aparjods) un J. Kalniņa Aiz upītes skaistas meitas (P. Lielzuikas solo), trīs vienkārši sabalsojumi: V. Rinkuša Teters ņēma irbes meitu, E. Patvaldnieka Smagi liecu to lazdiņu diriģēja R. Zuika (P. Lielzuikas solo), E. Stota Ganu meita (A. Riekstas) — V. Aparjods.

Piedevām J. Norviļa Jāņu laiks (I. Kalnāres), dir. V. Aparjoda vadībā un Em. Dārziņa Mirdzi kā zvaigzne (K. Jēkabsona), dir. R. Zuika.

Brīvās pasaules olimpiadā Toronto 3000 m skrējienā latvieši demonstrēja izturību un ātrumu, atstājot veselu apli aiz sevis pārējos dalībniekus. Zelta medaļu ieguva M. Zeltkalns (attēlā Nr. 40), sudraba R. Pauliņš (33) un bronzas H. Celms (41). Vidū Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Raimonds Bulte. Foto: V. Plampe

Koncerta beigās V. Aparjods pasniedza tautisku albumu Nikolajam Kļaviņam, kas korī dzied jau 20 gadus. Pirms saviesīgā vakara Milvoku DV tautas deju kopas Metieniņa dejotāji nodejoja četras tautas dejas I. Inveisas un I. Rudzītes vadībā.

E. P.

Lai nekaitinātu krievus

Latviešu baptisti brīvajā pasaulē un Latvijā — tāds plakāts bija izgatavots izlikšanai 14. Pasaules baptistu kongresa telpās Maple Leaf Gardens Toronto, kur no 8. līdz 13. jūlijam piedalījās 16.000 delegātu no visas pasaules, arī no Pad. savienības. No šī plakāta varēja izlikt apskatei tikai pirmo daļu, par latviešu baptistiem brīvajā pasaulē, atņemot daļu par baptistu stāvokli okupētajā Latvija, „lai nekaitinātu krievus". Latviešu baptistu apvienības priekšnieks Fr. Čukurs bija norādījis, ka plakāta daļa par baptistiem tagadējā Latvijā varētu sagādāt eventuālas nepatikšanas okupētās Latvijas baptistu bīskapam Jānim Tervitam, kas arī piedalījās kongresā. Kā izteicās kāds no latviešu delegātiem, būtu izliekama arī šī plakāta daļa, pret kuŗu krievi, ja tiem nepatiktu, varētu protestēt kongresa vadībai.

Noņemtajā plakāta daļā bija norādīts, ka Latviju okupējusi Pad. savienība un kā Latvijā pirms krievu okupācijas bijuši, 109 baptistu dievnami ar 12.000 draudzes locekļiem, bet pēc okupācijas palikuši vairs tikai 62 dievnami ar apm. 6.000 draudzes locekiem. Noteikti nav zināms tagadējais baznīcu koŗu skaits Latvijā. Tālāk norādīts, ka Pad. savienības valdība neatļauj Latvijā jauniešu grupu darbību, māsu pulciņus, aizliedz reliģiskos žurnālus un grāmatas un ka padomju valdība atsavinājusi daudzus dievnamus.

Par latviešu baptistu darbību brivajā pasaulē, atļautajā plakāta daļā, teikts, ka brīvajā pasaulē, ASV, Kanadā un Brazīlijā, darbojas 15 draudzes ar 1538 locekļiem, 11 baznīcu koŗi ar 252 dziedātājiem, 10 svētdienas skolas ar 745 dalībniekiem, 7 jauniešu grupas ar 140 jauniešiem un 10 māsu pulciņi ar 204 dalībniecēm. Bez tam iznāk divi reliģiski žurnāli un pēc 2. Pasaules kara publicētas vairāk nekā 30 reliģiskas grāmatas un uzcelti 9 jauni dievnami.

Šiem skaitļiem pārskatāmā veidā bija pretim stādīti okupētās Latvijas skaitļi, ar kuiem, diemžēl, kongresa dalībnieki, šo plakāta daļa noņemot, nevarēja iepazīties. Datus bija savācis māc. A. Arājs.

(ls)

VANKUVERA

● Tautas sēru dienas dievkalpojumu Kristilano luterāņu baznīcā vadīja mācītājs S. Kiršfelds. Dievlūdzēji pārpildītajā dievnamā vienojās lūgšanā par deportētiem tautas brāļiem un māsām Sibirijā, cietumos un citās soda nometnēs Pad. savienībā.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College Str.,

kā arī spiestuvē

UZMANĪBU! **UZMANĪBU!**

GAIDĀMAI (1980. G.)

MADRIDES KONFERENCEI

VAJADZĪGAS LIECĪBAS UN DOKUMENTI,
KAS PIERĀDA PĀRKĀPUMUS PRET CILVĒKU UN
TAUTU TIESĪBĀM OKUPĒTAJĀ LATVIJA
HELSINKU LĪGUMA IETVAROS.

Noder liecības un dokumenti:

1) par nesaņemtām uz Latviju nosūtītām grāmatām, skaņu platēm un citiem kultūras materiāliem vai to atsavināšanu, iebraucot Latvijā.

2) par ierobežojumiem ceļošanā, piem. Inturista instrukcijas tūristiem par aizliegtām pilsētām vai apgabaliem Latvijā.

3) par aizliegumiem apmeklēt piederīgos šeit vai Latvijā.

4) par ārkārtīgi augstām muitām vai nepatikšanām ar muitu, apciemojot Latviju.

5) liecības, kas apstiprina pārkrievināšanu Latvijā.

6) par personu vajāšanu vai apcietināšanu okupētajā Latvijā politiskas pārliecības vai reliģisku iemeslu dēļ.

Nepieciešams liecības devēja vārds un adrese, bet saprotamu iemeslu dēļ iespējams nokārtojums ar advokāta starpniecību, ar kuŗa palīdzību šīs ziņas netiks izdotas. Tomēr, ja iespējams, būtu vēlamas liecības arī ar atļauju vārdu un adresi lietot.

Dokumentus vai viņu norakstus un liecības vai vēstules lūdzu sūtīt: P. Vāsariņam, DV KV Ārējās informācijas daļas vadītājam, 102 — 35 Towering Heights Blvd., St. Catharines, Ont. L2T 3G8. Turpat arī var pieprasīt tuvāku informāciju.

DV KV Ārējās informācijas daļa

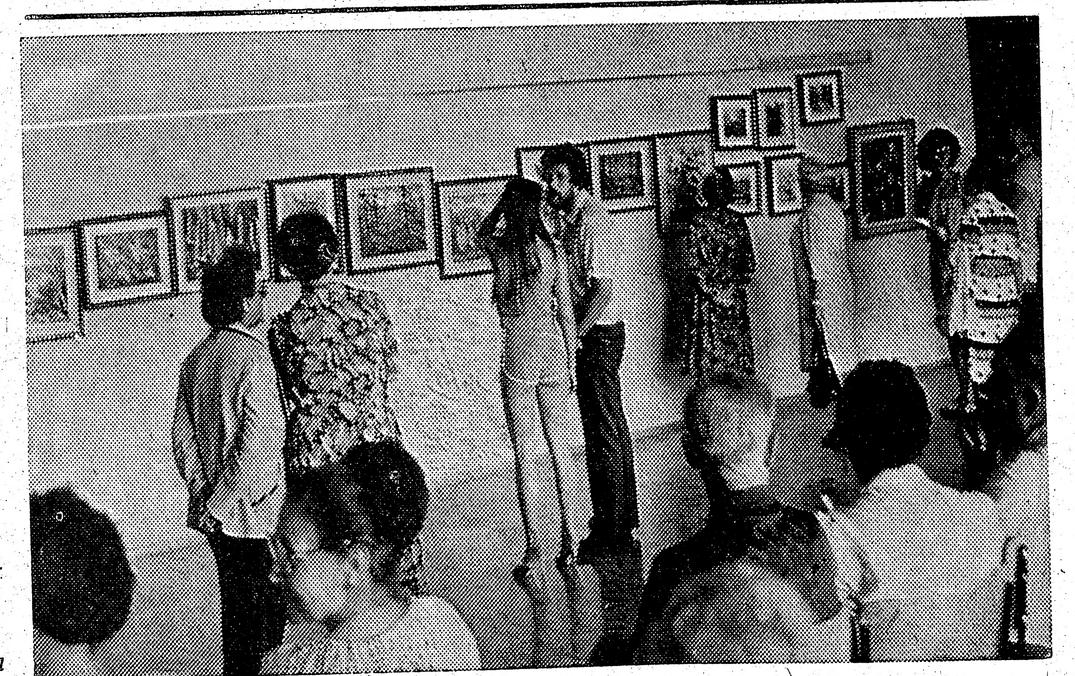

Venerandas Vabales gleznu izstādē Sidrabenē, kas tur notika Jāņu sarkojuma laikā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

Vecākais latviešu puku veikals

Dibināts 1952. g.

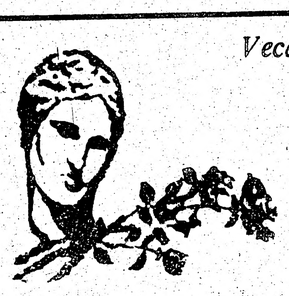

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $ 9.00
☐ Piemaksāju par 1980. gadu $.....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Ceku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. VĀRDA

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē istas un sintētiskas vilnas, dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Bagāti ezera forelu lomi

Solīto labo padomu vietā, kas jāzina katram telts īpašniekam, šoreiz veltīšu dažas rindas neatliekamām aktivitātēm. Un tā laipns lūgums paciesties. Neatsveramie padomi, agri vai vēlu, parādīsies šī laikraksta slejās.

Makšķerēšanas sezonu tagad var uzskatīt par pilnīgi atklātu. Taupīšanas laiks beidzies arī zivju pasaules tīģeriem — maskijiem un sporta makšķernieku iecienītiem negantiem, sirdīgiem, akrobātiem — basiem. Protams, pilnā spēkā ir arī ezera foreļu makšķerēšana. Simko ezera rietumu krastā, kur esmu uzcēlis savu vasaras vigvamu, atrodas Ontario provinces ezera foreļu medīšanas vispopulārākā territorija. Pusceļā starp Beriju un Orilju pirms daudziem gadiem pieturēja katrs uz rietumiem rikšojošais pasažieru vilciens. Oro piestātne jau sen nozudusi, un tagad vilcieni pie 27. Simko ceļa pārbrauktuves neganti nosvilpj un trauc tālāk.

Oro stacija ir dažu ēku puduris, bet dažas jūdzes no tās Simko ezerā, 798 pēdas no krasta, no nezināmiem laikiem izveidojies akmeņains sēklis, ko iedzimtie sauc par Oro Reef. Šī sēkļa mala ir izveidojusies par Simko ezera foreļu „kultūrālo un sociālo" pulcēšanās centru. Latviešu makšķernieki tieši ezera foreļu frontē ir visekmīgākie. Ezera foreles, droši vien, tos ienīst, bet citu tautību makšķernieki aiz skaudības šad tad izmet pa raksturīgai piezīmei. Tā piemēram, kad Žanis Bērziņš izceļ no laivas 14 märc. foreli, krastā stāvošais italietis savam dēlēnam paskaidro: „See, Aifredo, what a big sardino!"

Stefānijs ar labiem panākumiem Pakistānas izcelsmes jaunkanadiešiem spēj iestāstīt, ka viņa izvilktās ezera foreles nav nekas cits kā prastas Ontario karpas: Te jāpiezīmē, ka Stefānijs, Bērziņš, Smans, Krūka, Trunts un citi nopelniem bagātie latviešu ezera foreļu makšķernieki savas operācijas sāk no Dale marine, kas atrodas 27. Simko ceļa gala ezermalā.

Aizvadītajā nedēļā es personiski nevarēju nodoties makšķerēšanas ekspedīcijām. Dažādu neparedzētu apstākļu sagadīšanās rezultātā man visu nedēļu vienam pašam uzticēta divu mazdēlu un mazmeitas pārraudzība. Ar goda vārdu apsolījies darīt visu iespējamo mazbērnu personiskās labsajūtas veicināšanai, esmu uzņēmies, kā svešatnes latvietis saka, „supervisora" pienākumus. Bērnu paēdināšana pārāk lielas grūtības nesagādā, un arī es jau esmu pieradis sešas reizes dienā ēst riekstu sviestu maizi ar ievārījumu vai medu. Protams, man jābūt klāt pie peldēšanās, zemeņu lasīšanas un desiņu cepšanas ugunskurā. Bērni droši vien mani uzskata par reakcionāru, jo riteņbraukšanas ekskursijas esmu atļāvis 50 metru orbitā no manas galvenās mītnes. Lai nu kā nebūtu, laiks, runājot dzejnieka vārdiem, skrien vēja spārniem. Šonedēļ no supervisora pienākumiem būšu atbrīvots un varēšu sēsties savā 11 pēdu garajā Mailītē, lai izmēģinātu roku uz basiem un asariem. Mans kaimiņš katru dienu izvelk atļauto ezera foreļu lomu, un pirms dažām dienām vanagu vanags Krūka izkāpa krastā ar 9 un 7 märc. smagām forelēm. Makšķerēšanas speciālisti apgalvoja, ka šogad vēlā un niķīgā pavasara dēļ ezera foreles neķeršoties. Mūsu makšķernieku panākumu noslēpums ir lielāki vizuļi un lielāki āķi. Protams, pats galvenais ir laba porcija makšķernieka laimes. Gatavojoties basu un dižasaru makšķerēšanai, esmu jau līdz pēdējai vietai piepildījis ledusskapi ar dēlēm un sliekām.

Beigās lai atļauts dot tomēr vienu neatsveramu padomu — benzīna cenas kļūst arvien augstākas, un pēc pēdējām cenām Italijā par galonu jau jāmaksā 4.50 dol. Viens otrs laivas motors, ja tas ir pāri par 60 zirgu sp. liels, rij benzīnu tāpat kā kadiljaks. Lietpratēji konstatējuši, ka atvelkot gāzes piedošanas kloķi tikai par 20% no maksimālā galējā līmeņa, iespējams ietaupīt 50% degvielas. Neticat? Izmēģiniet, un jūs paši redzēsit. Es ar savas Mailītes 5 zirgu sp. motoru ar 18 km stundas ātrumu par benzīnu vienā dienā izdodu mazāk nekā par 10 sliekām vai 3 dēlēm.

Līdz nākošai reizei palieku

jūsu

A. Pelēkais

Jaunākais izdevums vēsturisku un atmiņu rakstu serijā

Richards Ērglis

Kā cēlies Vidzemes nosaukums

Otrais iespiedums, 59 lpp., broš. Cena ASV $3, Kan. $3.50. Grāmata jau iznākusi un pasūtinājumus izpildu nekavējoties. Sūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

LONDONA

● Jāņus londonieši sāka svinēt 21. jūnijā Jāņa Kalniņa saimniecībā Grantonā, kur DV Londonas nodaļas vanadžu kopa bija rīkojusi Līgo vakaru. 22. jūnijā, Londonas latviešu kopas dāmu komiteja bija noorganizējusi izbraukumu uz Ipervašu pie Hjūrona ezera, kopā ar ģimenes locekļiem. Tur visi pulcējās Brikmaņu vasarnīcā, kur līgošanu ievadīja V. Stangas referāts par Jāņu tradicijām Latvijā.

A.D.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt

Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Ivans
783-6151	763-3374

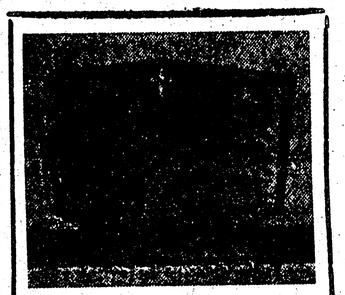

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8956

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Īgaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

ŅUJORKA

● Tautas sēru dienu Ņujorkas latvieši atcerējās ar koncertu un dievkalpojumu. Ņujorkas latviešu kora rīkotais koncerts notika Ņujorkas centrā, Manhatenā. Pāri par 50 koristu ar 4 solistiem un instrumentālo orķestri sniedza divus pirmatskaņojumus — Daces Štauveres-Aperānes kantāti Balsis ar Z. Liepas, R. Gāles, Z. Lazdas, N. Kalniņa, M. Čuibes un J. Petera tekstiem un Viktora Baštika Rekviemu, kas balstīts galvenokārt uz psalmiem, Jauno Derību un latviešu autoru tekstiem. Diriģenta Andreja Jansona pieliktās pūles atzinīgi novērtēja ap 500 uzmanīgu klausītāju, klātesošos komponistus, diriģentu un solistus bagātīgi apveltot ar ziediem. Kā solisti, tā koristi nāca no dažādām ASV pavalstīm — Ņujorkas, Ņudžersijas, Konektikatas, Masažuzetas un Ohaijo. Koncertu materiāli atbalstīja arī Ņujorkas pavalsts Mākslas padome. Arī klausītājos varēja saskatīt labi patālus ciemiņus. Nākošā dienā Betlēmes baznīcā māc. R. Zariņa vadībā notika dievkalpojums, veltīts aizvestajiem. Tajā piedalījās Ņujorkas latviešu organizāciju padome, Ņujorkas latv. ev. lut. draudze, Daugavas vanagi un vanadzes. Soliste bija soprāns Astrīda Neilsona-Cepure no Čikagas. Dievkalpojumā starp 60 dievlūdzējiem piedalījās arī deportāciju upuri, kas pēc izciestiem Sibirijas gadiem tagad izkļuvuši brīvajā pasaulē. **L. R.**

KALAMAZŪ

● Kalamazū latviešu abām ev. lut. draudzēm Sv. Jāņa draudzes baznīcā pirmo reizi notika kopējs 14. jūnija piemiņas dievkalpojums, ko vadīja abu draudžu mācītāji, prāv. J. Turks un māc. A. Piebalgs. Korāļus pavadīja un solo dziesmas spēlēja ērģelnieks V. Grīnbergs. Latviešu biedrības izkārtojumā notika aizvesto piemiņas akts, kurā svētbrīdi vadīja māc. L. Vīksne no Detroitas. Uzrunu teica Latviešu biedrības priekšnieks V. Miķelsons. A. Elgūts no Čikagas vairāk nekā 100 klausītājus iepazīstināja ar 14. jūnija notikumiem. Priekšnesumu daļā Mārīte Laurēna ar kokli spēlēja tautasdziesmas, jaukts koris diriģentes Veltas Galēnas vadībā dziedāja kora dziesmas, pavadījumus spēlēja Dace Galēna.

V. Bokis

MANČESTRA

● Latviešu draudzes dāmu komiteja draudzes baznīcā bija rīkojusi solistes Skaidrītes Princes garīgu koncertu ar brīvmākslinieku Anatoliju Bērzkalnu pie ērģelēm. Koncerts bija labi apmeklēts. Programmā tikai latviešu autoru darbi. Dziedone bija izvēlējusies 14 dziesmas. A. Bērzkalns atskaņoja arī ērģeļu solo. Mācītājs K. Kronis teica māksliniekiem sirsnīgus pateicības vārdus. Lūgšanā pieminēja arī mūžībā aizgājušo Mančestras draudzes mācītāju K. Freimani, kas bija koncerta ierosinātājs. Pēc koncerta dāmu komiteja bija sagatavojusi cienastu.

● Tautas sēru dienā Konektikatas, Mančestras un Vilimantikas latviešu draudzēm bija kopīgs dievkalpojums, ko vadīja un spredīki teica Vilimantikas draudzes mācītājs K. Kronis. Ērģeles spēlēja ērģelniece S. Zeidenberga, bet dievkalpojumu kuplināja Rotas vīru koris Tālivalža Paupa vadībā.

P. S.

VINDZORA

● Vindzorā, Konektikatā, Rūdolfs Dzenis ar dzīvesbiedri atskatījās uz laulības dzīvē pavadītiem 60 gadiem. Viņus salaulājis mācītājs Ādolfs Kundziņš Gulbenes baznīcā. Ģimenē ir meita Vija un dēls Tālivaldis. Jubilāri 25 gadus dzīvoja Lankasterā, Pensilvēnijā, pēc tam pārcēlās uz dzīvi Vindzorā. Latvijā saimniekojuši Madonas apriņķa Galgauskas pagasta Alkšņu mājās. **P. S.**

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājis mans mīļais mūža draugs un mans papiņš

Jānis Plaudis

dzimis 1901. gada 23. novembrī Latvijā,
miris 1980. gada 5. jūlijā Toronto.

Tā nu paliek ticība, cerība un mīlestībā, šās trīs; bet lielākā no tām ir mīlestība.
1. Korint. 13, 13.

Viņu mīlestībā piemin
sieva un dēliņš

Jūs varat būt tiesīgs saņemt atbalstu OHIP maksājumiem

Ja jūs esat dzīvojis Ontario provincē vismaz 12 mēnešus, jūs varat būt tiesīgs saņemt palīdzību Ontario Veselības Apdrošināšanas maksājumiem.

- Ja jūs esat vienīnieks un jūsu ar nodokļiem apliekamais ienākums ir zem $4.000, vai jūsu ģimenes ar nodokļiem apliekamais ienākums ir zem $5.000.
- Ja jūs pagaidām nespējat izdarīt OHIP maksājumus, tāpēc ka esat bez darba, slims, darbam nespējīgs vai grūtos materiālos apstākļos.

Vai arī jums vispār nav jāmaksā OHIP

- Ja jūs vai jūsu dzīvesbiedrs ir 65 g. v. vai vecāks un esat dzīvojis Ontario provincē pēdējos 12 mēnešus, jūs varat pieprasīt bezmaksas medicīnisko un slimnīcas apdrošinājumu.

Lai saņemtu tuvāku informāciju, sazinieties ar savu vietējo OHIP biroju (atrodams telefona sarakstā zem virsraksta Ontario Health Insurance Plan).

Ontario Ministry of Health

Dennis R. Timbrell
Minister

Nodibināta apvienība

Latviešu inženieri Vācijā bija pulcējušies Minsteres latviešu ģimnazijā, kur nodibināja Latviešu inženieru apvienību (LIA) Vācijā. Pagaidu valdē ievēlēja inženieri Jāni Liepiņu (priekšsēdis), Dr. Ivaru Veitu (vicepriekšsēdis), dipl. inženieri Vladislavu Zvidriņu (kasieris un biedzinis) un dipl. inženieri Arturu Ludriksonu (statūtu izstrādātājs).

Trimdas sākumā, līdz 1949. gadam, Vācijā darbojās Latviešu inženieru apvienība ārzemēs (LIAĀ). Izceļošanas dēļ tās darbība Vācijā izbeidzās un ar 1952. g. 25. oktobri atjaunoja darbību Toronto. Šinī apvienībā patlaban ir ap 600 biedru, galvenokārt Kanadā un ASV dzīvojošie latviešu inženieri, bet tikai viens latviešu inženieris no Vācijas — Jānis Liepiņš.

LIAĀ jau 25 gadus izdod žurnālu Technikas Apskats, četras reizes gadā. Šo latviešu inženieru žurnālu abonē arī vairākas technisko zinātņu bibliotēkas ASV un Kanadā. Apvienība rīko periodiski technisko zinātņu kongresus, no kuriem pēdējais pērn notika Visbijā, Zviedrijā. Pats lielākais veikums ir technisko terminu vārdnīca latviešu, angļu un vācu valodā Dr. E. Dravnieka redakcijā. Divi sējumi jau iznākuši, trešais atrodas spiestuvē, ceturtam sējumam jau liela daļa materiālu savākts.

Latviešu inženieru apvienība Vācijā vēlas pulcēt un vienot latviešu inženierus, architektus, matēmatiķus, fiziķus un techniķus un aktīvi piedalīties LIAĀ iesākto pasākumu veikšanā.

Zviedrijā darbojas Latviešu inženieru un architektu biedrība. Anglijā Zenta Blezūra, gan daļēji, reģistrējusi latviešu inženierus, kas abonē Technikas Apskatu, bet savā organizācijā vēl nav.

A. Ludriksons

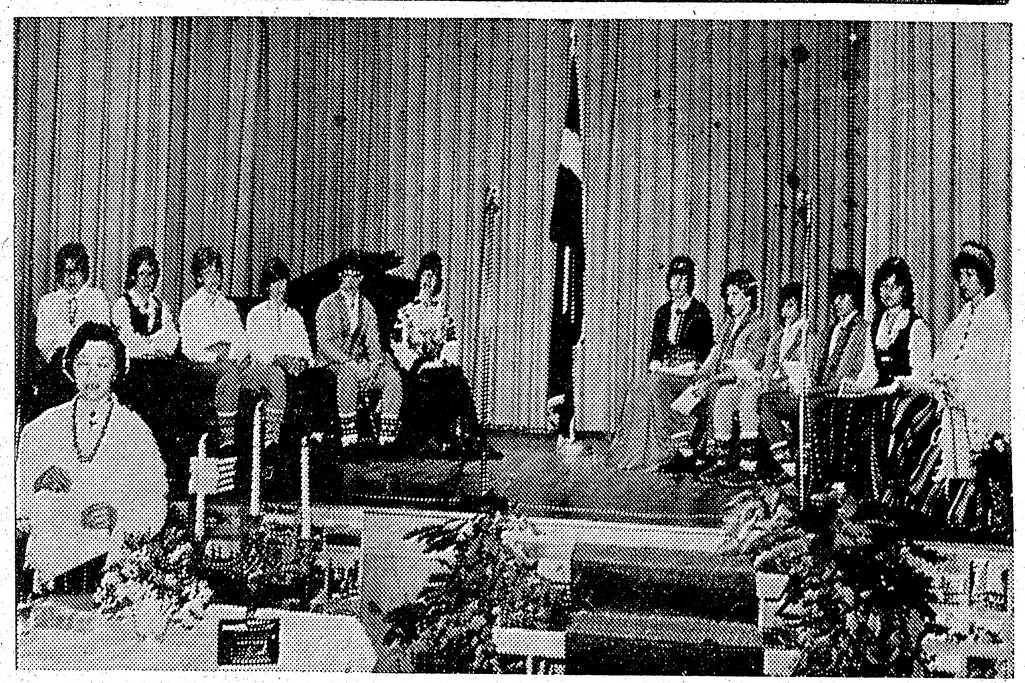

Klīvlandes apvienotās latviešu draudzes skolas izlaiduma aktā. Uzrunu teic skolas pārzine Maija Grendze. Uz skatuves, kreisajā pusē, nākošie absolventi, 7. kl. audzēkņi, no kreisās: Svens Upsons,, Annele Rūtenberga, Gvīdo Kubuliņš, Edmunds Reineks, Edvīns Veits un klases audzinātāja Anita Auzenberga. Skatuves labajā pusē absolventu klase. No kreisās: klases audzinātāja Ausma Pirktiņa un absolventi – Ivars Balodis, Mārtiņš Zaķis, Edgars Auzenbergs, Anda Ābola un Silvija Rolle. Foto: A. Nešpors

Miris lāčplēsis

Montrealā 17. maijā mūžībā aizgājis viens no turienes trim lāčplēšiem Roberts Goba-Preimanis. Viņš bija Burtnieku lauksaimnieka dēls, dzimis 1896. g. 9. martā. Pirmā pasaules kara laikā beidzis Tiflisas karaskolu, kalpojis krievu armijā, vēlāk Kurzemes strēlnieku pulkā. Ložmetēja kalnā ievainots.Lāčplēša kara ordeni izpelnījies 3. Jelgavas kājnieku pulka cīņās atbrīvošanas karā, paaugstinot par kapteini. Karavīra gaitas izbeidzis 1922. gadā.

Roberts Goba beidzis Latvijas universitātes tautsaimniecības fakultāti, bijis korporācijas Tērvetia dibinātājos. Latvijā strādājis Zemnieku kreditbankā, pēdējā laikā par direktoru rīkotāju. Vācu laikā strādājis Aldarī par direktora palīgu. 1944. gadā iesaukts armijā. 1949. gadā ar ģimeni no Vācijas izceļojis uz Kanadu, apmetoties uz dzīvi Montrealā, kur bija Trīsvienības draudzes dibinātājos, veicot draudzē dažādus amatus – valdē, revīzijas komisijā, ilgāku laiku bijis arī bēru fonda pārzinis. Visu laiku nepārtraukti bijis draudzes pērminderis, vairākas reizes vadījis arī dievkalpojumus. Bijis biedrs arī Daugavas Vanagos, Latviešu biedrībā un aktīvi darbojies korporāciju kopā.

Aizgājēju izvadīja no Sv. Jāņa baznīcas, kas pieder igauņiem, bet kur notiek arī latviešu draudzes dievkalpojumi. Nelaiķi pēdējā gaitā izvadīja prāv. A. Voitkus, piedaloties kuplam bērinieku pulkam. Atstāj dzīvesbiedri Elvīru, dēlu Viesturu un meitas Maldu un Noru ar ģimenēm. Pēc R. Gobas vēlēšanās viņa izvadīšanā nebija ne runu, ne goda sardžu.

Agrumu Pēteris

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938
TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, k āarī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.
P. O. Box 1, Station A, Missisauga, Ont. L5A 2Y9

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi. pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Vēl šinī gadā iznāks LKOK plkv. Alberta Liepiņa grāmata
1. JĀTNIEKU PULKS
Šajā grāmatā būs sakopotas vairāku autoru atmiņas par dzīvi un notikumiem, ko tie piedzīvojuši, novērojuši un izjutuši, būdami pulka karavīri. Grāmatas saturs iedalīts Iā pasūtināma 105 nodaļās, ar vairāk nekā 300 illustrācijām. tieši apgādā līdz 10. septembrim. Cena 27 ASV dol, Kanadas dol. 32. Pēc tam cena 20 proc. augstāk. Visus, kas pieteiksies un izdarīs iemaksu līdz noteiktam laikam, ievedīsim grāmatai pievienotā subskribentu sarakstā. Uz pieprasījumu izsūtu pilnīgu satura rādītāju.
Apgāds GAUJA (Roberts Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

DIMANTI PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD. Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705
Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas — zvaniet vai rakstiet — mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma Ray
UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

MLĢ II — nākotnei

Ieslēdzot desmito ātrumu MLĢ Draudzīgā aicinājuma galvenam laimestam, Jūs varat 80 dienās apciemot visus brīvās pasaules latviešu centrus!

Bet ja Jums nav 80 brīvu dienu, Jūs varat šo laimestu uzskatīt par MLĢ devumu degvielas krizes apkarošanai, un turklāt vēl veselības kopšanai, vai arī c. ždien tikai just īstu vēju sejā traucamies. Varbūt pat divatā! *Jo divi galvenie laimesti ir „PEUGEOT" tipa 10 ātrumu kungu un dāmu vieglsvara divriteņi!*

Izloze: Minsterē 1980. gada 18. novembrī.

Iegādājieties MLĢ laimesta zīmes! Ieguldījums MLĢ un mūsu nākotnei!

Meklē Jēkabu Kalderauski,
dzim. 1924. g. Iecavā. Pēdējās ziņas no Kurzemes cietokšņa. Bijis Latv. leģiona 1. pulkā. Meklē brālis Austrālijā.
Lūdz rakstīt: Latvijai Amerikā

ŅUJORKA

● Ārsts un mākslinieks Jānis Kļaviņš 21. jūnijā izlidoja uz Eiropu, ilgāku laiku paredzot uzkavēties Londonā. Sestdien, 26. jūlijā, pl. 20.00 Leighton House telpās, Londonā, notiks Kļaviņa koncerts ar latviešu komponistu A. Kalniņa, H. Pavasara, A. Okolo-Kulaka un I. Kalniņa darbiem. Dienu vēlāk Dr. J. Kļaviņš vadīs sekciju par „Bioloģiskām pārmaiņām ļaundabīgos audzējos" Internacionālā kongresā Londonā.

Vk

ČIKAGA

● Latvieši Čikagā Jāņu sāka ielīgot 21. jūnija vakarā katoļu draudzes īpašumā ar līgo dziesmām pie jāņuguns, bērnu un lielo priekšnesumiem. Latviešu biedrība ar Daugavas vanagiem 22. jūnijā Jāņus ielīgoja brīvdabas laukumā. Abus sarīkojumu kuplināja aktrise Māra Antena ar savu ansambli, izrādot humoristisku izvilkumu no Balka Zinģēšana un Vēras Dābolinas Līgošana, piedaloties arī pašai autorei. Pāvila draudze īpašumā līgošana bija rīkota Zāļu vakarā. Daļa Čikagas latviešu bija aizbraukuši līgot uz Gaŗezeru.

Valentīna Auguste

Jaguaram
labā kārtībā piedāvā labu mājas vietu, kopšanu un cenu.
Zvanīt pēc pl. 18.00
463-9397.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Arturs Pakalns

Pārdomas par bībeli

Vispirms sapratīsim, ka runājot par bībeli, vispirms ir jāpainteresējas, ko par bībeli saka pats Dievs, bībeles autors. Jāņa I./2,3. — par Dieva vārdu: — Tas bija iesākumā pie Dieva. Caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir. Kā mēs varam zināt, ka bībele ir Dieva vārds? Atbilde atkal atrodama bībelē: Jāņa ev. 6./6,3. — Gars dara dzīvu, miesa neder ne nieka, vārdi, ko es jums runāju, ir gars un dzīvība. Un II. Tim. 3./16. — Ikkatrs no Dieva iedvesmots raksts ir noderīgs mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs, sagatavots katram labam darbam.

Tiem, kas jautā, vai bībele ir noderīga arī šajos modernajos laikos, vajadzētu saprast, ka Dievs ir autoritāte arī šajos laikos un viņš modernos laikus izprot daudz labāk par mums pašiem un var nākt mums palīgā, ja tikai paši viņu aicinām sev palīgā. Bībeles pamācības ir noderīgas visos laikos, visās situācijās; atkal liecība no Dieva vārda: II. Pēt: 1./20, 21. — To par visām lietām atzīdami, ka neviena pravieša mācība rakstos nav izstāstāma pēc cilvēka domām — jo praviešu mācība nekad nav notikuši caur cilvēka gribēšanu, bet tie svētie Dieva cilvēki ir runājuši, dzīti no Svētā Gara. Tātad no augšminētajiem citējumiem redzam, ka Dievs ir Svēto rakstu autors un ka cilvēkiem ir bijusi maza teikšana pie tiem. Ir cilvēka izvēle, vai viņš tam tic, vai nē.

Daži interesanti dati par bībeles uzrakstīšanu. Bībele sastāv no 3.566.480 burtiem, 773,693 vārdiem, 31,102 pantiem, 1,189 nodaļām un 66 grāmatām. Vārds Dievs bībelē minēts 6.855 reizes.

Kas ir Dievs? — Bībele saka, ka neviens cilvēks nepazīst Dieva personību, bet Dieva Garu (1 Kor. 2:11). Tomēr ir daudzas lietas, ko cilvēks zina par Dievu, ja viņos ir Svētais Gars, kas māca cilvēku šīs lietas pazīt. Tajā pašā Korintiešu vēstulē lasām: Tagad mēs esam saņēmuši ne pasaules garu, bet garu, kas nāk no Dieva, lai mēs spētu saprast lietas, kas ir dotas no Dieva (Kor. 12.).

Cilvēks ar savu prātu nespēj saprast Dievu. Fiziskajā pasaulē mēs mācāmies lietas pazīt, tās salīdzinot vienu ar otru, bet nav nekā pasaulē tāda, ka mēs to varētu salīdzināt ar Dievu. Viņš stāv pāri visam, ko mēs zinām un pazīstam.

Kaut arī cilvēks ir radīts pēc Dieva līdzības, tad tomēr cilvēkā mēs nespējam saskatīt Dievu. Dievs ir mūžīgs un visuvarens, bet cilvēks ir mirstīgs un ierobežota būte. Bieži mēs noniecinām Dievu, mēģinādami to izskaidrot ar sev saprotamiem jēdzieniem, tuvojamies viņam, kad paši netiekam galā ar savām grūtībām, kad mums kaut kas no Dieva ir vajadzīgs. Ijābs tika brīdināts: — Tuvojies Dievam un pakļaujies Viņam, caur to tu gūsi Viņa svētību (Ijāba 22:21). Bet kā mēs varam tuvoties Viņam, ja Viņš nelaujas sevi saprast? — Kad Jēzus staigāja zemes virsū, Viņš teica: Es pateicos, Tēvs, debesu un zemes valdnieks, ka Tu esi šīs lietas paslēpis no gudrajiem, bet esi tās atklājis bērniem, un tā, Tēvs, Tavās acīs tas ir izrādījies labs. Visas lietas nāk man no mana Tēva, un neviens cilvēks nezina, kas ir Tavs Dēls, kā vien Tēvs, un kas ir tas Tēvs, kā vien tas Dēls, un kam tas Dēls to grib darīt zināmu (Lūk. 10: 21,22.). No šiem vārdiem mācāmies, kas ir tie, kas spēj pazīt Dēlu un Tēvu, kas kā bērns tic un klausa, ko viņam māca. Cilvēks, kas paļaujas tikai uz cilvēcīgām gudrībām, nekad Dievu nepazīs.

Apustulis Pāvils atgādina ticīgajiem (1. Kor. 26. — 29.) — Jo raugait, brāļi, savu aicināšanu, ka nav daudz gudru pēc miesas, ne daudz spēcīgu, ne daudz no augstas dzimtas: Bet kas ģeķīgs pasaulei, to Dievs ir izredzējis, ka Viņš tos gudros liktu kaunā un kas nespēcīgs pasaulei, to Dievs ir izredzējis, ka viņš tos spēcīgos liktu kaunā. Un kas necienīgs pasaulei un pulgots, un kas nav nekas, to Dievs ir izredzējis, ka viņš iznīcinātu to, kas ir kas. — Lai neviena miesa Viņa priekšā nelielās.

Tā kā bībele ietver visu pasauli no tās sākumiem līdz pēdējai dienai un ka tas pats Dievs ir Izraēlim un arī latviešu tautai, tad arī apsolījumi, kas doti Izraēlim ir pieejami visām pasaules tautām un arī latviešu tautai.

Dievs ir visuma sākums. Bez Dieva ir tumsa un nekas neeksistē, jo Dievs ir dzīvība. Lielais dzejnieks Dāvids izsaucas: Ak Dievs, cik brīnišķīgi ir Tavi darbi. Gudrībā tos visus Tu esi darījis. Zeme pilna Tavas bagātības!

(Beigas nākošā numurā)

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 209 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10, izņemot 22. jūniju, kad dievkalpojums notiks pl. 11 Saulainē.

13. jūlijā pl. 11 dievkalpojums baznīcā, sakarā ar Pasaules baptistu kongresu. Dievkalpojumā piedalīsies latviešu baptistu garīdznieki. Dziedās koris. Pl. 16 — dievkalpojums Saulainē un vasaras nometnes atklāšana.

20. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē, bet pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

27. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

13. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā. Pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

20. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā. Pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē un Bērnu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Svētdienas skola un Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

Svētdien, 13. jūlijā, pl. 11 dievkalpojums, kuŗā runās bīskaps J. Tervits no Latvijas — arī Sv. Jāņa ev. lut. draudzes dievnamā.

Parastie dievkalpojumi jūlija un augusta mēnešos Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā pl. 11 no rīta.

Dievkalpojumi nenotiks 3., 24. un 31. augustā.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmceļšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 46th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5310. Ieeja birojā no baznīcas otrā pusē.

13. jūlijā pl. 10 dievkalpojums.

20. jūlijā pl. 10 dievkalpojums.

27. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

3. augustā dievkalpojums nebūs.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

Jūlija mēnesī dievkalpojumi nenotiks.

17. augustā pl. 12.30 Kapu svētki Forest Lawn kapos. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3433 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē, vasaras nometnē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

3. augustā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

10. augustā pl. 11 dievkalpojums Ezerkalnos. Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā Montrealā.

31. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS

MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3986. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

13 jūlijā dievkalpojums nenotiks. Kapu svētki Soo draudzē.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

27. jūlijā pl. 11 Kapu svētki „Beechwood" kapsētā, 24. nodaļijumā. Lietainā laikā dievkalpojums baznīcā pl. 19.30.

Latviešu mistiņas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vīnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vīnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 689-3126.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģēlijs vārdos un dziesmās

Draudzes, kora, vīru kora un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska iesvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Raifs Augstroze, P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155 U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

R. E. Ekšteins — Stipri piesiets, rakstu krājums	$12.00
J. Babre — Brīnišķīgā zvaigzne, stāsti, pasakas, legendas	$8.00
K. Bachmanis — Latvju tauta bēgļu gaitā	$11.00
D. Švīkule — Veselīgās zāļu tējas	$10.00
V. V. Zēbauers — Amerika: Oasis of Freedom	$17.00
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronaş, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. II	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
G. Janovskis — Novakare, rom.	$11.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
P. Kundziņš — Latv. Imigrāc. sākumi Albertā	$21.00
J. Siliņš : Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālija	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

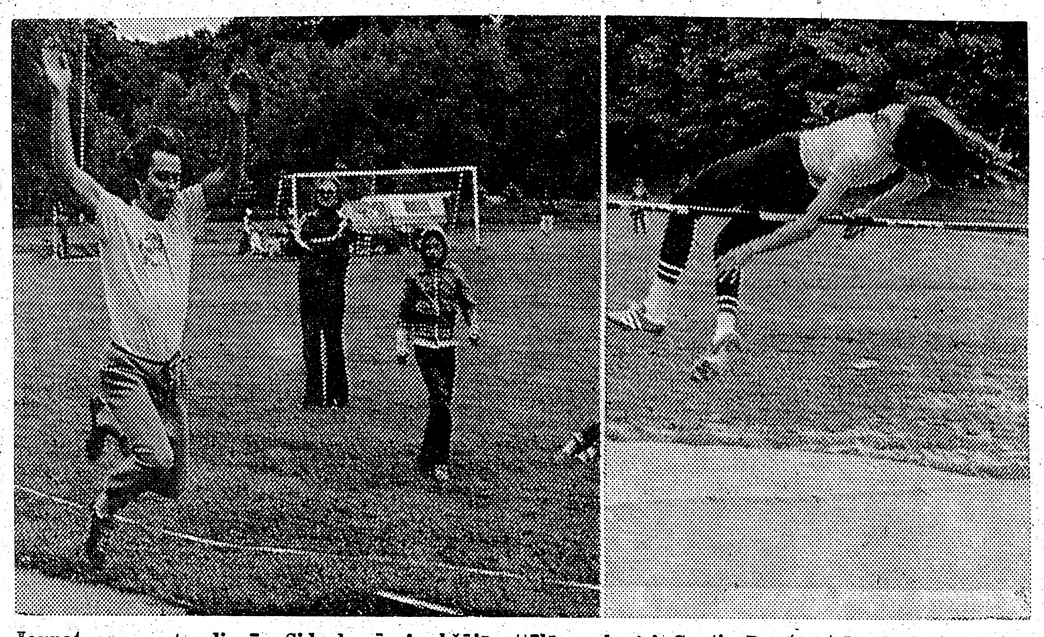

Jaunatnes sporta dienās Sidrabenē. Apakšējā attēlā pa kreisi Guntis Runģis trīssoļu lēcienā sasniedz 11,41 m, pa labi — Astrīda Kaņķe augstlēkšanā ar rezultātu 1,56 m.
Foto V. Plampe

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Latviešu karismātiskās lūgšanu grupas sanāksme notiks 19. un 20. jūlijā Viskonsinas dienvidos, apm. 70 jūdzes ziemeļos no Čikagas, Vandavēgā, pie 12. ceļa. Nāksim kopā, lai stiprinātu viens otru ticībā un lai paši gūtu jaunus spēkus ticības dzīvē. Mēs dzīvojam laikā, kāds nav bijis un arī vairs nebūs. Pasaules notikumi tuvojas kādam lielam noslēgumam. Pravietojumi, kas uzrakstīti bībelē, piepildās un notiek mūsu acu priekšā, tādēļ zemosimies Dieva priekšā un lūgsim, lai Viņš svētī šo sanāksmi.

Tuvākas ziņas par sanāksmi un apmešanos var saņemt, rakstot ar šādu adresi: T. Kringelis, Rt. 3, Box 366, Lake Zurich, Ill. 60047, U.S.A., vai zvanot pa tālruni: dienā — 1-815-385-9399, vai vakaros un svētdienās 1-312-438-7185.

Visus laipni lūdz piedalīties Indianapoles, Čikagas un Viskonsinas latviešu karismātiskās lūgšanas grupas.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Labo visāda veid aautomašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

KLĪVLANDE

Klīvlandes latviešu kreditsabiedrība ir vienīgā Ohaijo pavalstī, kas vēl arvien piedāvā 10 procentu ieguldījumu zīmes. Taču kreditsabiedrības ienākumi nav samazinājušies un tā turpina maksāt 7% augļus par parastajiem noguldījumiem, tāpat materiāli atbalstīt latviešu jaunatni. Tā jūnija valdes sēdē priekšsēža Oskara Daņilova vadībā, tāpat kā iepriekšējos gados, valde nolēma atvērt jaunus noguldījuma kontus ar pirmo iemaksu visiem jauniesvētītiem jauniešiem vietējā Apvienotā latviešu ev. lut. draudzē. Valde arī piešķīra stipendijas visiem kreditsabiedrībā sastāvošo ģimenu jauniešiem, kuŗi tādas bija pieprasījuši. Bez tam latviskās izglītības veicināšanai atvēlēja 100 dol. jaundibinātajam Kentas valsts universitātes latviešu stipendiju fondam, kuŗā par pārstāvi izraudzīja kreditsabiedrības pārvaldnieku un kasieri Eriku Konsenu.

V.K.

BŪVĒJU

ziemas un vasaras mājas.
Izdaru māju pārbūves un remontus, krāsošanu, cementa darbus u. c.
Sagādāju būvatļaujas.

K. SUNTAŽS, Toronto,
tel. 751-6829.

Meklē aukli

9 mēnešus vecam zēnam labā mājā.
Vēlams dzīvot iekšā.
Sestdienas un svētdienas parasti brīvas.

Zvanīt 498-7726, Toronto.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Imārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Ko Lešinskis teica . . .

(Pārnesums no 9. lp.)

„Manā darbības laikā pārgājām uz izsmalcinātākiem veidiem tūristu un viesu uzņemšanā. Rīkojām kultūras pēcpusdienas ar mūziku, rakstnieku un c. kultūras darbinieku piedalīšanos. Gādājām par kultūrālākiem padzērieniem, kā saka, kur nu ar tik prastu padzērienu kā vodka veicināsi kultūru! Šinīs ‚kultūras pēcpusdienās' tāpat bijām klāt visi čekisti, priekšnesumu pārtraukumos runājām par kultūru, mākslu, debatējām un tādā veidā dibinājām kontaktus un izzinājām visu, kas čekai bija vajadzīgs."

BRĪVIE LATVIEŠI UZSAUC TOSTU OKUPĀCIJAI

„Es izmēģināju arī eksperimentu, kuŗa sekmēm neviens neticēja," teica Lešinskis. „Sarīkoju Padomju Latvijas 32 gadu pastāvēšanas svinības. Tanī laikā Rīgā bija ap 200 tūristu — trimdas latviešu. Visiem aizsūtījām ielūgumus ierasties uz Padomju Latvijas gada svētkiem. Pārsteigums bija liels – ieradās 180 trimdas latviešu, un visi pacēla glāzes uz Padomju Latvijas tālāku uzplaukumu. Mēs uzsvērām vārdus – ‚uz tālāku uzplaukumu', jo tas mums bija ļoti svarīgi šinī gadījumā. Šādas atceres, līdztekus ‚kultūras pēcpusdienām', tagad rīko katru gadu un arvien smalkākā veidā. Dīvainība ir tā, ka visi, kas ierodas, uzdzeŗ laimes arī Padomju Latvijai. Vai varat iedomāties, kādu graujošu iespaidu tas atstāja uz Latvijā dzīvojošiem? Lai nu kā, bet dzimtenes latvieši vēl nedzeŗ vodku vai šampānieti Padomju Latvijas tālākai pastāvēšanai. Man vēl tagad nav skaidrs, kas brīvās pasaules latviešiem liek to darīt – vai tie ir padzērieni, nēģīši, čekistu laipnība vai kas cits?"

„Otrs brīnums, ka tagad trimdas latvieši 'kultūru' maina tādā veidā, ka, ‚sakaru komiteju' resp. čeku apgādā par velti ar visām vajadzīgām publikācijām, ieskaitot pat vietējos organizāciju biļetenus. Visu to par velti sasūta tik daudz, ka viena daļa tūlīt nonāk čekas Stūŗa mājas krāsnī, lai gan trimdinieki, piesūtot šos izdevumus, ir iztērējuši naudu. Ir tikai illūzija, ja kāds iedomājas, ka viņa sūtījumi uz ‚sakaru komitējas' norādīto pastkastīti Nr. 261 nonāk tā rokās, kam sūtījums adresēts, vai tiek uzglabāts un tos dabū lasīt arī latviešu tauta. Piemēram, no sūtītām grāmatām patur tikai divus eksemplārus — vienu glabā ‚kultūras sakaru komitejas' fondā un otru nosūta čekas izlūkošanas daļas priekšniekam. Ja gadījumā no trimdas ierodas rakstnieks, kas šavas grāmatas sūtījis un viņam čeka izkārto viesošanos pie tā rakstnieka, kuŗam grāmatas adresētas, tad ‚kultūras sakaru komiteja' no savas fonda pret parakstu uz vienu vai divām dienām aizdod attiecīgu grāmatu, lai rakstnieks to varētu ielikt sava dzīvokļa grāmatu plauktā un cieminš to redzētu, kamēr viņš viesojas un šinī dzīvoklī iedzeŗ kokteili."

„Tas nebija nekāds mans izgudrojums, to noteica čekas instrukcijas. Katru gadu ‚kultūras sakaru komiteja' izvēlas un ielūdz ap 50 trimdā pazīstamo kultūras darbinieku (nekad vienkāršā darba strādniekus), kuŗiem ir un var būt ietekme sabiedrībā vai trimdas politikā, viesoties Rīgā. Viņiem samaksā visus ceļa izdevumus, viesnīcu un rūpējas par azaidiem un izklaidēšanos labākos Rīgas restorānos. Varu zem zvēresta apliecināt, ka šī 'kultūras sakaru komiteja' ir čekas sastāvdaļa un ka šos ielūgtos, pazīstamākos trimdas cilvēkus čeka izmanto tikai saviem nolūkiem. Ja kas Pad savienībā pa īstam darbojas, tad tā ir vienīgi čeka un komūnistiskā partija. Tāpēc šo cilvēku, kā čekas viesu, ierašanās vien jau atstāj morāli graujošu iespaidu uz Latvijā esošiem. Ar šo ielūgto ciemiņu palīdzību čekai ciešāk piesaista arī Latvijā esošos kultūras darbiniekus. Piemēram, ja trimdas rakstnieku labi pazīstamā čekista Lešinska pavadībā ved ciemoties Rakstnieku savienībā, vai abi ierodas ciemos pie kāda Latvijā esošā rakstnieka, tad — gluži dabiski – šim rakstniekam rodās pārdomas, kādēļ tad šīs brīvībā dzīvojošais rakstnieks ir čekas viesis? Kā ir ar mani? Viņš apzinās arī to, ka čeka viņu var padarīt par izstumteni, par tādu, kuŗu izslēdz no Rakstnieku savienības, un ar to viņa darbošanās rakstniecībā, publicēšanās iespējas ir galā. Citas darba iespējas arī ir pavisam grūtas, nav vajadzīgo aroda zināšanu, dažkārt fizisko spēku. Tā visas ģimenes eksistence ir pilnīgi apdraudēta, ja atteiksi pakalpojumus čekai. Tā trimdas intellektuāļi palīdz čekai savos tīklos un kalpībā iesaistīt arī okupētā Latvijā esošos kultūras darbiniekus. Šo aspektu katram šejienes intelektuālim vajadzētu nopietni pārdomāt, pirms pieņem čekas filiāles – ‚kultūras sakaru komitejas' ielūgumu viesoties Rīgā pie visa brīva."

„Ir jāzina, ka arī uz trimdu sūtītie kultūras darbinieki visi ir čekas izraudzīti, jo visumā jebkuŗam izbraucējam galīgo lēmumu – atļauju izbraukt — noteic čeka. Bet pašas čekas sūtītos māksliniekus, zinātniekus, kas brauc ‚kultūras sakaru komitējas' izkārtojumā, čeka izrauga, vadoties no atziņas, ko šī persona var darīt čekas interesēs un vai tā to grib darīt. Tas ir panākts kandidātus vērtējot, sijājot un iegūstot ziņas un atsauksmes no funkcionāriem, kam saskare vai kuŗu iestādēs izraudzītie kandidāti strādā. Ir jāzina, ka pasaulē nekur, rakstītā un nerakstītā vēsturē, nav vēl gadījuma, ka kāda pārvalde — izlūkošanas dienests, – organizētu nesavtīgus kultūras sakarus tikai pašas kultūras dēļ. Šinī gadījumā kultūra ir tikai ēsma. Ir fakts, ka trimdas latvieši savā sirsnībā uzņem šos čekas sūtītos darbinieku un tā palīdz čekai ietaupīt arī līdzekļus, lai tos izlietotu citām savām aktīvitātēm. Tāpat latviešu laipnā viesmīlība un izpalīdzība dod iespēju čekas atsūtītiem māksliniekiem ietaupīt un tikt pie kurpju pāŗa, ielikt koferī kādu ziepju gabaliņu, adatas un c. deficita preci, lai pārvestu ģimenei. Katru vilina materiālā izdevība, un tas arī sūtītos māksliniekus ievelk dziļāk čekas kalpībā."

DEGRADĀCIJAS

„Uzskatu, ka būt par Padomju savienības pilsoni vien jau ir degradācija, jo tas nozīmē kļūt par individu, kas pats nevar veidot savu likteni. Ir jādzīvo neizturamā dubultdzīve. Sirdī tu domā savādāk. Ar draugiem un ģimenē tu runā citādāk, bet uz āru tev ir jāslavē komūnisms un, brālīgā krievu tauta', lai gan tu to nīsti.

Otrā degradācijas pakāpe ir uzņemšana komūnistiskajā partijā. Tad pilsonis ir pakļauts ne tikai vispārīgiem Padomju savienības nejēdzīgajiem likumiem, bet arī partijas statūtiem. Šinī pakāpē personas brīvība ir pavisam sašaurinājusies. Ir vismaldīgākā illūzija, ja kāds domā, ka iestājoties komūnistiskajā partijā paveŗas plašākas iespējas palīdzēt vai kaut ko darīt latviešu labā. Partija ir augstākā mērā centrālizēta, kas personas tiesības galīgi ierobežo, visas pavēles nāk no augšas, tas ir – no Maskavas. Tomēr šajā nelietīgajā partijā daudzi cenšas iekļūt materiālo ieguvumu dēļ.

Trešā visaugstākā degradācijas pakāpe ir kļūt par čekistu. Es to saku atklāti, jo to esmu pats izjutis. Čekista uzdevums – iekšējā izspiedze, trimdas latviešu izspiedze un visas brīvās pasaules morāles un demokratisko iekārtu graušana, pašu darītāju visaugstākā mērā degradē morāliski. Esot darbā Ņujorkā, mans uzdevums bija darboties un graut ASV brīvību. Bet ir skaidrs, ja ASV būs vājas un vispār nebūs spēcīgu demokratiju, tad arī Latvija brīvību nekad neatgūs. Latvijas brīvības atgūšanai vajadzīgs vismaz morāls atbalsts no citām demokratijām. Ja Latvija pāris desmit gados neatgūst brīvību un neatkarību, tad latviešu tauta var aiziet bojā. Tikai illūzija ir tā, ja kāds domā, ka pietiktu ar režīma liberālizēšanu. Protams, tas atvieglotu eksistēšanu, bet neglābtu tautu no iznīcināšanas. Latviešu tautai ir jāatgūst brīvība un neatkarība dzīvei savā nacionālā valstī."

„Pavisam naīvā illūzijā slēpjas iedoma, ka ar čekas ‚kultūras sakariem' varam palīdzēt latviešiem okupētajā Latvijā, kaut vai ar to, ka sagādājam māksliniekiem iespēju redzēt pasauli, dzīvi brīvībā, iepazīties plašāk ar mākslu. Nu kas par to, ka šos māksliniekus pavada čekisti? Bet tiem, kuŗus čeka izrauga braukšanai, jāatbalsta čekas nodomi un jāveicina to laba izdošanās. Piemēram, čekiste un aktrise Lidija Freimane, komandēta no Maskavas čekas centra, bijusi daudzās ārvalstīs. Viņa ir laba aktrise, bet tikpat labi ir arī viņas pakalpojumi čekai. Viņas vīrs Pasternaks, būdams čekas dienestā, bija laikam centies kā dubultaģents iekļūt žīdu izceļošanas sistēmā. Bet arī kādas citas iestādes roka bija sniegusies līdz Rīgai, sagādājusi viņam nāvi."

„Es negribu apgalvot, ka absolūti visi čekas izraudzītie mākslinieki, ierodoties trimdā, savu uzdevumu paveic," teica Lešinskis. „Varbūt kāds cenšas čeku piekrāpt. Bet es tomēr domāju, ka čekai pašreizējā Pad. savienības iekārtā ir arī visas iespējas šos cilvēkus vēlāk atklāt. Čekai mākslinieki kalpo arī ar sīkumiem. Gluži sīkas un ikdienišķas un šķietami nenozīmīgas lietas un ziņas noder čekas speciālistiem savu nodomu tālākai veidošanai. Svarīgi ir pat tas — zināt, kā trimdinieks dzīvo, kur strādā, kāda saticība ģimenē, vai lieto alkoholu, vai ir plāpīgs, ceļo un t.t. Tas viss noder komūnistu atbalsta punktu veidošanai brīvajā pasaulē. Padomju savienībai un čekai ir vajadzīgas šādas grupas, kas vismaz simpatizē komūnismam. Vajadzīgi cilvēki, kas ir gatavi nākt pretīm partijas interesēm. Lai šādus ‚atbalsta punktus' izveidotu brīvajā pasaulē, tiek darīts ļoti daudz."

„Līdzīgas ‚kultūras sakaru komitejas' radītas visām Pad. savienības apspiestajām tautām, ar šo komiteju palīdzību uz visām zemēm plūst čekas ‚kultūras darbinieki', jo simpatizētāji un kontakti vajadzīgi visur, lai jau tagad tiktu klāt iestādēs pie nozīmīgām personām zinātniskai un politiskai izspiedzei, būtu cilvēki savas valsts iekārtas graušanai un etnisko grupu politiskās aktīvitātes apklusināšanai. Padomju savienībā, kā jūs jau zināt, vārdiem un apzīmējumiem ir pavisam cits jēdzieņs un saturs. Tur patriots ir tas, kas nodarbojas ar patriotisma graušanu un apkaŗošanu savā dzīves vietā un ārzemēs. Visam šim graujošam darbam ārvalstīs ir sadalītas svarīguma pakāpes — pirmā vietā ASV un Kanada, tad Rietumvācija un t.t. Tāpat tas bija jāievēro latviešu trimdinieku izspiedzes sektorā. Šī prioritāte bija jāievēro, izvēršot aktīvitātes un sniedzot atskaites par padarīto un panākumiem, lai to novērtētu procentos. Man latviešu sektorā izdevās procentu par panākumiem uzdzīt pat līdz 53% un par to saņēmu vietējo un Maskavas varasvīru pateicību. Protams, tūlīt arī paaugstinājumu, un tā es tiku vaļā no darbības latviešu sektorā, nobeidza Imants Lešinskis. **T. Sīlis**

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais vīrs un tēvs

Ernests Kārlis Švānenbergs

dzimis 1916. gada 11. martā Ventspilī,
miris 1980. gada 28. jūnijā Toronto.
Apbadīts 3. jūlijā Latviešu kapos Toronto.

Grībēju tālajos laukos vēl iet,
satumsa nakts . . .

Mūžīgā mīlestībā
sieva Vera un dēls Andris

DV Toronto nodaļas biedrs

Ernests Švānenbergs

dzimis 1916. gada 11. martā,
miris 1980. gada 28. jūnijā.

Ak retākas rindas
Ik gadus mums tiek . . .

Sēro
DV Toronto nodaļas saime

Canada

KĀDĒĻ JUMS PATĪK TE?

VARBŪT, KA ESAT DZIMIS TE, VARBŪT, KA NE.

BET JŪS DZĪVOJAT TE, TĀDĒĻ KA JŪS VAI JŪSU PRIEKŠTEČI IZVĒLĒJĀS KANADU TĀ DĒĻ, KO TĀ PIEDĀVĀ IKVIENAM.

BRĪVU TAUTU AR IESPĒJĀM, — TAUTU, KAS UZŅEM UN RESPEKTĒ VISU RASU, RELIĢIJU UN KULTŪRU PIEDERĪGOS.

TAS IR, KĀDĒĻ MĒS ESAM KANADIEŠI.

Multiculturalism
Canada

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

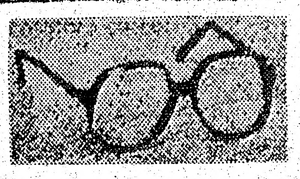

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju

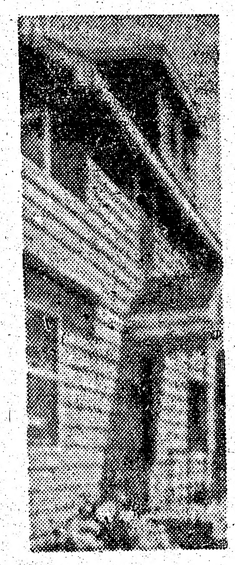

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2364 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale, Ont.

221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

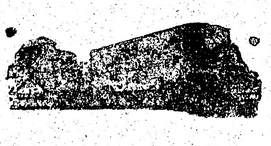

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8133.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A8

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
487 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1406

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas —	$7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas —	$6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu —	$6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules —	$3.75

Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

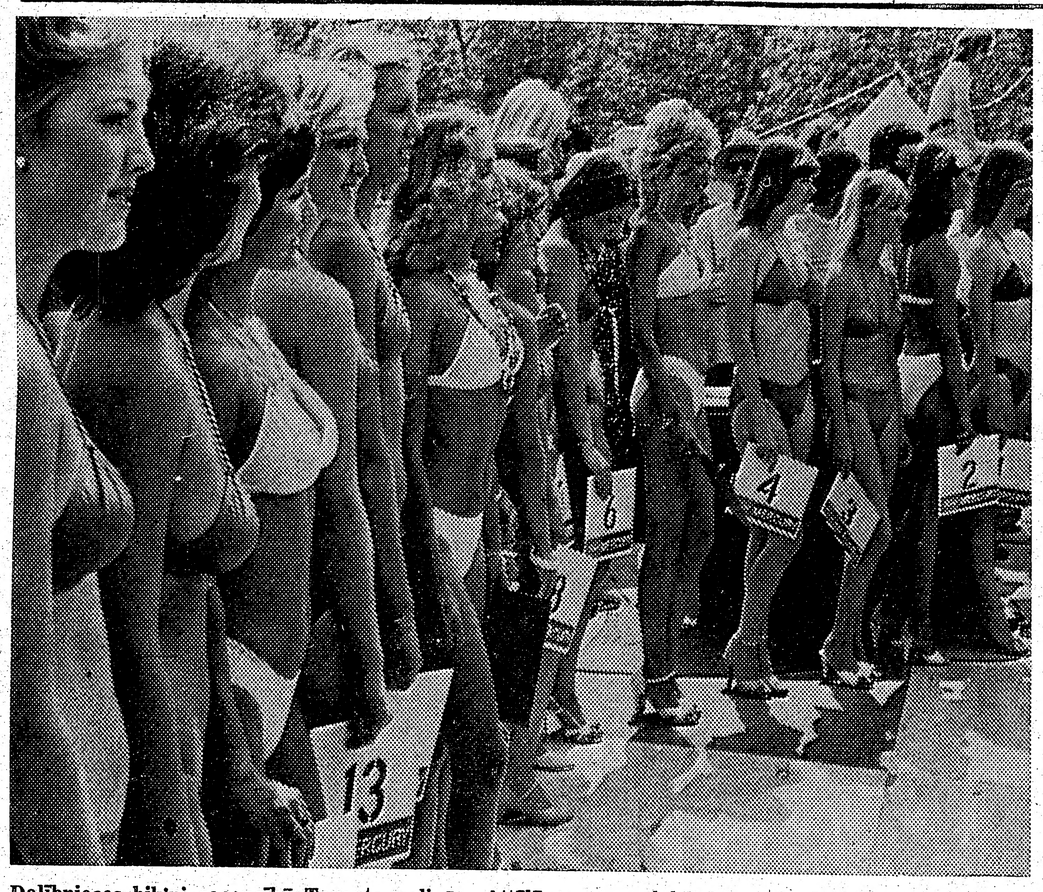

Dalībnieces bikini sacensībā Toronto saliņās. Attēlā sestā no labās — uzvarētāja igauniete Tia Tuke. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sarīkojums ar 40.000 apmeklētājiem

Toronto etniskā radioraidītāja CHIN prezidents Džonijs Lombardi var būt ļoti apmierināts, jo šogad, kā visus iepriekšējos gadus, viņa rīkotais „pikniks" ar bikini skaistumkaralienes vēlēšanām pulcināja ap 40.000 dalībnieku Ontario ezera Centra salās. Ideja par šāda etniska rakstura sarīkojumu radās pirms 14 gadiem, kad Toronto arvien vairāk sāka ieplūst immigrantu grupas no visām pasaules malām, bet it sevišķi no Italijas.

CHIN sarīkojums savā raksturā jūtami mainījies. Tas kļuvis plašāks, ieskaitot ap 20 dažādas etniskās grupas ar priekšnesumiem, dziesmām un dejām. Molsona alus darītava jau trešo gadu no vietas šī sarīkojuma ietvaros rīkoja starptautisku deju un dziesmu konkursu. Tajā piedalījās 15 etniskās grupas.

Šis internacionālā rakstura festivāls sākās 4. jūlijā pie Toronto pilsētas valdes nama, kur uz nelielās estrādes uzstājās ukraiņi, poļi, maķedonieši un itālieši ar saviem mūzikālajiem priekšnesumiem.

Vislielāko piekrišanu sarīkojums izpelnījās nākošajā dienā, 5. jūlijā, ar tradicionālo „Miss Bikini" izraudzīšanu. Šogad skaistumkonkursā piedalījās 22 izskatīgas meitenes, visas tērpušās bikini peldkostīmos. Īpaši izraudzīta žūrijas komisija par skaistāko atzina 19 gadus veco skandinavu izcelsmes meiteni Tiu Tuku (Tia Tuke). Uzvarētāja saņēma daudzas balvas, kuras bija veltījušas privātas firmas. Tia ir blonda, gaišzilām acīm un prot sarunāties četrās valodās.

Neparasti liels bija arī fotografu pieplūdums, kuru Globe and Mail līdzstrādnieks Diks Beddoe apzīmēja kā „piesātinātu ar seksismu un citām šovinistiskām tradicijām". Ļoti iespējams, ka viens no šī „seksisma" eksponātiem bijis preses fotografs Aleksandrs Kalniņš, kas bija redzams nākošajā dienā laikrakstā Toronto Sun, filmējot vienu no bikini skaistulēm.

Kad skaistumkonkurss bija beidzies, sākās citas nodarbības Centra salās. Lielu uzjautrinājumu sagādāja sacensības ēšanā un dzeršanā. Te īpaši kā raksturīgākās jāmin piecas ēšanas sacensības, kas pulcināja sacensoņus ar lieliem vēderiem un vēl lielāku apetītu.

Svētdien sarīkojums turpinājās ar plašu un vispusīgu programmu, bet pievakarē radās problēmas. Stundām ilgi bija jāgaida uz transportu pasažieru atceļam uz pilsētu, jo salu laivas bija pārpildītas.

Svētdienas pēcpusdienā sava adjutanta un sardzes orķestra pavadībā saliņās ieradās arī Ontario gubernātore ltn. Paulīne Mekgibona.

A. K.

Neitrālitāte būtu . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Irānā Bani Sadrs, lai nodrošinātu popularitāti tautā, pieņēmis asāku pretamerikānisku nostāju. Tanī pašā laikā sākusies arī akcija, kas vērsta pret komūnistiem un viņu atbalstītājiem.

Šachs Palēvī Ēģiptē izcīna savu pēdējo cīņu. Šķiet, ka labākie pasaules ārsti vairs nespēs saglābt bijušā Irānas valdnieka dzīvību. Ja mirstošais šachs izšķirtos par atgriešanos Irānā, viņš droši vien mirtu no jaunā despota Komeini rokas, bet mirstot mocekļa nāvē, Palēvī sev nodrošinātu paliekamu vietu vēsturē. Protams, ar to atrisinātos arī amerikāņu ķīlnieku problēma un Vašingtonas un Teherānas attieksmes iejetu jaunās sliedēs. Šādu šacha personīgas varonības soli droši vien nepieredzēsim. Atzīmējams, ka šacha mūža pēdējās dienās prezidents Sadats kā vienīgais kādreizējā labvēļa aizstāvis un draugs stāv klāt pie mirstošā šacha slimības gultas. Ar to Ēģiptes prezidents Sadats no jauna apliecinājis savu izcilo personību, un sīko politisko salašņu barā viņš izceļas kā vienīgais milzis.

Izraēlas ministru prezidenta Manechena Begina stūrgalvību nav salauzusi arī smagā slimība. Sirdstriekas rezultātā ārsti viņam aizlieguši jebkuru aktivitāti uz vairākiem mēnešiem. Ļoti iespējams, ka Begins valdībā vairs neatgriežas.

Pāvesta svētceļojums pasaules lielākā katoļu zemē Brazilijā nepaliks bez tālu ejošām politiskām sekām. Svētais Tēvs iestājies par trūkumcietēju miljonu aizstāvi, un kādā draudzē viņš nabagiem atdeva sava amata simbolu — lielo zelta gredzenu. Nosodot sociālo netaisnību, pāvests tomēr brīdina masas no revolūcionāras sacelšanās, jo cerētā glābiņa vietā nelaimīgie var piedzīvot vēl lielāku postu.

Maskava jau atrodas Brežņeva aranžētā propagandas uzveduma 1980. g. olimpiadas priekšvakarā. Čeka no galvaspilsētas izvākusi visus aizdomās turētos elementus, un pat bērniem aizliegts pieņemt tūristu pasniegtos saldumus. Paši maskavieši par olimpiadu nemaz nav sajūsmināti, jo tieši olimpiadas dēļ tiem jāiztiek ar liesāku dienišķās maizes daļu. Visa pārtika rezervēta ārzemju tūristiem, lai parādītu, ka Sarkanā imperijā nekā netrūkst.

Aleksandrs Ķegumnieks

Spēļu ievadījums Bērzainē

Brīvās olimpiadas sporta spēļu ievadījumā Toronto mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Bērzainē jau 14. jūnijā notika baltiešu, ukraiņu un armēņu rīkotās spēles ar sekojošām šaušanas sacīkstēm. Tās ievadīja ar Baltijas tautu, Ukrainas un Armēnijas karogu uzvilkšanu. Latvijas karoga goda sardzē bija Gunta un Valda Mackaras tautas tērpos. Sacīkšu dalībniekus uzrunāja Brīvās olimpiadas komitejas pārstāvis Rimas Petrauskas, ias atklāja arī sacīkstes. Tajās bija pārstāvēti triju Baltijas tautu šāvēji. Mazkalibra šautenes (smagās) un pistoļu šaušanas disciplīnās katras nācijas komandā bija 3 šāvēji. Māla baložu šaušanas sacensībās bija pārstāvēti 27 dalībnieki. Sacīkstes vadīja igauņi, un tās ar starplaikiem ilga 10 stundas.

Mazkalibra šautenes disciplīnās labākās sekmes guva jaunās paaudzes meistaršāvējs Pēteris Grauds, kas ieguva uzvaru visās disciplīnās, izpelnoties 5 zelta medaļas. Šaušanas disciplīnā gulus (English Match) P. Grauds ieguva 585 p. (iesp. 600), igaunis U. Robi 581 un lietuvietis J. Sostakas 580. Individuālo sacīkšu disciplīnās, gulus stāvoklī, P. Grauds uzvarēja ar 391 p. (iesp. 400), J. Sostakas 389 un U. Robi 385; stāvus: P. Grauds 349 p., J. Sostakas 347, E. Tilers 331. No ceļa: P. Grauds 381 p., igaunis E. Gerings 370 un lietuvietis V. Seputa 347.

Kopvērtējumā P. Grauds izcīnīja 1121 p. (iesp. 1200), lietuvieši J. Sostakas 1093 un V. Seputa 1080.

Pistoļu šaušanā ar 22 kalibra pistolēm (standard) uzvarēja igaunis A. Tints ar 534 p. (iesp. 600), G. Paeglis 530, igaunis O. Sorra 512. Brīvajā (Free) klasē: E. Gerings 598, A. Tints 463 un G. Paeglis 457.

Māla baložu šaušanā uzvarēja igaunis E. Puss ar 96 baložiem (iesp. 100), V. Krauklis 95 un lietuvietis A. Kotrimas 90.

O. K.

Cēsu kauju atceres sarīkojumā DV namā Toronto dziedāja jauniešu ansamblis Ausma, Pēteŗa Zariņa vadībā, attēlā pa labi. Foto: V. Plampe

VANKUVERA

● Jānis un Māra Sīļi 15. jūnijā atskatījās uz 40 laulībā pavadītiem gadiem. Viņus Māras baznīcā Rīgā salaulājis mācītājs Bergs. Ģimenē izaudzināti meita Māra un dēls Jānis. Pēc dzimtenes atstāšanas Sīļu ģimene kādu laiku dzīvoja Libekā, bet 1948. g. pārcēlās uz Kanadu, vēlāk apmetoties uz dzīvi Vankuverā, kur J. Sīlis atsāka Latvijā iemācīto mūrnieka meistara darbu, vēlāk nodibinādams pats savu būvuzņēmumu. Jubilāri ir rosīgi DV Britu Kolumbijas nodaļas biedri, atbalstot visus DV pasākumus.

J. R.

KESVIKA

● DV Kesvikas nodaļa, kas ir jaunākā vienība DV saimē Kanadā, savu darbību sāka ar 19 biedriem, bet gada laikā sasniegusi 30 dalībniekus. Pēdējos piecus biedrus uzņēma 15. jūnija valdes sēdē. Pēc 14. jūnija sēru akta sēdi vadīja valdes priekšsēdis J. Melderis. Valde nolēma 16. augustā rīkot plašāku sarīkojumu Bērzainē. Pēc sporta daļas vadītāja J. Skujas ziņojuma, sarīkojumā notiks divējādas šaušanas sacensības. Ar 22 kal. sporta šautenēm varēs piedalīties tikai nodaļas biedri, bet šaušanā ar saspiestā gaisa šautenēm un pistolēm — ikviens sarīkojuma dalībnieks. Risināsies arī dažāda veida sporta spēles. Visām sacensībām paredzētas balvas. Spēlēs skaņu plašu mūzika, darbosies pilna bufete ar žāvētām ezera šiļķēm un citām zivīm. Ēdnīcu vadīs vanadžu kopas vadītāja Smaida Meldere ar palīdzēm. Sporta daļa izteica pateicību nodaļas vanadzēm par ziedotiem 100 dol. sporta darbības vajadzībām Kesvikā. Vanadzes apsveikušas nodaļas jubilārus, rīkojušas dāvāto mantu tirdziņu, kas devis 170 dol. Valde nolēma lūgt DV Kanadas valdes informācijas nozari pieteikt nākotnē ziedojumu listes laikus. Ziedojumu materiālus nodaļa saņēma tikai dienu pirms 14. jūnija.

J. Treijs

LONDONA

● Aizvesto pieminai Londonā notika divi dievkalpojumi. Pirmo vadīja Londonas latviešu draudzes mācītājs J. Prauliņš Trīsvienības baznīcā, bet otrs notika lietuviešu katoļu baznīcā kopīgi ar lietuviešiem. No Latviešu katoļu draudzes piedalījās prāvests S. Mozga; dziedāja lietuviešu koris. Dievkalpojumu beidza ar Latvijas un Lietuvas himnām. Pēc dievkalpojuma latvieši, lietuvieši un igauņi pulcējās pie Kritušo karavīru pieminekļa Viktorijas parkā, noliekot vainagu. Goda sardzē stāvēja jaunieši ar Baltijas valstu un Kanadas karogiem. Pieminas aktu vadīja lietuviešu studente Rita Miskinis; lietuviešu vārdā runāja viņu Londonas grupas priekšsēdis M. Čainauskas un no latviešiem Londonas latviešu kopas priekšsēdis prof. A. Dreimanis. „Amnesty International" Londonas grupas vārdā runāja G. Morans. Vakara ziņās vietējā TV raidījumā rādīja vainaga nolikšanu. Sanāksmi bija atreferējis arī laikraksts The London Free Press, ievietojot arī foto attēlu.

D.